

Reactiebundel

**Reacties op Integrale effectenanalyse 'NET OP ZEE IJMUIDEN
VER ALPHA'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 142
2270 AC VOORBURG
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
INTEGRALE EFFECTENANALYSE.....	4
DIGITALE REACTIES: OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIENUMMER.....	5
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES.....	6
REACTIENUMMER 0001 TOT EN MET 0034	7

Woord vooraf

Van vrijdag 12 juni 2020 tot en met vrijdag 10 juli 2020 was het voor iedereen mogelijk om een reactie in te dienen op de Integrale effectenanalyse van het project 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'.

Netaansluiting 'IJmuiden Ver Alpha'

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de landelijk beheerder van het hoogspanningsnet TenneT werken samen aan het project 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'. Dit is een van de twee verbindingen voor het transport van elektriciteit vanaf het windenergiegebied IJmuiden Ver op zee tot aan het vasteland. Mogelijke aansluitlocaties zijn de bestaande hoogspanningsstations in Geertruidenberg en Borssele.

Waarom dit project?

Door het gebruik van olie, kolen en aardgas warmt de aarde op en verandert ons klimaat. Om dit tegen te gaan, stapt Nederland over op duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Voor deze overstap zijn aanpassingen aan ons elektriciteitsnet nodig. Het windenergiegebied 'IJmuiden Ver' is onderdeel van de Routekaart windenergie op zee 2030 waarbij verschillende windparken op zee worden aangesloten op het landelijke hoogspanningsnet en groene stroom gaan leveren.

Effecten in beeld

Voor de netaansluiting zijn drie mogelijke kabelroutes en verschillende locaties voor een converterstation onderzocht. De afgelopen maanden is veel informatie verzameld in samenwerking met de omgeving en onderzoek gedaan naar de effecten van de mogelijke kabelroutes op milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid. De resultaten van dat onderzoek zijn beschreven in de Integrale effectenanalyse (IEA) en het Milieueffectrapport (MER) fase 1. Op 12 juni 2020 zijn de IEA en het MER fase 1 op de website van Bureau Energieprojecten gepubliceerd.

Inloopbijeenkomst

Als alternatief voor de inloopbijeenkomsten, die vanwege het coronavirus (COVID-19) niet konden plaatsvinden, organiseerde het ministerie van Economische Zaken en Klimaat op de volgende twee momenten een webinar (online informatiesessie):

- 23 juni 2020 van 18.30 uur tot 19.30 uur over de kabelroute naar Geertruidenberg

- 23 juni 2020 van 20.00 uur tot 21.00 uur over de kabelroutes naar Borssele

[Hier](#) kunt u de webinar voor Geertruidenberg terugkijken.

[Hier](#) kunt u de webinar voor Borssele terugkijken.

Reacties

Op de IEA zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 34 reacties binnengekomen (waarvan 34 uniek). De reacties zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze reactiebundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 5 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactienummer worden opgezocht.

Keuze van de minister

Eind 2020 kiest de minister van Economische Zaken en Klimaat welke kabelroute de voorkeur heeft. Dit is het voorkeursalternatief. De minister maakt in overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervoor een keuze uit de onderzochte kabelroutes en locaties voor een converterstation. Dit doet de minister op basis van de IEA, de reacties van de omgeving op de IEA, het advies van de lokale en regionale overheden, het MER fase 1 en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage op het MER fase 1. Na de keuze van het voorkeursalternatief wordt dit alternatief verder onderzocht en uitgewerkt in een MER fase 2 en een ruimtelijk plan en worden vergunningen aangevraagd.

Reactiemogelijkheid en webinar Integrale Effectenanalyse (IEA) voor 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha'.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de landelijk beheerder van het hoogspanningsnet TenneT werken samen aan het project 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'. Dit is een van de twee verbindingen voor het transport van elektriciteit vanaf het windenergiegebied IJmuiden Ver op zee tot aan het vasteland. Mogelijke aansluitlocaties zijn de bestaande hoogspanningsstations in Geertruidenberg en Borssele.

Proces keuze kabelroute

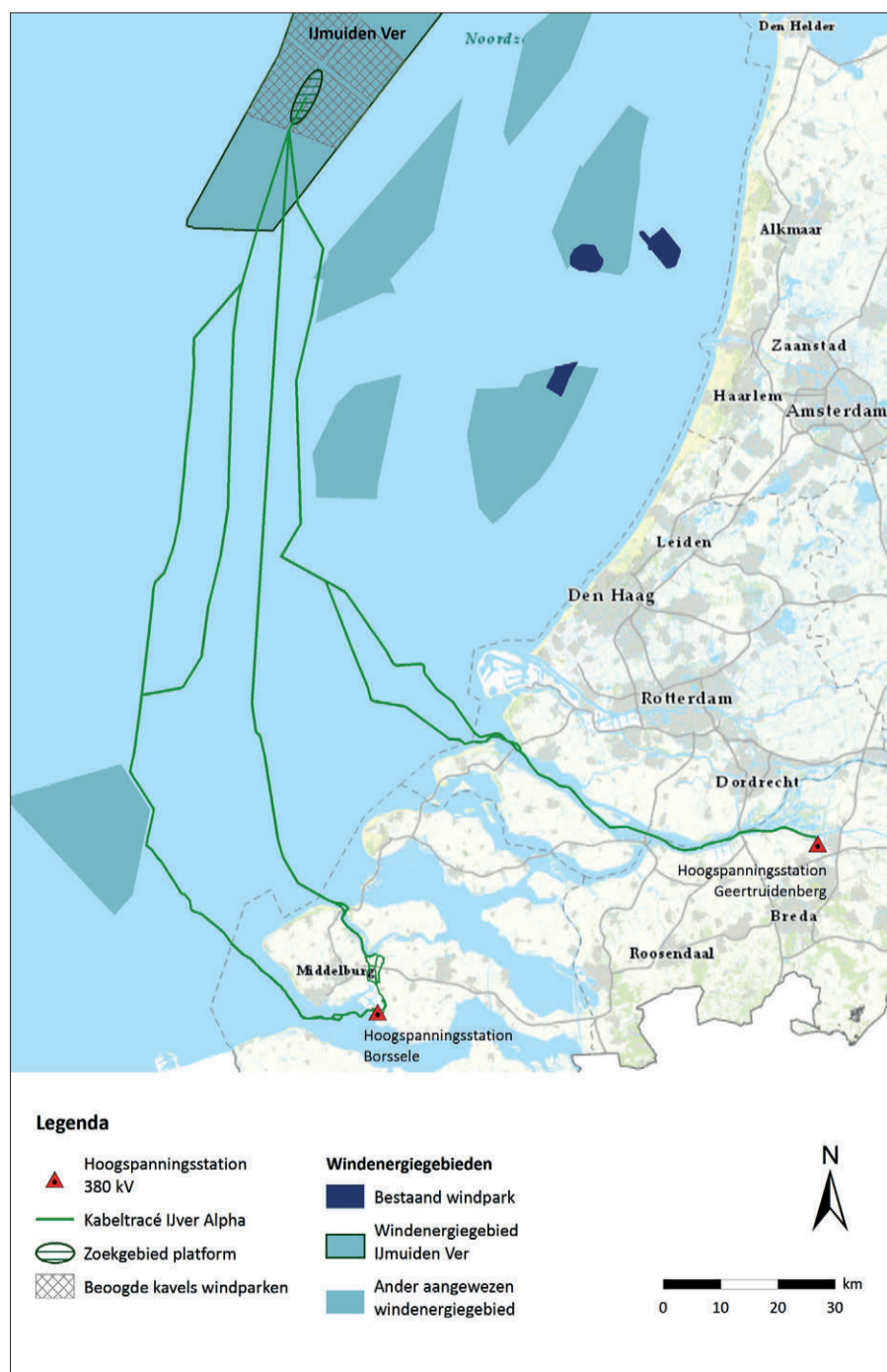
Voor de netaansluiting zijn drie mogelijke kabelroutes en verschillende locaties voor een converterstation onderzocht. De afgelopen maanden is veel informatie verzameld in samenwerking met de omgeving en onderzoek gedaan naar de effecten van de mogelijke kabelroutes op milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid. De resultaten van dat onderzoek zijn beschreven in de integrale effectenanalyse (IEA) en het Milieueffectrapport (MER) fase 1. Op 12 juni 2020 worden de IEA en het MER fase 1 op de website van Bureau Energieprojecten gepubliceerd.

Eind 2020 kiest de minister van Economische Zaken en Klimaat welke kabelroute de voorkeur heeft. Dit is het voorkeursalternatief. De minister maakt in overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervoor een keuze uit de onderzochte kabelroutes en locaties voor een converterstation. De keuze wordt gemaakt op basis van de IEA, de reacties hierop, het advies van de regionale overheden en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage op het MER fase 1. Na de keuze van het voorkeursalternatief wordt dit alternatief verder onderzocht en uitgewerkt in een ruimtelijk plan en worden vergunningen aangevraagd.

Waarom dit project?

Door het gebruik van olie, kolen en aardgas warmt de aarde op en verandert ons klimaat. Om dit tegen te gaan, stapt Nederland over op duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Voor deze overstap zijn aanpassingen aan ons elektriciteitsnet nodig.

Het windenergiegebied 'IJmuiden Ver' is onderdeel van de Routekaart windenergie op zee 2030 waarbij verschillende windparken op zee worden aangesloten op het landelijke hoogspanningsnet en groene stroom gaan leveren.

Webinar op dinsdag 23 juni 2020

Als alternatief voor de inloopbijeenkomsten, die vanwege het coronavirus (COVID-19) niet kunnen plaatsvinden, organiseert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat op de volgende twee momenten een webinar (online informatiesessie):

- 23 juni 2020 van 18.30 uur tot 19.30 uur over de kabelroute naar Geertruidenberg
- 23 juni 2020 van 20.00 uur tot 21.00 uur over de kabelroutes naar Borssele

Aanmelden voor een webinar kan via de website: www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-alpha. Hier vindt u ook het programma van de webinars en kunt u later de webinars terugkijken. Kunt u op 23 juni niet deelnemen? Het is mogelijk om uw vragen door te nemen met het projectteam. Hiervoor kunt u het contactformulier invullen op: www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-alpha.

Inzien van de documenten

U kunt de IEA en het MER fase 1 vanaf 12 juni 2020 inzien op de project-website: www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-alpha.

Indienen van een reactie

Wilt u een reactie indienen op de IEA en het MER fase 1? U kunt bijvoorbeeld laten weten of er volgens u nog belangrijke informatie ontbreekt in de onderzoeken en wat voor u de belangrijkste effecten zijn. Dat kan **van 12 juni 2020 tot en met 10 juli 2020**.

Digitaal: via het reactieformulier op: www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-alpha. U krijgt per brief een ontvangstbevestiging. Als u uw reactie telefonisch wilt indienen, vul dan het contactformulier in op: www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-alpha. Dan wordt u hierover teruggebeld.

Meer informatie

Wilt u meer informatie over het project of over de procedure van besluitvorming, kijk dan op de volgende websites:
- www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-alpha
- www.netopzee.eu/ijmuidenveralpha
Of bel met Bureau Energieprojecten via telefoonnummer 070 379 89 79.

Opzoektabel digitale reacties

In onderstaande tabellen kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie opzoeken. De reacties zijn vanaf pagina 7 opgenomen.

Reacties op Integrale effectenanalyse 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha'

Registratienr	Reactienummer
A26-IEA-0001	0001
A26-IEA-0002	0002
A26-IEA-0003	0003
A26-IEA-0004	0004
A26-IEA-0005	0005
A26-IEA-0006	0006
A26-IEA-0007	0007
A26-IEA-0008	0008
A26-IEA-0009	0009
A26-IEA-0010	0010
A26-IEA-0011	0011
A26-IEA-0012	0012
A26-IEA-0013	0013
A26-IEA-0014	0014
A26-IEA-0015	0015
A26-IEA-0016	0016
A26-IEA-0017	0017
A26-IEA-0018	0018
A26-IEA-0019	0019
A26-IEA-0020	0020
A26-IEA-0021	0021
A26-IEA-0022	0022
A26-IEA-0023	0023
A26-IEA-0024	0024
A26-IEA-0025	0025
A26-IEA-0026	0026
A26-IEA-0027	0027
A26-IEA-0028	0028
A26-IEA-0029	0029
A26-IEA-0030	0030
A26-IEA-0031	0031
A26-IEA-0032	0032
A26-IEA-0033	0033
A26-IEA-0034	0034

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties

Reacties op Integrale effectenanalyse 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha'

Registratienr	Naam Organisatie
0014	Adviseur dorpsraad Borssele, BORSSELE
0017	DNWG, GOES
0033	Evides Waterbedrijf, ROTTERDAM
0012	Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht, ANTWERPEN
0029	Havenbedrijf Rotterdam N.V., ROTTERDAM
0026	Huisarts te Borssele, BORSSELE
0023	Jachthaven Crezée BV, LAGE ZWALUWE
0019	Kaan Consultancy, GOES
0016	KPN, AMERSFOORT
0031	N.V. EPZ, BORSSELE
0028	Nederlandse Vissersbond, URK
0025	North Sea Port, TERNEUZEN
0032	Rentmeesterskantoor, HULST
0006	Rijkswaterstaat Zee en Delta, UTRECHT
0022	Smart Delta Resources, VLISSINGEN
0010	Stichting La MER, 'S-GRAVENHAGE
0020	Vlaamse Overheid, BRUSSEL
0004	Werkgroep BEN2030 Duurzaamheid, BORSSELE
0027	ZLTO, COLIJNSPLAAT

Reacties 0001 tot en met 0034

Verzonden: Woensdag 17 juni 2020 10:18
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Goedendag, mijn zorg is of de verder geleiding van de aan land gebrachte stroom ingepast kan worden in het nieuwe 380kv net wat nu door midden Zeeland loopt. Wij hebben een kerncentrale ,gascentrale en windmolen park op zee reeds of binnenkort aangesloten op het huidige net. Met hoeveel Stroom willen jullie op dit bestaande 380kv net en of gaat de aansluiting bij Borssele gepaard met een verdere uitbreiding van het bestaande 380kv net. Graag verneem ik hierover meer

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Bij de keuze voor Borssele en waardoor uitbreiding 380kv noodzakelijk is zal het heel veel weerstand oproepen en de keuze overland door Veerse meer zal al helemaal niet op draagvlak kunnen rekenen. Geertruidenberg is dan de betere optie. Temeer omdat in onze regio nu al ongeveer 10 jaar de burgers inspraak na inspraak krijgen maar niet het gevoel hebben echt gehoord te zijn. Elk vat loopt ooit over en 380kv ok maar dan wel met wat er ligt.

Optioneel zou je het afschakelen van de kerncentrale kunnen koppelen aan het aan land brengen van stroom uit IJmuiden.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 23 juni 2020 19:32
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Geluid: De grootste zorg betreft de emissie van (laag frequent) geluid van het converterstation en eventuele gezondheidseffecten hiervan. Uit het milieuonderzoek blijkt dat de geluidcontouren van de locaties bij Geertruidenberg en met name die op het RWE-terrein, de geldende norm ruimschoots overschrijden. Voor deze locaties zijn geluidbeperkende maatregelen nodig.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Gezien dat de locatie zeer dicht bij een woonwijk ligt is dit iets wat serieuze zorgen oproept. Hoe worden deze geluidbeperkende maatregelen gerealiseerd? Een zeer wezenlijke vraag alvorens er een keuze gemaakt wordt. Tevens roept het de vraag op wat dan wel acceptabel is, is het acceptabel dat men in eigen tuin en huis of in de omliggende natuur straks altijd een lage brom gaat horen?

Reactie

Verzonden: Donderdag 25 juni 2020 23:24
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens: Dorpsraad Borssele

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Met betrekking tot de Veerse meer optie, de impact op onze omgeving. (Zie bijlage Word)

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Zie bijgevoegde bijlage)

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Vooraf aan de werkzaamheden ruimhartig en concreet compenseren conform beloftes bufferzone en plan Groenproject t'Sloe.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 30 juni 2020 22:23
 Onderwerp: Reactieformulier
 Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens: Dorpsraad Borssele

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Het ministerie van Economische Zaken wekt sterk de indruk dat zo snel mogelijk windparken aangesloten moeten worden om het Energieakkoord te halen. Thema's als draagvlak onder de bevolking, gezondheid, duurzaamheid op de lange termijn en het landschap lijken daarbij van minder belang voor het ministerie. Toch zijn dit thema's die de minister zich ter harte zou moeten nemen. Is de minister bereid om naast een internationale afspraak als het Energieakkoord er allereerst voor de Nederlandse burger te zijn en landschappelijk ingrijpende beslissingen op een voor iedereen acceptabele manier uit te voeren? Het stroomnet wordt door Nederlandse burgers en bedrijven betaald via de nettarieven. Daarmee zou draagvlak onder diezelfde burgers en bedrijven van cruciaal belang moeten zijn. We willen allemaal groener worden maar niet ten koste van ons eigen landschap, gezondheid en woonbeleving.

Borssele en omgeving zijn de afgelopen decennia op dit gebied reeds hard getroffen. Probleem voor Borssele is dat iedere volgende ontwikkeling weer ten koste gaat van de voorgaande compensatie. Het ene is nog niet gerealiseerd of het opvolgende plan om Groenproject t'Sloe te doorkruisen ligt er alweer.

Extreme impact land tracé.

De situatie IJmuiden Ver Alpha optie land tracé Veersemeer BSL-2, optie 3 Converter station aan de Liechtensteinweg of idem optie 1 converter station aan de Belgiëweg. In beide opties loopt de kabelverbinding door Groenproject t'Sloe inclusief de nog te verwerven agrarische delen binnen zoekgebied van Groenproject t'Sloe. Dit geeft voor Borssele en omgeving extreme impact.

Algemeen:

Groenproject t'Sloe is een natuurgebied met bufferfunctie en dient als zodanig erkend te worden en onder geen beding te worden gebruikt voor nieuwe (onder- en bovengrondse) kabel- en leiding infra met velden en belemmerende stroken. De plannen voor een groenproject zijn als compensatie voor de industriële ontwikkelingen van het industriegebied Vlissingen-oost, waarmee de gemeente haar inwoners meer groen en woongenot wou bieden om daarmee de leefomgeving van het dorp Borssele en omgeving te bevorderen. Ik zie in de plannen IJmuiden Ver Alpha land tracé de volgende aandachtspunten en bezwaren:

- Magnetisch veld

Op en naast deze hoogspanningsverbindingen bevindt zich de z.g. belaste strook of belemmerende strook. In deze strook mag geen hoge beplanting staan, en tegelijkertijd moet dit goed bereikbaar voor onderhoudswerkzaamheden en/of eventuele calamiteiten. De belemmerende strook heeft als gevolg dat verdere ontwikkeling van Groenproject t'Sloe wordt beperkt, en ter plaatse van het tracé-gedeelte onmogelijk wordt gemaakt. Hiermee wordt een deel van de bufferfunctie zoals in 1998 beloofd aan Borssele en omgeving teniet gedaan.

- **Gezondheid mens en dier**

Belangrijk gegeven betreft dat de wetenschap nog niet in staat is om definitieve uitspraken te doen over de gezondheidseffecten op lange termijn ten gevolge van magnetische straling van hoogspanningsleidingen of schakelstations. Ook het RIVM kan slechts uitspraken doen op grond van de huidige stand van de wetenschap en moet een voorbehoud maken naar de toekomst ("Voor zover nu bekend"). Door tegenstrijdige wetenschappelijke onderzoeksresultaten, ook van gerenommeerde instanties en wetenschappelijke instituten in binnen- en buitenland, wordt deze ongerustheid alleen maar versterkt.

Volgens de wetenschap is sprake van (redelijk consistente) associaties tussen leukemie bij kinderen en aanwezigheid van hoogspanningslijnen.

Zolang er nog geen wetenschappelijke consensus en uniforme regelgeving is over de gevaren van blootstelling aan magnetische velden en fijnstof blijft dit een grote zorg.

Met betrekking tot de vraag of dit voldoende is onderzocht zie ik hier ernst en bezorgdheid en vindt dat dit wordt gebagatelliseerd zoals vergelijkbaar met de tabaksindustrie in de jaren '70 van de vorige eeuw. De risico's ontkennen terwijl je beter weet

- **Geluid.**

Mijn grote bezorgdheid gaat uit naar het versterken van het akoestisch klimaat op termijn, hetgeen ook kan leiden tot gezondheidsklachten. LFG (Laag Frequent Geluid) zal mede de cumulatie in de invloedssfeer van alle geluidsbronnen samen beïnvloeden. (Stapelingsgeluid) Iets wat zich tevens bij bepaalde weers- omstandigheden versterkt, en geen dag, avond, nacht of weekend beperkingen kent. Geleidelijk is de geluidsbelasting van omgevingslawaaï / onophoudelijk geruis enorm toegenomen op het dorpje Borssele en omgeving. Daarmee zijn de aanvaardbare grenzen van geluidshinder meer dan bereikt. Resultaten uit het geluidsonderzoek waarbij de contouren in een afbeelding worden weergegeven geven veel vragen en bedenkingen.

- **Overlast aanlegfase**

Tijdelijke geluidshinder / overlast / trillingen tijdens de aanleg fase in Borssele en omgeving wordt niet aangegeven. (Wel voor vakantiehuisjes aan het Veerse Meer en recreatie seizoen) Hier wonen ook mensen, Bors(s)ele is niet Heinkenszand, zoals vaak wordt geredeneerd. De ervaring tijdens de bouw transformatorstation en aanlanding van Net op Zee hebben geleerd dat er wel degelijk overlast is.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Europese CO2 wetgeving

Met betrekking tot Europese CO2 wetgeving wordt Nederland vanuit Europa verplicht om extra bos aan te planten. Natuurmonumenten en Gemeente Borssele zouden dit moeten omarmen en North Sea Ports zou dit moeten respecteren in plaats van steeds weer het economisch belang boven het natuurbelang te stellen. Juist nu de wereld letterlijk in brand staat door klimaatverandering dient men geen natuur te verwijderen of te beperken.

Alternatieve tracés

Alternatieve tracés door het omvangrijke Industrie gebied Vlissingen-Oost (2200 hectare) moeten nader onderzocht worden. Vrij gemakkelijk worden mogelijkheden uitgesloten om

vervolgens met dit kabel tracé buitenom uit te wijken. Mijn inziens behoort de infra verbinding (Onder- of bovengronds) thuis in het industriegebied. Tevens sluit dit aan op "inbreiding" om bestaande ruimte beter te benutten, en vinden wij dat daarvan de mogelijkheden bestudeerd moeten worden ten Noorden van Borssele, waarvan grote delen al meer dan 50 jaar braak liggen.

NGE

In het zeetrace wordt in de negatieve effecten gesproken over NGE. Dit zal zeker niet in mindere mate gelden voor het land tracé (Sloekreek gebied was verdedigings linie van "festung Walcheren"). Bij de aanleg van de Sloelijn (2008) heeft NGE op dit project tot enorme vertraging en oplopende kosten geleid.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

In het kader van lasten voor Borssele, vooraf "ruimhartig" compenseren conform de plannen groenproject t'Sloe zoals 22 jaar geleden beloofd. Een tijd restrictie zetten op het beleid van vrijwillige onteigening om concrete invulling van compensatie mogelijk te maken.

Reactie

Verzonden: Zaterdag 27 juni 2020 10:09
 Onderwerp: Reactieformulier
 Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Het effect op de leefomgeving (van Borssele). In de eerste plaats maak ik mij zorgen om de extra geluidshinder, ook al zou deze binnen de "normen" vallen.

Verder maak ik mij zorgen om het feit dat het tracé binnen het groengebied van Borssele loopt. Borssele heeft een mooie groene zone om het dorp heen, die noodzakelijk is om ons af te schermen van de nabij gelegen industrie. Afscherming visueel en qua geluid.

In de presentatie is niet of onvoldoende ingegaan op het effect van een hoogspannings wisselstroomkabel tussen het converterstation Lichtensteinweg en de aansluiting op het net. Deze kabel loopt langs de Ossenweg. Bij een bovengrondse hoogspanningsverbinding is de strook grond onder de kabels niet toegankelijk en mag er om redenen van gezondheid en veiligheid niet gebouwd worden. Maar hoe zit het met een ondergrondse kabel?

De gekozen voorkeurslokatie voor een converterstation is voor het dorp Borssele verre van optimaal. Laag frequent geluid kan voor een deel van de bevolking zeer hinderlijk zijn en gezondheidsklachten opleveren. Op dit moment zijn er betere onbebouwde lokaties binnen het industriegebied.

De aanlanding van Net op Zee via Borssele biedt heel veel kansen voor de industrie in het Sloegebied. De industrie voert ook een lobby om de aanlanding "binnen te halen". Dan hoeven zij niet alleen de lusten te krijgen, maar ook een deel van de lasten.

Dit is een belangrijk project voor Nederland, belangrijk voor de energietransitie. Het biedt kansen voor de industrie. Daarom zou iedereen blij moeten zijn met dit project. Volgens mij zou ook het dorp Borssele blij kunnen worden, als de leefomgeving van het dorp ook een heel belangrijke prioriteit wordt. Ik ben ervan overtuigd dat dat geen enkele belemmering voor het project hoeft te vormen. Het zal iets meer geld kosten en de industrie zal net als wij moeten geven en nemen.

Het patroon dat overal en altijd (niet alleen in Borssele) de leefomgeving de sluitpost vormt, moet worden doorbroken.

De gemeente Borsele zou een voorbeeldfunctie kunnen vervullen om dit voor elkaar te krijgen.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Als dorp Borssele krijgen we te maken met de ene na de andere ontwikkeling. Er ontbreekt een totaal visie en er ontbreekt een visie op de lange termijn. IJmuiden Ver is een project, dat een lange voorbereidingstijd nodig heeft. Dan is er nu de mogelijkheid om voor Borssele en omgeving een totaalvisie te ontwikkelen, waar leefomgeving, industrie, landbouwbelangen samengaan.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

We hebben reeds de ervaring gehad met eerdere projecten in kader van Net op Zee. Als we de balans opmaken, dan constateer ik dat:

- De kwaliteit van de leefomgeving is achteruit gegaan. Er is bos gekapt, het trafostation is uitgebreid, dus meer ontsiering.

Als de 380 kV masten gebouwd zijn is er nog meer visuele vervuiling.

Het trafostation produceert meer geluidshinder dan voorheen. Mensen hebben daar last van, vooral 's-nachts. Het raam moet 's-nachts dicht.

- Tijdens de werkzaamheden is er langdurig overlast geweest. Meer overlast dan volgens de normen is toegestaan.

- De compensatie voor tijdelijke en structurele effecten is bijzonder karig. Niet meer dan strict noodzakelijk volgens de wet. En zelfs dat moest worden bevochten voor de Raad van State.

Zelfs de toegekende compensatie is tot op heden niet gecompenseerd en we hebben ook geen zicht op wanneer dit wel gaat gebeuren.

Ik vraag ook om maatregelen om de negatieve effecten van de reeds uitgevoerde projecten aan te pakken (in overleg met bewoners c.q. de dorpsraad).

Reactie

Verzonden: Zondag 28 juni 2020 13:04
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Het meerdere malen doorsnijden van een primaire waterkering bij de variant Veerse Meer. En het doorsnijden van grond van Domeinen waarbij de gebruiker niet geraadpleegd wordt.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Bij de optie door de Westerschelde kunnen vele problemen voorkomen worden.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Als er een traject over land gevolgd wordt is het noodzaak dat ook alle grondgebruikers er inspraak op hebben. Dat is tot op heden niet het geval geweest.

Reactie

24 6 2020

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ter attentie van waarnemend MT-lid directie Warmte en
Ondergrond,
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

**Rijkswaterstaat Zee en
Delta**

Lange Kleiweg 34
2288 GK Rijswijk
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 07 00
F 070 390 06 91
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Kenmerk
RWS-2020/34836

Datum 23 juni 2020
Onderwerp Reactie op Integrale effectenanalyse project Net op zee
IJmuiden Ver alpha

Geachte

In de periode van 12 juni tot en met 10 juli 2020 ligt de Integrale effectenanalyse (IEA) voor het project Net op zee IJmuiden Ver alpha ter inzage. Deze IEA vormt het uitgangspunt bij de bepaling van het voorkeursalternatief door uw minister later dit jaar. Rijkswaterstaat is nauw betrokken bij dit project als één van de bevoegde gezagen. Door middel van deze brief wordt gemotiveerd dat gelet op de waterstaatsbelangen de voorkeur uitgaat naar alternatief BSL-2A. Dit alternatief heeft alleen de voorkeur als deze op basis van de geoptimaliseerde variant 3 door de reserveringszone voor zandwinning gaat en aan de oostkant de Veerse Gatdam kruist. Deze brief is door RWS Zee en Delta en RWS West-Nederland Zuid gezamenlijk opgesteld. De Kustwacht en het Havenbedrijf Rotterdam, divisie Rijkshavenmeester hebben Rijkswaterstaat ten aanzien van het aspect scheepvaart(veiligheid) op de Noordzee geadviseerd. Ik verzoek u deze brief mee te nemen in het proces tot het maken van een keuze over het voorkeursalternatief voor het project Net op zee IJmuiden Ver alpha door uw minister.

Wettelijke taken en belangen Rijkswaterstaat

Het plangebied van Net op Zee IJmuiden Ver alpha valt binnen de beheergebieden van Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid en Rijkswaterstaat Zee en Delta, hierna te noemen Rijkswaterstaat. Deze regio's van Rijkswaterstaat zijn, voor zover hier van belang water-, bodem- en scheepvaartbeheerder van de Noordzee, het gebied voor de kust van Zuid-Holland en Zeeland, het Haringvliet, het Hollandsch Diep, de Westerschelde en het Veerse Meer. Daarnaast is RWS waterkeringbeheerder van de Haringvlietdam en de Veerse Gatdam en wegbeheerder van de A58 en N57.

Rijkswaterstaat draagt zorg voor een goede kwalitatieve en kwantitatieve toestand van de watersystemen, voert maatregelen uit in het kader van de Europese Kaderrichtlijnen (KRW en KRM) en waarborgt de 'ecologische basiskwaliteit'. Ook is Rijkswaterstaat water-, en bodembeheerder van diverse Natura 2000-gebieden die in het plangebied zijn gelegen. Ten aanzien daarvan voert Rijkswaterstaat maatregelen uit voor de instandhoudingsdoelen. Als scheepvaartbeheerder waarborgt Rijkswaterstaat een vlotte en veilige doorstroming van het scheepvaartverkeer waarbij de Kustwacht is gemandateerd voor de uitvoering van deze taken op de Noordzee, uitgezonderd de aanloopgebieden richting de haven van Rotterdam en de Westerschelde. Tevens is Rijkswaterstaat wegbeheerder van

Rijkswaterstaat Zee en
Delta

Datum
23 juni 2020

Kenmerk
RWS-2020/34836

de rijksweg A58 en N57 en ziet toe op een vlotte en veilige doorstroming van het verkeer. Rijkswaterstaat draagt zorg voor stabiele waterkeringen ter voorkoming van overstroming van het achterland. Tot slot zorgt Rijkswaterstaat voor het in stand houden van de basiskustlijn. De duinen en stranden vormen een belangrijke bescherming tegen de zee. Voor de kustversterking wordt gebruik gemaakt van de zandvoorraad in de zogenoemde reserveringszone in de Noordzee.

Beoordeling van (onderscheidende) effecten

Alle offshore en onshore alternatieven, zoals gepresenteerd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en in de IEA van Net op Zee IJmuiden Ver alpha raken aan de wettelijke taken en belangen van Rijkswaterstaat. Derhalve is Rijkswaterstaat betrokken geweest bij de onderzoeken naar de aspecten van milieu, omgeving, kosten, techniek en toekomstvastheid. Daarbij is het van belang te benadrukken dat de IEA een onderzoek op hoofdlijnen betreft. Gelet hierop beoordeelt Rijkswaterstaat vanuit waterstaatsbelangen de relatieve geschiktheid van de onderzochte alternatieven voor het doel van het project: de aanleg van een gelijkstroomverbinding voor transport van stroom uit het windenergiegebied IJmuiden Ver naar het landelijk hoogspanningsnet. Er zal echter geen voorkeur worden uitgesproken ten aanzien van een locatie voor een converterstation aangezien vanuit het perspectief van de belangen van Rijkswaterstaat hier geen onderscheid is aan te geven

Waterbeheer

Op basis van het onderdeel milieu in de IEA concludeer ik, dat alle alternatieven een zelfde beoordeling kennen ten aanzien van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM) en daarmee niet onderscheidend zijn bij het bepalen van een voorkeursalternatief.

De situatie is anders ten aanzien van de Kaderrichtlijn Water (KRW). In het MER wordt geconstateerd, dat de vissen die aangewezen zijn als kwaliteitselement in de KRW-oppervlaktewaterlichamen geblokkeerd kunnen raken in hun migratie vanwege de aanwezigheid van een elektromagnetisch veld als gevolg van de hoogspanningskabels. Dit is van toepassing op de alternatieven in de Westerschelde (BSL-1) en in het Haringvliet en verder (GT-1) en in mindere mate in het Veerse Meer (BSL-2). Op grond van dit aspect is er een voorkeur voor het tracé BLS-2, omdat naar verwachting er minder migratie van vissen is door dit waterlichaam dan door de andere waterlichamen.

Bij de verdere uitwerking van het VKA vraag ik aandacht voor verder onderzoek naar de effecten op het ecosysteem van de Noordzee, in het bijzonder voor het gebied van de Bruine Bank, en op de KRW-oppervlaktewaterlichamen in het plangebied. Hierbij dienen ook passende mitigerende maatregelen worden betrokken.

Scheepvaart(veiligheid)

Het project IJmuiden Ver alpha kenmerkt zich door lange noord-zuid tracés door de Noordzee en de Grote Wateren. Het traject door het Haringvliet en Hollands Diep naar een converterlocatie in Geertruidenberg is zelfs ca. 60 kilometer lang.

Veel verkeersscheidingsstelsels en verkeersbanen worden gekruist, waaronder de Eurogeul naar Rotterdam. Alhoewel er complexe kruisingen op de Noordzee zijn, onderscheiden de 6 alternatieven zich weinig van elkaar. Er zijn hier 2 uitzonderingen op. De eerste is de passage van het Slijkgat door het alternatief GT-1B. Bij aanleg zal hier tijdelijk geen scheepvaartverkeer mogelijk zijn. De tweede is het alternatief GT-1A, dat vlak voor de kust van Maasvlakte II tussen het ankergebied 4 East en een vergund zandwingebied ligt. Door de Kustwacht en

Rijkswaterstaat Zee en
Delta

Datum
23 juni 2020

Kenmerk
RWS-2020/34836

het Havenbedrijf Rotterdam is geadviseerd hier geen kabeltracé aan te leggen. Bij zuidwesterstorm is er namelijk het risico, dat krabbende ankers de kabel kunnen raken. Door het naastgelegen zandwingebied is er geen ruimte om de kabel verder van het ankergebied te leggen.

Ten aanzien van de alternatieven door de Grote Wateren merk ik het volgende op. *Westerschelde (BSL-1)*: Door de ligging van de kabels van windenergiegebied Borssele is er weinig ruimte voor het alternatief BSL-1 tussen deze kabels en het daar gelegen ankergebied Rede Vlissingen. Het alternatief BSL-1 schampt net dit ankergebied. Effectief gaat daarmee ankergebied verloren, aangezien een schip in ieder geval op 500 meter van een kabel voor anker gaat vanwege het risico van het raken van de kabel door een krabbend anker. In het hele gebied van loodskruispoot tot aan Antwerpen zijn er maar een paar ankergebieden in de Westerschelde beschikbaar. Met name in slechtere weersomstandigheden is het ankergebied Rede Vlissingen de enige die voldoende beschutting biedt voor kleinere schepen en in het bijzonder kleine chemicaliëntankers. Derhalve kan geen enkel gedeelte van dit ankergebied worden gemist. Daarnaast komt zowel bij de voorbereidingen voor de aanleg als bij de aanleg zelf de scheepvaartveiligheid onder druk te staan, zoals de ervaringen van de aanleg van de kabels voor windenergiegebied Borssele door de Westerschelde ons hebben geleerd. Naar verwachting zal er ook bij dit project sprake zijn van langdurend onderzoek naar archeologische vondsten en niet gesprongen explosieven in het voorzorgsgebied van Vlissingen, een gebied dat een kruispunt is van vaarwegen en waar de loodswissel plaatsvindt. Een zeer negatieve beoordeling ten aanzien van scheepvaartveiligheid voor alternatief BSL-1, zoals ook in het milieueffectrapport staat, is hier op zijn plaats.

Veerse Meer (BSL-2): het alternatief BSL-2 door het Veerse Meer gaat uit van aanleg van de kabels in de hoofdvaargeul van het Veerse Meer. Hoewel activiteiten in de hoofdvaargeul in beginsel niet wenselijk zijn, lijken er op voorhand nautisch gezien nauwelijks tot geen bezwaren te zijn tegen de aanleg van de kabels in de hoofdvaargeul. Het is evenwel van belang dat toekomstig beheer en onderhoud van het Veerse Meer, waaronder het op diepte houden van de hoofdvaargeul, niet belemmerd wordt door de aanwezigheid van het kabeltracé. Een kabeltracé kent een onderhoudszone, die beperkingen zou kunnen geven voor bijvoorbeeld baggerwerkzaamheden in de (verre) toekomst. Afstemming tussen TenneT over de ligging van de kabel in relatie tot toekomstig beheer en onderhoud is één van de randvoorwaarden voor de te verlenen watervergunning voor aanleg van de kabels.

Ten zuiden van het Veerse Meer zijn er op land drie alternatieven geprojecteerd. Ten behoeve van het oostelijke tracé, loopt het tracé van BSL-2 langer door het Veerse Meer. Ik geef u bij uw keuze voor het voorkeursalternatief mee om het tracé door het Veerse Meer zo kort mogelijk te laten zijn om de belemmering voor andere functies in dit gebied, zoals visserij zo klein mogelijk te laten zijn. Hiermee wordt de keuze op land beperkt tot het tracé west en midden.

Geertruidenberg (GT-1): het alternatief GT-1 door het Haringvliet, Hollandsch Diep en Amer is grotendeels buiten de vaargeul geprojecteerd, uitgezonderd het gedeelte van de vaargeul bij het baggerspededepot ter hoogte van Moerdijk. Een andere bottleneck is de passage van vier bruggen, te weten de Haringvlietbrug (A29) en de Moerdijkbruggen (A16, spoor en HSL). Ter plekke van bruggen is er al minder ruimte beschikbaar voor scheepvaart en door de aanwezigheid van aanleg- en onderhoudsschepen ontstaat hier een extra knelpunt.

Rijkswaterstaat Zee en
Delta

Datum
23 juni 2020

Kenmerk
RWS-2020/34836

Zandwinning

In de Beleidsnota Noordzee is langs de gehele kust van de Noordzee een reserveringszone voor zandwinning aangewezen. Hier wordt zand gewonnen ten behoeve van kustsuppleties. Tevens wordt zand gewonnen voor commercieel gebruik als ophoog-, beton- en metseizand. In de Beleidsnota Noordzee zijn ook corridors voor kabels en leidingen aangewezen. Het uitgangspunt is dat deze corridors worden gebruikt voor de aanleg van kabels en leidingen om de aanwezige zandvoorraad zo weinig mogelijk te verstoren, tenzij er dwingende redenen zijn om deze niet te benutten.

Alle alternatieven komen in meer of mindere mate in aanraking met zandwinning, zowel bij doorkruising van vergunde zandwingebieden als bij het doorkruisen van de reserveringszone met een dik zandpakket. Uitzondering is alternatief BSL-1, dat door de corridor voor kabels en leidingen is geprojecteerd, maar anderzijds wel in prioritair gebied is gelegen.

Bij alternatief BSL-2A is er naast sprake van doorkruising van vergunde zandwingebieden ook sprake van doorkruising van zogenoemde MER zoekgebieden en het prioritair zandwingebied voor de kust van Walcheren. De inzet van het (nog op te stellen) Nationaal Waterprogramma 2022-2027 is, dat de gebieden voor de kust van Walcheren en Zeeland Zuid benoemd worden als prioritair gebied voor zandwinning. Prioritair gebied houdt in, dat de reserveringszone voor zandwinning niet door andere activiteiten (zoals kabels) wordt benut om daarmee te bereiken dat er nu en ook in de toekomst voldoende zand beschikbaar blijft voor de kustverdediging. Een tracé door een prioritair zandwingebied, zoals nu in het MER geprojecteerd voor BLS-2A en BSL-1, ligt dus niet voor de hand.

Alternatief BSL-2A is in het MER geoptimaliseerd vanwege het doorkruisen van vergunde zandwingebieden, MER zoekgebieden en een prioritair gebied. Er zijn 2 varianten geschetst. Variant 1 raakt een MER zoekgebied en ligt in het prioritair zandwingebied.

Bij variant 3 wordt er optimaal rekening gehouden met de huidige en toekomstige voorziene zandwinning in dit gebied voor de kust van Walcheren. Het tracé loopt door een gedeelte van de reserveringszone waar relatief weinig zand aanwezig is en mijdt het prioritair zandwingebied, vergunde zandwingebieden en MER zoekgebieden. Ik ben me er van bewust dat variant 3 voor het project meerkosten met zich mee brengt vanwege een langere lengte van het tracé, maar deze variant leidt er wel toe dat er voor nu en de komende 40 jaar onbelemmerd zand kan worden gewonnen voor de kustverdediging van Zeeland. Deze variant heeft derhalve mijn voorkeur.

Waterveiligheid

Bij het alternatief BSL-2 en het alternatief GT-1 worden respectievelijk de Veerse Gatdam en de Haringvlietdam gekruist middels een boring. Stabiliteit van de waterkering tijdens én na uitvoering van de werkzaamheden is van groot belang. Per dam zijn er 2 kruisingen geprojecteerd, waarvan de zogenoemde midden kruisingen de stabiliteit in gevaar kunnen brengen, vanwege de kans op het ontstaan van piping (onderloopsheid met risico voor ontstaan van een zandvoerende wel). Dit risico is bij de oostelijke, respectievelijk noordelijke kruising van de genoemde dammen beheersbaar te noemen en zal in overleg met Rijkswaterstaat nader uitgewerkt worden tijdens de detaillering van het voorkeursalternatief.

Er is op basis van het aspect waterveiligheid geen onderscheid tussen de alternatieven aan te geven op basis van de onderzochte effecten en de al gevoerde overleggen over de uitvoerbaarheid van de boringen ten behoeve van de aanleg van de kabels.

Rijkswaterstaat Zee en
Delta

Datum
23 juni 2020

Kenmerk
RWS-2020/34836

Afweging en conclusie

BSL-1 heeft vanuit het belang van zandwinning een pré vanwege de ligging in de corridor voor zandwinning. Dit voordeel weegt echter niet op tegen de zeer grote nadelen die er zijn bij dit alternatief voor de scheepvaart(veiligheid) in de Westerschelde. De knelpunten voor de scheepvaart bij het alternatief GT-1 zijn ook groter in het Haringvliet (en verder) dan bij het alternatief door het Veerse Meer onder meer gerelateerd aan het verschil in omvang van het scheepvaartverkeer in deze wateren. Daarnaast heeft het alternatief BSL-2 ook op basis van het aspect waterbeheer de voorkeur,

De twee alternatieven van BSL-2 zijn ten aanzien van het aspect zandwinning onderscheidend van elkaar, daarbij uitgaande van variant 3 bij het alternatief BSL-2A. Bij deze subvariant is de impact op de reserveringszone voor zandwinning het kleinst. De aspecten waterveiligheid, scheepvaart en waterbeheer leiden niet tot een andere afweging.

Op basis van deze afweging en hetgeen in deze brief is beschreven, kom ik tot de conclusie dat op basis van de belangen van Rijkswaterstaat de voorkeur uitgaat naar het alternatief BSL-2A, waarbij dit alternatief alleen de voorkeur heeft als deze op basis van de geoptimaliseerde variant 3 door de reserveringszone voor zandwinning gaat en aan de oostkant de Veerse Gatdam kruist. Dit alternatief komt het meest tegemoet aan de belangen van scheepvaart(veiligheid), waterbeheer, waterveiligheid en zandwinning.

Tevens is er dezerzijds de voorkeur om het tracé zo kort mogelijk door het Veerse Meer te laten gaan in relatie tot beperking van andere functies, zoals visserij. Dit betekent dat deze aan de westelijke kant van het Veerse Meer weer aan land komt.

Het spreekt voor zich dat het beheer van zowel de Veerse Gatdam als het beheer van het Veerse Meer (waterbeheer en scheepvaart) niet onevenredig belemmerd dient te worden in de toekomst. Ik spreek hierbij het vertrouwen uit in TenneT dat bij de verdere uitwerking hierover goede en duidelijke afspraken gemaakt worden, een en ander te starten met overleg over welke ligging van de kabels in het Veerse Meer het meest optimaal is. Dit geldt ook voor de Veerse Gatdam, waarbij wordt meegegeven dat bij het ontwerp van het kabel tracé rekening moet worden gehouden met een mogelijke toekomstige versterking/aanpassing van de basiskustlijn.

BSL-2A ligt over een grotere lengte in het gebied de Bruine Bank dan BSL-2B. Naar alle waarschijnlijkheid zal dit gebied worden aangewezen als N2000gebied. Naast dat dit een belangrijk gebied is voor vogels, heeft dit gebied ook een speciale functie voor veel andere soorten. Recent is uit onderzoek gebleken dat sinds lange tijd daar weer zandkokerwormriffen (*Sabellaria spinulosa*) voorkomen. Deze rifstructuren bieden een schuilplaats aan veel andere soorten en dragen daarmee bij aan een verhoogde biodiversiteit (een van de indicatoren van de KRM). Het is aannemelijk, maar nog niet in kaart gebracht, dat ook in andere delen van de Bruine Bank zandkokerwormriffen voorkomen. Ik vraag u dit aspect mee te nemen bij de verdere detaillering van het voorkeursalternatief, de mogelijke optimalisatie van het voorkeursalternatief van dit project in samenhang met een alternatief van het project Net op zee IJmuiden Ver beta en bij het opstellen van de MER fase 2.

Tot slot: het milieueffectrapport fase 1 is gebaseerd op een ongebundelde ligging van de kabels op de Noordzee. Een van de effecten daarvan is dat rond de kabels een forse kompasafwijking kan optreden bij magnetische kompassen (naar

**Rijkswaterstaat Zee en
Delta****Datum**
23 juni 2020**Kenmerk**
RWS-2020/34836

verwachting tussen de 7 en 88 graden). Alhoewel de meeste scheepvaart hier geen gebruik meer van maakt, kan dit nog wel het geval zijn bij scheepvaart dicht onder de kust. Een dergelijke kompasafwijking is niet wenselijk. Daarnaast is er een kennisleemte over wat het effect is van elektromagnetische velden op het ecosysteem in de Noordzee en de Grote Wateren, uitgaande van ongebundeide aanleg van de hoogspanningskabel voor gelijkstroom met een te transporteren vermogen van 2 GW en een spanning van 525 kV. Zolang deze informatie ontbreekt, gaat de voorkeur uit naar gebundeld aanleggen van het kabelsysteem voor IJmuiden Ver alpha, aangezien naar verwachting het elektromagnetisch veld dan beduidend minder sterk is.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT
Namens deze,

hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Zee en Delta

Verzonden: Maandag 29 juni 2020 09:53
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Extra hoogbouw en lawaai overlast noordzijde Borssele.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Borssele: Er zijn 2 locaties beschikbaar die dicht bij de aanlanding van de zee kabels trajecten BSL1A / BSL1B liggen.

Dit zijn het "oude Thermphos" terrein en de grond tussen Ovet en de SloeCentrale.

De aanlanding van de zee kabel BSL1 kan dan eventueel ook nog verder naar de kruizing Europaweg-Zuid met Achterduinweg verplaatst worden.

Vanaf hier kunnen de kabel van het converterstation ondergronds tussen de windmolens doorgelegd worden naar het 380kV-station.

Ook voor het zeekabel traject BSL2 zijn deze andere locaties een goede oplossing:

- Nog steeds rechts om en via de Frankrijkweg of Luxemburgweg/Oostenrijkweg of het terrein van Verbrugge Scaldia Terminals BV onder de Van Cittershaven door
- Ipv rechts om nu naar links afbuigen en via de Ritthemsestraat onder de Sloehaven door naar het landpunt bij Vesta Terminal Flushing Flushing BV of Invista Polyester BV

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Grote voordeel voor de gehele omgeving Borssele: geen extra hoogbouw en lawaai aan de noord rand van het dorp, geen extra masten en/of graaf werkzaamheden aan de Europaweg-Oost.

Reactie

Verzonden: Maandag 29 juni 2020 12:23
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Voor de leefomgeving van het dorp Borssele en de Borsselepolder (+ aangrenzend nationaal Landschap van Zuid Beveland) heeft de afgelopen decennia een ruimtelijk visuele beïnvloeding door de zware industrie van het Sloegebied plaatsgevonden die contrasteert met de landelijke sfeer die vanouds bij dit gebied hoorde.

Als compensatie is begin deze eeuw een landschapsplan opgesteld "Groenproject 't Sloe", dat helaas na ruim 20 jaar nog maar ten dele is uitgevoerd, op basis van vrijwilligheid ! Op dit moment vinden door wijzigingen van hoogspanningsleidingen en uitbreidingen van convertorstations en de aanleg van de kabels in de Westerschelde van windmolenparken Borssele 1 en 2 + aanlandig de nodige aanpassingen plaats die voor storende en beïnvloedende geluidsoverlast en visuele aantastingen zorgen.

De aanleg van nieuwe voorzieningen dient duidelijk rekening te houden met de woon en leefkwaliteiten van bewoners van het drop Borssele en de Borsselepolder.

Omdat de realisatie van Groenproject 't Sloe nog maar halverwege is en er al weer een aanslag op het jonge 'bos' wordt gepleegd is de ruimtelijk landschappelijke schade aanzienlijk.

Als het volledige project was gerealiseerd zou de pijn van aanpassingen en nieuwe voorzieningen minder worden ervaren en gevoeld.

Bij elke nieuwe voorziening in welke vorm dan ook is het gemis van een volvoerd Groenproject duidelijker. Dus lijkt een ruimhartige compensatie voor elke nieuwe voorziening op het gebied van boscompensatie zeker aan de orde in dit gebied.

Het doel van Groen project 't Sloe om een bufferende en afschermdende beplanting tussen het dorp Borssele en het nationaal Landschap van Zuid Beveland verdient prioriteit bij elke nieuwe toevoeging op industrieel gebied in welke vorm dan ook !

Nieuwe convertorstations dienen niet dicht bij de dorpskern van Borssele te worden gerealiseerd maar op de plak waar recent zonnecollectoren zijn aangebracht tussen kerncentrale en Covra.

Het recht om in Borssele een volwaardige leefomgeving met bijpassende kwaliteiten op het gebied van landschap en geluidsbelastingen te hernieuwen en te behouden + versterken lijkt soms minder aandacht te krijgen en verdient beter ! Het is hier een woongebied waar al eeuwen mensen wonen en mag duidelijk niet als industriegebied worden behandeld.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

.....

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Door de CO2 compensatie vanuit de Europese Unie ontstaan mogelijk nieuwe kansen om extra bos als afschermdende beplanting aan te brengen en het Groenproject 't Sloe alsnog op korte termijn te realiseren. (meeliften)

De basis van vrijwilligheid die voor beide systemen geldt zal dan wel anders en eigentijds moeten worden opgepakt door Rijksoverheid , provincie en gemeente.

Het kan niet zo zijn dat een enkele individuele agrariër het collectieve belang zo bepaalt, waardoor nationale belangen worden geschaad.

Samenwerking tussen Rijksoverheid, provincie en gemeenten en bewoners zal op dit gebied samen met de uitbreidingen op de industrieterreinen en de aanpassingen van de energietransitie kunnen worden tot een constructieve oplossingsrichting waarbij de leefomgeving en woonkwaliteit niet ondergeschikt worden aan de belangen en invloed van nieuwe uitbreidingen op het gebied van energie en industrie. Zorg voor win win situaties in plaats van afbraak van kwaliteiten door de eerste of de sterkste partijen.

Ik heb hierbij een document van Groenproject t Sloe toegevoegd van 18 maart 2017.

Hiermee geef ik aan dat de problematiek helaas al langer speelt

Vriendelijke groet en op naar een constructieve samenwerking en een beloftevolle toekomst met blijvende kwaliteiten voor de wervende kantan van de energietransitie waarbij geen verliezers maar alleen winnaars zijn

Reactie

Groenproject 't Sloe (buffer tussen zware industrie en nationaal landschap + woonkern Borssele).

Aan het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Borsele.

Onderwerp: Bezwaar ten gevolge van uitbreiding van 380 kV Schakelstation Borssele en bijhorende consequenties.

'VOORBIJ HET BEZWAAR, ZIJN NIEUWE KANSEN'

- Wij maken ons, als bewoners van Borssele ernstige zorgen over de plannen van Tennet voor het realiseren van een forse uitbreiding (12-24m hoog) van het schakelstation aan het eind van de Weelweg.

Citaat uit eerder beroep aan de Raad van State
Afdeling Bestuursrechtspraak
Postbus 20019
4500 EA Den Haag door de Dorpsraad van Borssele

van 3 Januari 2017

Onderwerp: Beroep tegen het Besluit inpassingsplan inzake Zuid-West 380 kV West.
De Crisis- en herstelwet is van toepassing op deze beroepsprocedure.

Als Stichting dorpsraad Borssele behartigen we de algemene belangen van de inwoners van Borssele en omstreken, en hebben direct te maken met de aanleg van de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding en worden daarmee getroffen door een zware afbreuk aan onze leefomgeving, woonbeleving door het ontnemen van waardevolle natuur- en bufferwaarden.

In algemene zin komen onze bezwaren tegen dit Besluit en de totstandkoming daarvan op het volgende neer:

- **A. Procedure**
- **B. Het ontnemen en beperken van waardevolle natuurwaarden**
- **C. Impact op- en langdurig verstoren van waardevolle natuurwaarden**
- **D. Verhouding schade aan natuurwaarden en natuurcompensatie**
- **F. Ruimtelijke impact transformatorstation**
- **G. Stapeling geluid**

Ontstaan Groenproject t'Sloe

In 1998 is een convenant gesloten met verschillende partijen die mee financieren aan de totstandkoming van groenproject 't Sloe. Behalve Gemeente Borsele en Vereniging Natuurmonumenten, zijn dit onder andere de Provincie Zeeland, de ministeries van VROM en EZ, Zeeland Seaports, NV Westerscheldetunnel en Natuurcompensatie Westerschelde. Een prachtig initiatief waar zich momenteel een mooi gebied ontwikkeld waarin flora en fauna een plaats krijgt. Grote delen van dit gebied zijn in 2004 aangeplant met inheemse boomsoorten en struweel-gebieden en krekens zoals die in Zeeland voorkwamen na de eerste bedijkingen enkele eeuwen geleden. Op het bord langs de Weelweg staat met trots de onderstaande tekst geschreven:

Groene Bufferzone

Waar een paar jaar geleden akkers lagen, treft U nu een waardevolle groene bufferzone aan tussen industrie en landschap.

Borsele die haar inwoners meer groen en woongenot wil bieden.

Al zijn de bomen nu nog jong, na verloop van tijd zullen de raffinage installaties en schoorsteen pijpen door hoge bomen aan het zicht onttrokken worden.

Zo trekken we duidelijk een grens, tot hier en niet verder.

Na alle impact van vele decennia industriële ontwikkeling, uitbreiding en belasting op de omgeving en horizon was dit voor de bewoners van Borssele “eindelijk” een positieve impuls voor de leefbaarheid en woonbeleving.

Echter door het RIP ZW380kV zal dit natuur plan zwaar getroffen worden en op toekomstige ontwikkeling worden beperkt, zo niet onmogelijk worden gemaakt waarbij voorbij wordt gegaan aan de doelstellingen zoals gesteld in de Groene Bufferzone.

Impact realisatie ZW380kV op Groenproject 't Sloe.

Voor de realisatie van ZW380kV (west) zal een overgroot gedeelte van het jonge Sloe natuurgebied geroid worden, en definitief gewijzigd worden.

De aantasting van essentiële natuurwaarden wordt in de beantwoording van de zienswijze gebagatelliseerd, in de Mer-pocedure onvolledig en onzorgvuldig meegewogen en op contact momenten gebleken een woordbreker te zijn.

De thans door de minister in het vooruitzicht gestelde natuurcompensatie is zonder enig overleg met dorpsraad Borssele vrijblijvend geformuleerd in een z.g.n. landinrichtingsplan en biedt voor de burgers van Borssele weinig perspectief.

Voor de realisatie van de nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding en het amoveren van de bestaande hoogspanningsverbinding (vakwerkmasten) zullen diverse bouwwegen, afspanterreinen en andere voorzieningen worden aangelegd.

De ZW380kV (west) zal als geheel fasegewijs gerealiseerd worden over een geschatte tijdsduur van ca. 3 jaar (bouw, omzetten en amoveren) Dit alles bij elkaar zal een enorme impact en aanslag betekenen op Groenproject 't Sloe.

- Korte omschrijving van deze werkzaamheden:
 - Aanleg bouwwegen t.b.v. aan- en afvoer materiaal en materieel.
 - tijdelijke werk- en opslagterreinen bouw materiaal.
 - opstelruimte voor heistellingen, kranen en betonmixers t.b.v. fundaties / mastvoeten.
 - opbouwen wintrackmasten en geleiders / verankeren en bekabelen (in lieren) van de geleiders in de windtrack masten.
 - Contra anker- lierplaatsen i.v.m. hoekspanningen.
 - Testen (SAT)
 - Na ingebruikname het slopen van de bestaande vakwerkmasten.
 - Rooien fundaties.
 - Opruimen, spitten en egaliseren.
 - Instandhouding storingen en onderhoud wintrackmasten en geleiders.
 - Periodieke nazorg groenonderhoud

Directe gevolgen

Nadat ZW380kV gerealiseerd is zijn we terug bij af, en is 13 jaar Natuurontwikkeling op **NUL** gezet en de voortgang in ontwikkeling tijdens de realisatiefase opgeschort.

In de basis planvorming uit 1994 is met een dergelijke mega beperking nooit rekening gehouden.

Consequenties.

De consequentie van dit RIP geeft een definitieve wijziging van de oorspronkelijke natuur compensatie en de gestelde doelstellingen daarvan.

Het gehele (zoek)gebied wordt nu doorsneden met een belemmerende strook.

Als bufferzone / afscherming Industrie schiet het daarmee zijn doel voorbij en bij een verdere ontwikkeling of uitbreiding blijven de opgelegde beperkingen van TenneT van kracht conform de richtlijnen bomen en hoge beplanting.

Daarbij het aandachtspunt dat de technische levensduur van deze masten om en nabij 100 jaar is, dus gelden deze consequenties voor de volgende 3 generaties !

Daarbij is teleurstellend te noemen dat het Ministerie van Economische Zaken geen visie heeft op het transport van energie op de middellange en langere termijn. Hoe denkt zij de energie nog te transporteren als de opwekking op zee in de volgende fase (2025) wordt verdrie- of viervoudigd. Wordt dan ook automatisch de transportcapaciteit door onze provincie bovengronds verveelvoudigd ?

Aanvullende informatie Bijlage 3: Algemene projectinformatie

Bijlage 4: Omgeving

Bijlage 5: Waarnemingen

- **C. Impact op- en langdurig verstoren van waardevolle natuurwaarden.**

De realisatie van het project wordt ingeschat op 2 a 3 jaar, met daarna nog een herstelperiode van 3 a 4 jaar om weer enigszins een beschermstatus van betekenis te kunnen geven voor fauna.

Totaal dus 5 a 7 jaar verstoring. Men spreekt van "tijdelijke" verstoring, echter gezien de tijdsoverbrugging is sprake van langdurig verstoring.

Voor het gedeelte Weelhoek betekent de omvang van het project een directe vernietiging of verdrijving van ca. 50 % van de gebiedswaarden binnen de plangrens waaronder veel beschermde en bedreigde soorten.

De overige 50% van de gebiedswaarden zullen gedurende de bovengenoemde tijdsoverbrugging langdurig verstoord worden.

Dit roept veel vragen en onzekerheid op die voorafgaand aan het onherroepelijk worden van ZW380kV (nog) geen concrete oplossing kennen.

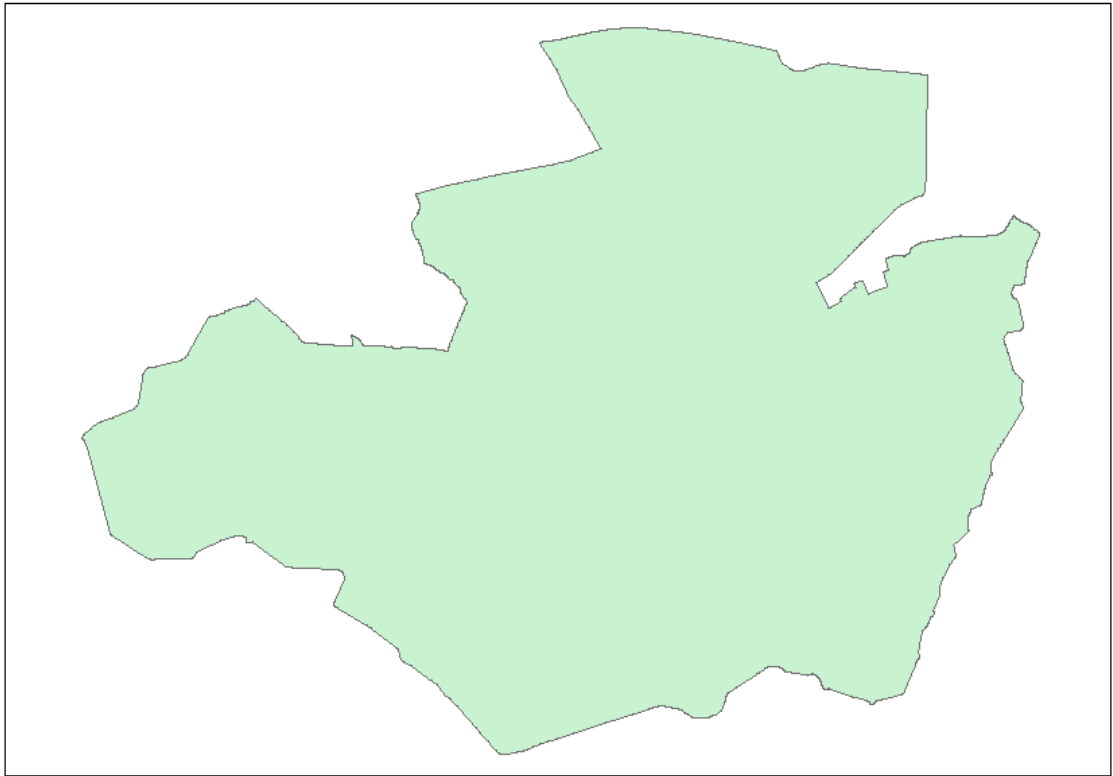
- Waarheen kan de gevestigde fauna uitwijken na verdrijving ? Uitmigreren naar aangrenzende Industrie- en landbouwgebieden is geen optie.
- Is dit ecologisch verantwoord en welke voorzorgmaatregelen kunnen hier getroffen worden ?
- Hoe wordt de flora en fauna wet betrokken m.b.t. broedseizoen / projectplanning ?
- Voor het gedeelte Weelhoek is conform het inrichtingsplanplan een nat (kreek) gebied gerealiseerd waar de bestaande vakwerkmasten reeds stonden, met daarnaast een hoog opgaande groene zone (inmiddels 13 jaar oud) waar nu het ZW380kV trace staat gepland met een dubbele rij wintrackmasten met hoekverdraaiingen naar de invoer portalen.
Hoe wordt dit opnieuw ingericht? Je kunt geen hoog opgaande bomen plaatsen waar nu water is. Wordt dit gedempt, wordt het gehele gebied vergraven ?

Als dorpsraad Borssele doen wij hierbij een verzoek aan uw Raad tot een voorlopige voorziening om deze vraagstellingen eerst te beantwoorden alvorens er gestart wordt met de werkzaamheden.

- Deze uitbreiding heeft zowel voor de open Borsselepolder als voor het dorp Borssele een aanzienlijke invloed op de volgende onderwerpen; geluid, licht en andere landschappelijke (visuele) + natuuraspecten die onderdeel vormen van een leefbare omgeving . Dit naast alle negatieve ontwikkelingen van de 380 KV lijn door onze polder, waardoor een groot deel van het recent aangeplante Groenproject 't Sloe binnenkort zal worden gekapt. Voor opgaande beplanting geldt helaas, dat het weer het nodige aantal jaren duurt voor het ruimtelijk effect van herplant (als compensatie) een positief effect op de landschappelijke beleving heeft.
- De uitbreiding van Tennet vormt voor de bewoners van Borssele + polder één van de bedreigingen voor een gewenste landschappelijke omgeving waar groenproject 't Sloe een belangrijk onderdeel van vormt. De essentie van dit groenproject is dat het is bedoeld als een landschappelijke buffer tussen de woonkern Borssele en de open Renaissancepolder en het Sloegebied met zware industrie.
- Hoewel de schoonheid van de zware industrie een eigen beeld oplevert is juist bedoeld dat op de 'lasnaad' van industrie en de open polder, die onderdeel is van het vroegere Waardevol Cultuurlandschap (WCL) , later Nationaal Landschap van de Zak van Zuid – Beveland deze buffer zou worden gerealiseerd. Het Nationaal Landschap beslaat een groot deel van het ;landelijk gebied van de gemeente Borsele. Juist op deze kwetsbare 'lasnaad' vinden de huidige ontwikkelingen plaats.

-

-

Omtrek Nationaal Landschap

Nationaal Landschap op luchtfoto. (VROM, Ministerie van (2004), Nota Ruimte, Den Haag) .

-
- Het lijkt ons als bewoners van Borssele dan ook voor de hand liggend dat het groenproject 't Sloe alsnog in zijn geplande (of aangepaste) vorm wordt gerealiseerd.

- Recent zijn binnen Groenproject 't Sloe voor de bewoners andere onverkwikkelijke maatregelen genomen door het kappen van de populieren in de bosvakken ten westen van het dorp. Dat hier, meer dan 25 jaar geleden, contracten voor waren opgesteld doet niets af aan de geringe communicatie en de weinig creatieve manier waarop deze bosbouwkundige maatregelen zijn uitgevoerd.
- Vanaf begin jaren '90 is er direct aangrenzend een constructief beleid opgezet om een aaneengesloten bufferzone te zoeken tussen Borssele enerzijds en de Industrie, door de realisatie van Groenproject 't Sloe.
- Anno 2016 kunnen we stellen dat ca. 60% van dit buffergebied is gerealiseerd, waar zich nu kwetsbare flora en fauna ontwikkelt waarvan we de functie als buffer en waarde als natuur moeten koesteren, in plaats van de aantasting van het leefmilieu en buffer voor dorp en buitengebied.
-
- Aanvullend is de volwassen Populieren beplanting op de grens van de Borsselepolder op de 's Heerenhoekse dijk ook vervangen. Kortom een stapeling van afzonderlijke landschappelijke maatregelen die de ruimtelijke kwaliteit van de Borsselepolder ingrijpend beïnvloeden.
- Na zoveel ambitie en de stapelende teleurstellingen bij bewoners van Borssele (Kap van bosvakken met populieren aan de westzijde van het dorp + singelbeplanting rond sportvelden Nu de toename van geluid en lichthinder van Tennet en de consequenties voor verwijderen van beplanting in de natuurstrook te noorden vande Ossenweg. Vervangen van populierenbeplanting op de 's Heerenhoeksedijk (vanaf de Monsterweg)
- Al met al zijn deze ingrijpende ruimtelijk effecten niet tot één onderwerp of bezwaar te formuleren.

- Wel dat wij ons als bewoners ernstig gedupeerd voelen door deze stapeling van nadelige ruimtelijke effecten die zo'n grote invloed hebben op het ons omringende landschap en natuur. Juist in een gebied waar de bufferende functie voor een groter gebied zou plaatsvinden. Dit kan voor medewerkers van de gemeente een houding opleveren waarbij met trots wordt gekeken naar bewoners die zich zo positief en betrokken inzetten voor de ruimtelijke kwaliteiten van onze gezamenlijke leefomgeving die ook van belang is voor het beeld van onze totale provincie Zeeland . Ook de talrijke passanten en recreanten zijn bezoekers die deze omgeving beleven.
- Deels niet mogelijk om tot verdere realisatie te komen omdat gronden recent zijn verkocht en er grondeigenaren zijn die niet wensen mee te werken aan realisatie.
-
- Naast bezwaar proberen wij hier een opbouwende suggestie aan te geven:

Wij hopen op een .. **Maximale landschappelijke inpassing in de polder, die gebaseerd is op het oorspronkelijke plan van Groenproject t Sloe** **Goede communicatie, voorlichting en overleg om voor alle partijen tot een acceptabele schikking te komen.**

Aanvullend verzoek aan gemeente Borsele:

Naast een zorgwekkende toename op het gebied van geluid (zie bovenstaande afbeeldingen) is dit een onderdeel van een grotere bedreiging voor de kwaliteit van ons woon werk en leefgebied in de Borsselepolder + het dorp Borssele en eigenlijk voor het totale landelijk gebied van de gemeente Borsele en de verschillende woonkernen in het westelijk deel van deze gemeente.

Gedacht wordt aan een fatsoenlijke en respectvolle houding van de gemeente Borsele naar de bewoners van Borssele polder + dorp Borssele door mogelijk het oorspronkelijke plan voor Groenproject 't Sloe te vergelijken met realiseerbare gedeelten en op basis van mogelijkheden een nieuw plan te ontwikkelen dat door de gemeente Borssele wordt gefaciliteerd zowel in planvorming en realisatie en waarbij (indien gewenst) het oorspronkelijke planbureau Bosch en Slabbers kan worden betrokken.

In Borssele is bij de bewoners zeer veel positieve energie, vakkennis enthousiasme en creativiteit aanwezig om op een wervende manier aan een passend nieuw plan mee te willen werken dat vervolgens wordt gerealiseerd. Waarbij ook de lastige onderdelen kunnen worden benoemd en mogelijk nieuwe creatieve oplossingsrichtingen kunnen worden gevonden.

Wij hopen op een positieve en instemmende reactie van Burgemeester en wethouders over dit complexe onderwerp.

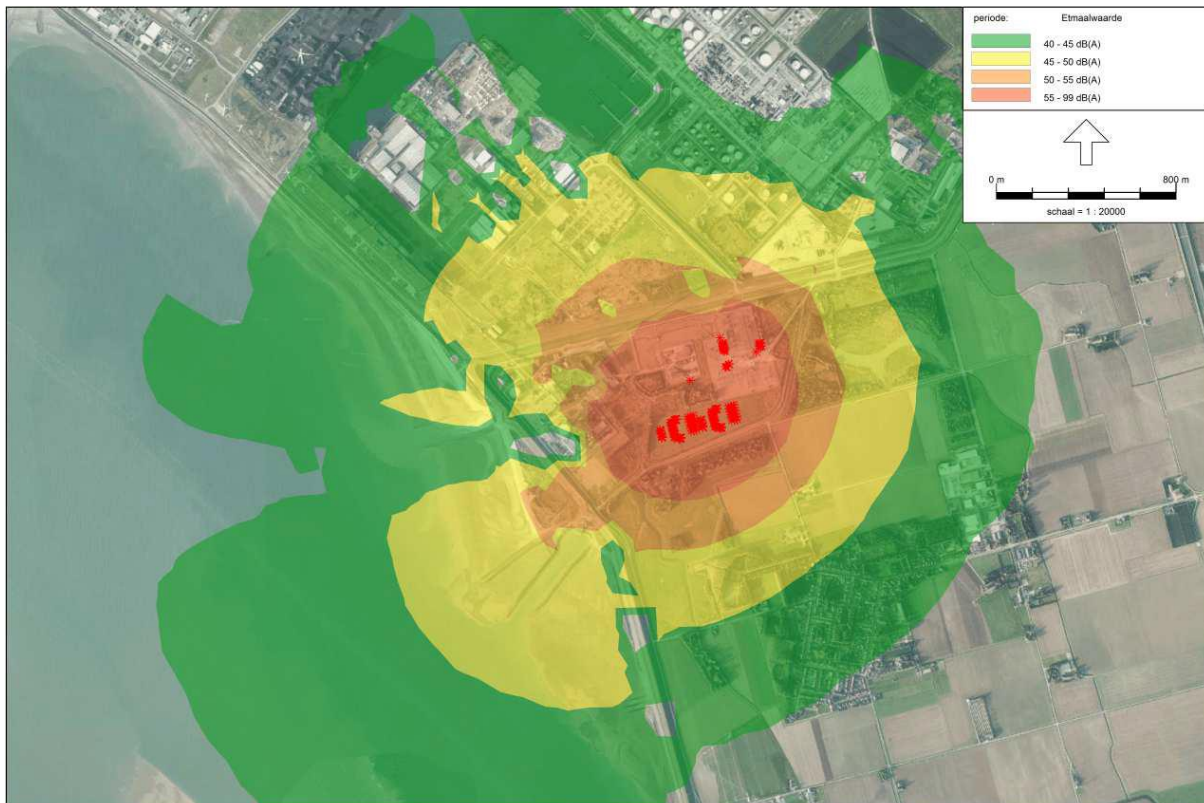
De Dorpsraad Borssele heeft een commissie ingesteld om bezwaar op te stellen tegen de verleende vergunning. Het bezwaar houdt in hoofdlijn in:

- 1) **Maximale landschappelijke inpassing in de polder, welke nu niet is voorzien.**
- 2) **Minimale geluidsoverlast van deze ontwikkeling op zeer korte afstand van het dorp.**
- 3) **Goede communicatie, voorlichting en overleg om voor alle partijen tot een acceptabele schikking te komen.**

Tennet uitbreiding Schakelstation geluidcontouren en effect op landschappelijke omgeving Borsselepolder

Figuur 1: Geluidcontouren situatie zonder transformatorstation Net op Zee (huidige situatie 2017)

Figuur 2: Geluidcontouren situatie inclusief transformatorstation Net op Zee Totaalwaarden transformatorstations TenneT en Net op Zee (Toekomstige situatie)

cumulatie in de invloedssfeer van alle geluidsbronnen samen

Aanvullend op de geluidcontouren en wettelijke consequenties zijn ook onderwerpen als handhaving van Groenproject 't Sloe /

- doelstelling bufferende werking tussen een landschap dat recent als waardevol cultuurlandschap en Nationaal landschap is benoemd
- Aantasting van gepland project dat voor ongeveer 60 % is uitgevoerd.
- Verdere realisatie lijkt momenteel vast te zijn gelopen.
- Deels niet mogelijk om tot verdere realisatie te komen omdat gronden recent zijn verkocht en er grondeigenaren zijn die niet wensen mee te werken aan realisatie.
- .

Citaat brief Dorpsraad → gemeente Borsele van 10 – 02 – '16

Geleidelijk is de geluid belasting enorm toegenomen op het dorpje Borsele.

Momenteel zijn voor Borsele en omgeving de aanvaardbare grenzen meer dan bereikt.

Onze grote bezorgdheid en bezwaar gaat dan ook uit naar het versterken van het akoestisch klimaat op termijn die zal leiden tot een cumulatie in de invloedssfeer van alle geluidsbronnen samen. Iets wat zich tevens bij stroom onder bepaalde klimatologische omstandigheden versterkt, en geen dag, avond of nacht beperkingen kent.

Hiermee is de angst ontstaan dat op termijn de randvoorwaarden die het beschermingsniveau moeten

garanderen overschreden zullen worden.

Onbekende gezondheidsrisico's:

Ook mist het een grondige onderbouwing t.a.v. gezondheidsrisico's voor mens en dier ten gevolge van Electro magnetische straling. Een belangrijke reden hierin is dat de wetenschap nog niet in staat is om definitieve uitspraken te doen over de gezondheidseffecten op lange termijn ten gevolge van magnetische straling. Ook het RIVM kan slechts uitspraken doen op grond van de huidige stand van de wetenschap en moet een voorbehoud maken naar de toekomst ("*voor zover nu bekend* ")

Aantasting Groenproject 't Sloe:

Tevens is er de vraag waarom de uitbreiding van het schakelstation in zuidelijke richting gerealiseerd wordt.

Vanaf begin jaren '90 is er direct aangrenzend een constructief beleid opgezet om een aaneengesloten bufferzone te zoeken tussen Borssele enerzijds en de Industrie, door de realisatie van Groenproject 't Sloe.

Anno 2016 kunnen we stellen dat ca. 60% van dit buffergebied is gerealiseerd, waar zich nu kwetsbare flora en fauna ontwikkelt waarvan we de functie als buffer en waarde als natuur moeten koesteren, in plaats van de aantasting van het leefmilieu en buffer voor dorp en buitengebied.

Ook "Inbreiding" om bestaande ruimte beter te benutten vinden wij dat daarvan de mogelijkheden bestudeerd moeten worden ten Noorden van Borssele, omdat zich in de directe omgeving van het omvangrijke Industriegebied veel leegstand en braakliggende gebieden bevinden.

Verzonden: Dinsdag 30 juni 2020 11:11
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

verstoring van de leefomgeving direct en indirect

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Alternatief Geertruidenberg, deze geeft geen schade en overlast aan infrastructuur natuur op land landbouw e.d.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Het is maar de vraag of deze hoeveelheid windenergie nog nodig is in de toekomstige tijd en door technische ontwikkelingen. Het mogelijk alleen een economisch belang van de aanleggende partij met alle gevolgen van dien.

Reactie

Naar aanleiding van uw brief d.d. 11 juni 2020 : Onderwerp 'Net op zee IJmuiden ver'

Als het Converterstationlocatie Liechtensteinweg tot ontwikkeling zal komen, veroorzaakt dat het volgende:

1. : De Renaissancestructuur van de Borsselepolder zal schade ondervinden door uw toedoen van dit project.(negatief effect)
2. : De bestaande ecologie wordt beschadigd en de toekomstige ecologie wordt vernietigd door het magnetisch veld van uw activiteit. (de ondergrondse 380 KV lijn) (negatief effect)
3. : Deze activiteit "de ondergrondse 380KV wisselstroom lijn van het Converterstation naar het hoogspanningsstation, is een stille uitbreiding van het industrieterrein, deze activiteit hoort niet thuis in het buitengebied.(negatief effect)
4. Het ontbreekt hier aan een gedegen onderzoek naar de gevolgen van het magnetisch veld op het menselijk lichaam en op dieren voor nu en in de toekomst denk aan ziektes als Parkinson etc, DNA mutaties, hoe planten zich gaan gedragen groeiverstoring e.d.
5. Welke gevolgen heeft het magnetisch veld op de buisleidingen zone van de Total olieraffinaderij die binnen steenworp afstand in dezelfde bodem liggen. (negatief effect)
6. Het gebruik van elektronische ontwikkeling in de landbouw kan worden verstoord denk aan GPS en telefoon c.q gehinderd door uw activiteiten.(negatief effect)
7. Door de aanleg van de 380 KV wisselstroomlijn ondergronds wordt de bestaande drainage compleet vernietigd. Het vergt hier extra aandacht, dit komt door het peil opzetten van het grondwaterpeil in het Sloebos welke door onderzoek tijdens procesontwikkeling is gebleken dat er een extra hoeveelheid drainage moest worden bijgelegd en is aangelegd tijdens de aanleg van het Sloebos dit om vernatting op landbouwperceel te voorkomen.(negatief effect)
8. : De aanleg van de 380KV lijn ondergrond geeft een verstoring van het : ontspanningsgebied van de lokale bevolking(b.v. uitlaten van ; huisdieren)(negatief effect).;

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

onze ref.: St La MER 2020/001

plaats: Den Haag

datum: 30 juni 2020

betreft: zienswijze op het rapport "Net op zee IJmuiden Ver Alpha – MER fase 1 deel A – Definitief"

Geachte mevrouw, heer,

Hierbij sturen wij u namens de deelnemers van Stichting La MER onze zienswijze op het rapport "Net op zee IJmuiden Ver Alpha – MER fase 1 deel A – Definitief"

Stichting La MER

Stichting La MER is een Stichting die zorgt voor de opstelling van een gezamenlijke MER en MEP voor de aannemers die zich bezighouden met het winnen van ophoogzand uit de Noordzee.

Algemeen commentaar op het aanleggen van windparken in de Noordzee en de benodigde kabels hiervoor naar de kust.

De belangrijkste zandwingsgebieden voor de leden van Stichting La MER liggen tussen de -20mtr NAP waterlijn en de 12mijls grens voor de territoriale wateren. Alle verstoringen van dit gebied, vooral als het gaat om goede zandwingsgebieden, zijn in principe ongewenst.

De windparken en de benodigde kabelroutes naar de wal zijn verstoringen die gebieden voor zeer lange tijd ontoegankelijk maken voor andere gebruikers waaronder de zandwinners.

Met betrekking tot het aanleggen van de windparken op zee met de bijbehorende kabelroutes naar de wal is het van belang om de nadelige gevolgen van zo'n aanleg voor de verschillende partijen waar mogelijk te vermijden of als dit niet anders kan tot een minimum te beperken. Voor Stichting La MER is het van belang dat de zandvoorraden op zee voor de Nederlandse kust zoveel mogelijk toegankelijk blijven. Dit geldt zowel voor de actieve als de passieve voorraden (de zogenaamde zandwingsgebieden).

Specifieke opmerking m.b.t. het tracéalternatief BSL-2A

Het basis-tracé BSL-2A voor de kabelaansluiting van het windpark IJmuiden Ver Alpha doorkruist een aantal zandwingsvakken (zie bijlage 1 blz. 98). In verband met de doorkruising van deze zandwingsgebieden is dit tracé in eerste instantie beoordeeld als "zeer negatief". Om deze beoordeling te kunnen aanpassen zijn er optimalisatievarianten bekeken waarvan variant 1 en 3 opgenomen zijn in het rapport (zie bijlage 1 blz. 99). Variant 3 mijdt alle zandwingsvakken en variant 1 doorkruist nog wel zandwingsvakken maar op een smal deel waardoor er slechts een deel van deze vakken niet meer toegankelijk zijn voor zandwinning. (zie bijlage 1 blz. 99).

Als er gekozen wordt voor kabeltracé BSL-2A willen we als Stichting La MER pleiten om in ieder geval een keuze te maken uit een van de twee bovengenoemde optimalisatievarianten waarbij variant 3 onze voorkeur heeft omdat daarbij geen zandwingsvakken of delen daarvan verloren gaan.

Specifieke opmerking m.b.t. het tracéalternatief BSL-1

In 2019 hebben we als Stichting La MER ook een zienswijze ingediend met betrekking tot het tracéalternatief BSL-1 (deel door de corridor bij Borssele zie bijlage 2)
Deze zienswijze is ook nu nog van toepassing.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze op het juiste niveau laat meewegen in het proces van de besluitvorming voor de keuze van de kabeltracé en de uitvoering die daarna volgt.

U kunt ondergetekende, _____ van de Stichting La MER benaderen als contactpersoon via de gegevens zoals aangegeven in de voettekst en het hierna genoemde telefoonnummer en e-mailadres:

(mob. _____ e-mail _____)

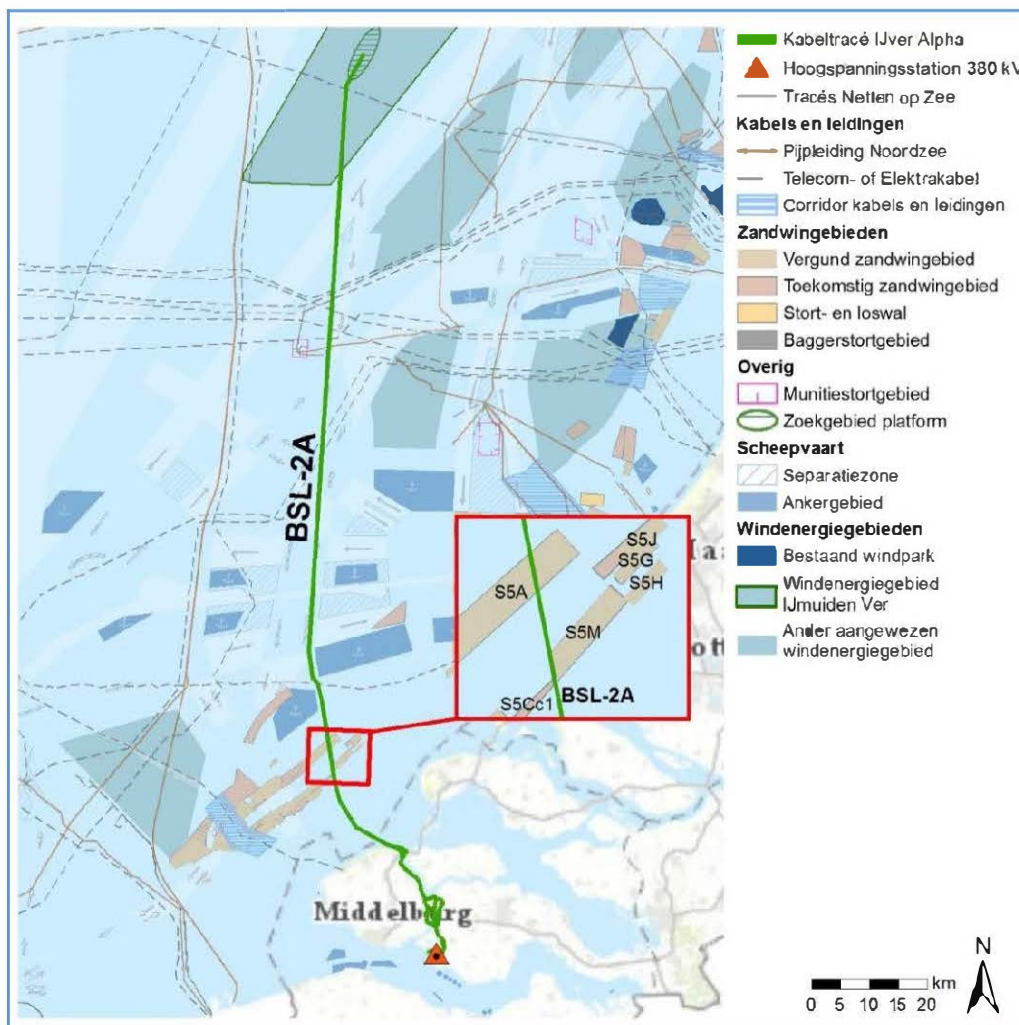
Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Bijlagen: 2

4.5.2 Optimalisatie tracéalternatief BSL-2A

Het tracéalternatief BSL-2A, zoals nu onderzocht in MER fase 1 ligt in de reserveringszone voor zandwinning, gaat daar door twee vergunde zandwingebieden heen en ligt in prioritair zandwingebied. Zie onderstaande figuur.

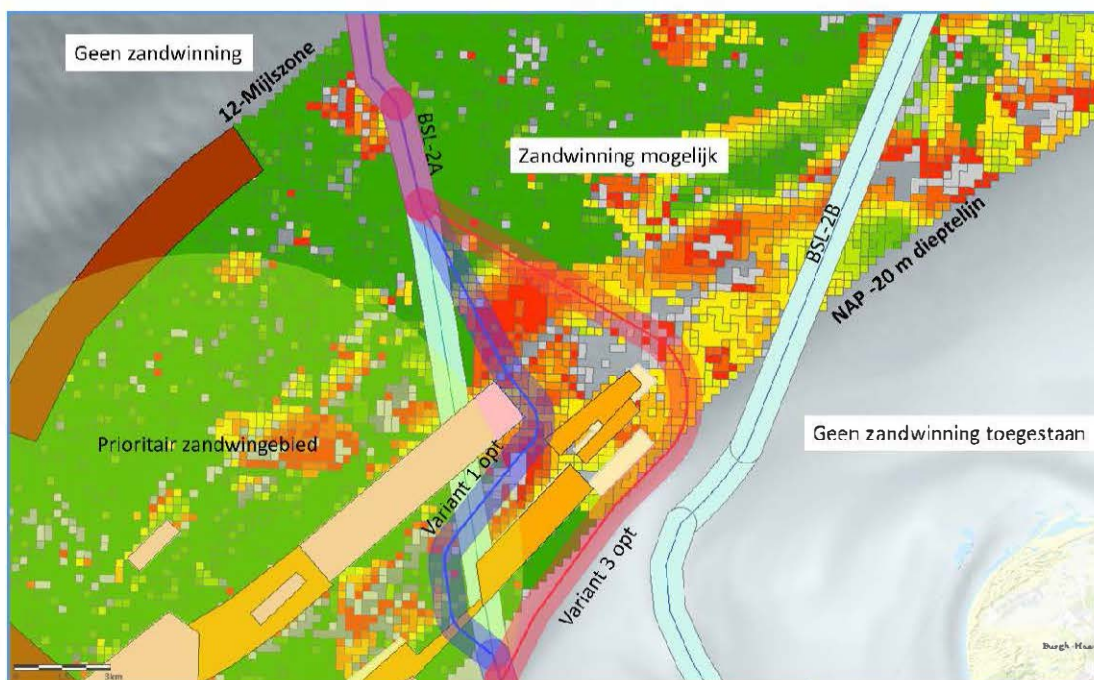

Figuur 4-6 Route tracéalternatief BSL-2A ter hoogte zandwingebieden

Op en nabij een hoogspanningskabel kan geen zand (meer) gewonnen worden in verband met de kans op schade aan de kabel door de zandwinning. Door het aanpassen van het tracé van BSL-2A op dit punt, kunnen de effecten op zandwinning nu en in de toekomst in de reserveringszone worden beperkt. Hiervoor zijn twee mogelijke varianten in overleg met Rijkswaterstaat naar voren gekomen (zie ook onderstaande figuur)⁴⁴:

- Variant 1: Loopt (vanuit zee naar land gezien) ten opzichte van het BSL-2A tracé in de richting van het zuidzuidoosten, om dan met een bocht door te lopen naar het zuidwesten, om vervolgens parallel te lopen met het BSL-2A tracé, om daar ten slotte op aan te sluiten.
- Variant 3: Loopt ten opzichte van variant 1 verder naar het zuidoosten, om dan met een boog naar het zuidwesten te draaien.

⁴⁴ Er zijn vier opties bekeken waarvan variant 1 en variant 3 nader beoordeeld zijn, voor de navolgbaarheid is de naamgeving niet veranderd.

Figuur 4-7 Varianten optimalisatie voor tracéalternatief BSL-2A met een zone van 500 m aan weerszijden

Effectbeoordeling

Voor de milieuaspecten Bodem en Water op zee en grote wateren en Natuur op zee en grote wateren is er geen onderscheid met tracéalternatief BSL-2A. Voor het milieuaspect Archeologie staat hieronder de beoordeling. Binnen het aspect Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties op zee is er alleen voor het deelaspect zand- en schelpenwinning onderscheid.

Archeologie

Beide varianten van de optimalisatie liggen voor een groot deel buiten de voor de tracéalternatieven onderzochte zone. Om die reden kunnen de effecten van de optimalisatie op dit moment nog niet beoordeeld worden voor Archeologie. Omdat de optimalisatie een beperkt deel van het gehele tracé is, wordt verwacht dat de effectbeoordeling van de optimalisatie ten opzichte van het huidige tracéalternatief, vergelijkbaar is. In het geval BSL-2A het voorkeurstracé is moeten de tracés voor de optimalisaties verder worden onderzocht voor het aspect archeologie en dan kan de definitieve effectbeoordeling plaatsvinden.

Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties op zee en grote wateren

Zand- en schelpenwinning

De optimalisatievariant 1 mijdt ten opzichte van tracéalternatief BSL-2A het doorkruisen van twee MER zoekgebieden voor zandwinning, echter deze variant raakt nog twee MER-zoekgebieden en heeft overlap met prioritair zandwingebed en doorkruist een dik zandpakket. De beoordeling van optimalisatievariant 1 wijzigt ten opzichte van tracéalternatief BSL-2A van zeer negatief (- -) naar negatief (-).

De optimalisatievariant 3 mijdt ten opzichte van tracéalternatief BSL-2A alle vergunde gebieden, MER- zoekgebieden voor zandwinning en prioritair zandwingebed. Deze variant gaat - net als BSL-2A - niet door een corridor kabels en leidingen, en doorkruist een dik zandpakket. De beoordeling van

optimalisatievariant 3 wijzigt ten opzichte van tracéalternatief BSL-2A van zeer negatief (-) naar licht negatief (0/-).

Tabel 4-7 Effectscores tracéalternatief BSL-2A en optimalisaties op zee

spect	Deelaspect	BSL-2A	Optimalisatievarianten	
			1	3
Bodem en Water op zee en grote wateren	Lengte tracé zeebodem (km)	156 km	159 km	163 km
	Dynamiek zeebodem			
	Aanwezigheid slibrijke afzettingen en veen	-		
	Dynamiek Voordelta	0/-		0/-
	Dynamiek grote wateren	0		0
Natuur op zee en grote wateren	Wnb gebiedsbescherming			
	Wnb soortenbescherming			
	Kaderrichtlijn Mariene Strategie	-		-
	Kaderrichtlijn Water	-		-
Natuur op land	Natura 2000- gebieden excl. bemesting / verzuring	-		-
	Natura 2000- gebieden incl. bemesting / verzuring			
	Natuurnetwerk Nederland	0/-		0/-
	Beschermde soorten	0/-		0/-
Archeologie op zee en grote wateren	Bekende waarden	0/-	Onbekend	Onbekend
	Verwachte waarden	-	Onbekend	Onbekend
Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties op zee en grote wateren	Munitiestortgebieden en militaire activiteiten	-		-
	Baggerstort	0/-		0/-
	Delfstoffen (aardwarmte, olie- en gaswinning)	0		0
	Visserij en aquacultuur	0/-		0/-
	Zand- en schelpenwinning		-	0/-
	Scheepvaart	-		-
	Niet Gesprongen Explosieven	-		-
	Kabels, leidingen en spoor- en weginfrastructuur	0/-		0/-
	Windenergiegebieden	0		0
	Recreatie en toerisme	-		-

4.5.3 Overig

Optimalisatie MVL-2 (Net op Zee IJmuiden Ver Beta) en BSL-2 (Net op Zee IJmuiden Ver Alpha)

Voor Net op zee IJmuiden Ver Beta is in sessies om tussentijdse resultaten van de IEA te bespreken tussen TenneT, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Rijkswaterstaat naar voren gekomen dat er een optimalisatie – met name op het gebied van efficiënt ruimtegebruik op de Noordzee – mogelijk is door de tracéalternatieven BSL-2 (Net op zee IJmuiden Ver Alpha) en MVL-2 (Net op zee IJmuiden Ver Beta) parallel, naast elkaar aan te leggen. De winst zit in het verkleinen van de totale maximale corridorbreedte waardoor de ruimte op de Noordzee efficiënter wordt gebruikt.

In Figuur 4-8 is een zoekgebied te zien waarbinnen de parallelligging van tracéalternatief BSL-2 met tracéalternatief MVL-2 gezocht kan worden. Deze optimalisatie is niet onderzocht in MER Fase 1.

Indien tracéalternatief BSL-2 voor Net op zee IJmuiden Ver Alpha en tracéalternatief MVL-2 voor Net op zee IJmuiden Ver Beta in aanmerking komen als voorkeursalternatief (VKA) en er voordelen worden gezien in parallelligging, kan deze optimalisatie in MER Fase 2 verder worden onderzocht. In de onderstaande afbeelding is het daarom aangegeven als zoekgebied.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

onze ref.: St La MER 2019/003

plaats: Den Haag

datum: 2 oktober 2019

betreft: zienswijze op concept NRD M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Geachte mevrouw, heer,

Hierbij sturen wij u namens de deelnemers van Stichting La MER onze zienswijze op het concept "Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha".

Stichting La MER

Stichting La MER is een Stichting die zorgt voor de opstelling van een gezamenlijke MER en MEP voor de aannemers die zich bezighouden met het winnen van ophoogzand uit de Noordzee.

Algemeen commentaar op het aanleggen van windparken in de Noordzee en de benodigde kabels hiervoor naar de kust.

De belangrijkste zandwingebieden voor de leden van Stichting La MER liggen tussen de -20mtr NAP waterlijn en de 12mijls grens voor de territoriale wateren. Alle verstoringen van dit gebied, vooral als het gaat om goede zandwingebieden, zijn in principe ongewenst.

De windparken en de benodigde kabelroutes naar de wal zijn verstoringen die gebieden voor zeer lange tijd ontoegankelijk maken voor andere gebruikers waaronder de zandwinners.

Met betrekking tot het aanleggen van de windparken op zee met de bijbehorende kabelroutes naar de wal is het van belang om de nadelige gevolgen van zo'n aanleg voor de verschillende partijen waar mogelijk te vermijden of als dit niet anders kan tot een minimum te beperken. Voor Stichting La MER is het van belang dat de zandvoorraden op zee voor de Nederlandse kust zoveel mogelijk toegankelijk blijven. Dit geldt zowel voor de actieve als de passieve voorraden (de zogenaamde zandwingebieden).

Specifiek commentaar op de varianten van de voorgestelde kabelroutes naar de wal.

De varianten van de voorgestelde kabelroutes zijn aangegeven op afbeelding "Tracé op zee" blz 68 (onderdeel van bijlage 7) uit het rapport "Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha" (zie bijlage 1 bij deze brief). Van de verschillende varianten willen wij ons met commentaar beperken tot het tracé "BSL-1" en specifiek tot het deel door de corridor bij Borssele.

Tijdens de werksessies hebben wij er als Stichting La MER (winning ophoogzand) voor gepleit om de variant door de corridor bij Borssele te vermijden omdat hierbij weer kostbare zandwingebieden of delen hiervan verloren zouden kunnen gaan. Indien toch voor dit tracé gekozen zou worden om dan de kabels zo te leggen dat ze tussen de telecomkabel en de kabels van het windpark Borssele komen te liggen. Hierdoor blijven de zandwinvakken aan de Noordkant van de corridor toegankelijk voor zandwinning.

In de "Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha" zien we dat het advies is opgevolgd en dat de kabels voor het windpark IJmuiden Ver Alpha zo geprojecteerd zijn dat ze tussen de telecomkabel en de kabels van het windpark Borssele komen te liggen (zie bijlage 2).

Als voor het tracé door de corridor bij Borssele gekozen zou worden en de aansluitkabels van het windpark IJmuiden Ver Alpha uiteindelijk worden aangelegd zoals hierboven aangegeven dan blijven de zandwinvakken aan de noorzijde van de corridor bij Borssele toegankelijk.

Indien voor het tracé door de corridor bij Borssele gekozen zou worden verzoeken wij U ook bij de verdere fases in dit project de ligging van dit deel van het tracé te handhaven zoals hierboven aangegeven. Indien het tracé toch zou gaan afwijken door niet voorziene omstandigheden willen wij graag geïnformeerd worden.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze op het juiste niveau laat meewegen in het proces van de besluitvorming voor de keuze van de kabelroute en de uitvoering die daarna volgt.

U kunt ondergetekende, _____ van de Stichting La MER benaderen als contactpersoon via de gegevens zoals aangegeven in de voettekst en het hierna genoemde telefoonnummer en e-mailadres:

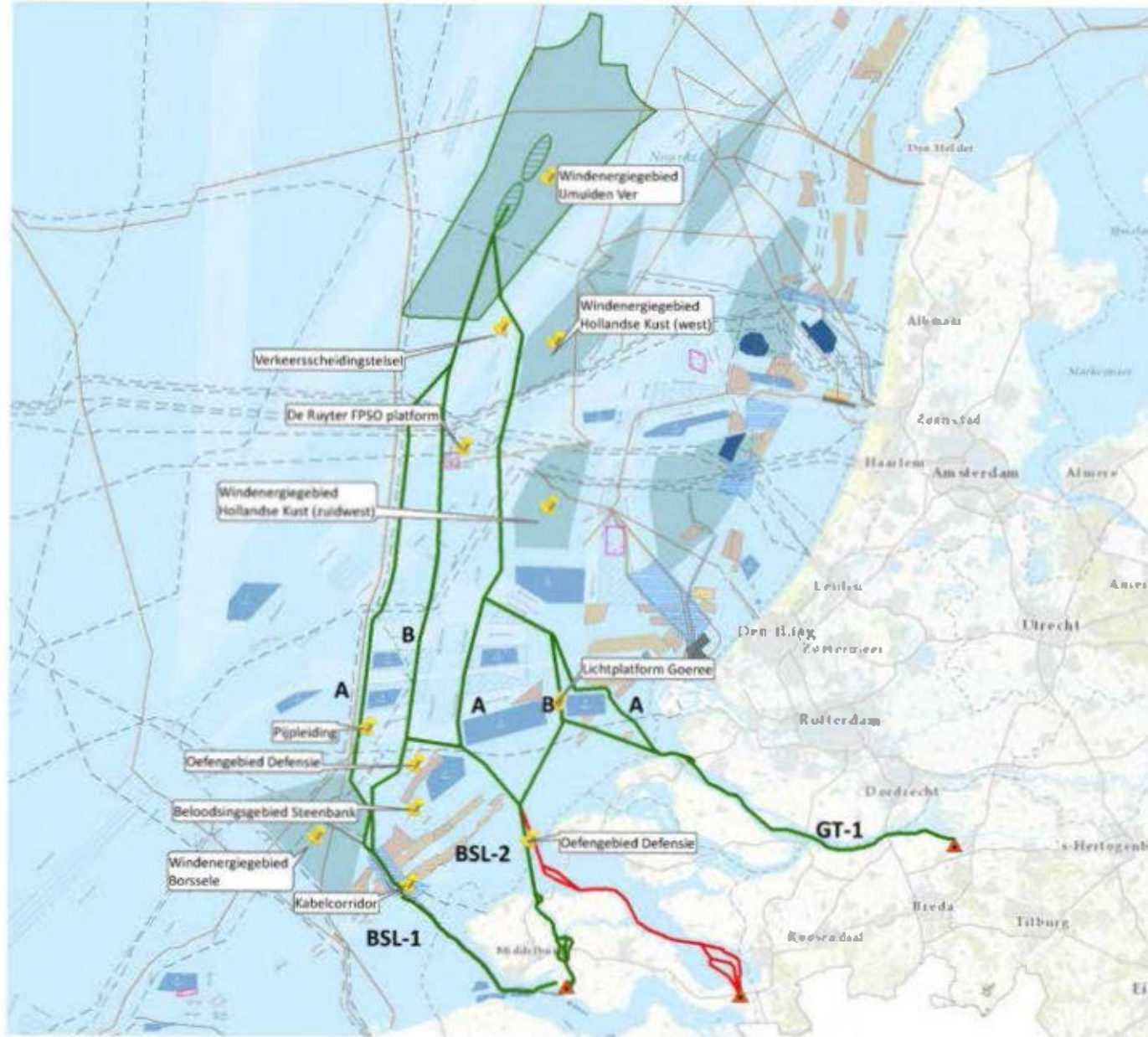
(mob. _____ e-mail _____)

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

bijlagen: 2

Tracé op zee

- ▲ Hoogspanningsstation 380 kV
- Tracéalternatief in onderzoek MER
- Tracéalternatief niet in onderzoek MER
- Tracés Netten op Zee
- Aangegeven platform
- Kaartschepen leidspoor
- Pijpleiding route
- Zekering of Fibre-optiek
- Buitengebied op land
- Verengd ankergebied
- Belemmeringsgebied
- Start- en loswal
- Begrenzingsgebied
- Overig**
- Muntstortgebied
- Scheepvaart**
- Separatiezone
- Ankergebied
- Windenergiegebieden**
- Aangegeven gebied
- Windenergiegebied IJmuiden Ver
- Ander aangewezen windenergiegebied

Aansluitkabels voor windpark
IJmuiden Ver Alpha
tracé BSL-1

De in bruine kleur aangegeven (2 x 2) lijnen zijn de
aansluitkabels van het windpark Borssele.
Deze 2 kabels inmiddels aangelegd (d.d. 25 sep 2019)
de bovenste 2 volgen nog.

Verzonden: Woensdag 1 juli 2020 17:07
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens: Wijkraad-Raamsdonksveer-zuid

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Als we aansluiten op een windpark op zee kan ik dat alleen maar toejuichen. Tevens voldoen wij daardoor ook aan de verplichting wat te doen aan groene energie. Ik neem dat dit toch geen probleem zal zijn voor omwonenden.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Dit heel wat beter dan de plannen van Oosterhout met 3 gigantische windmolens van 235 meter. Dit zouden dan de hoogste worden in Nederland op het vaste land. Er zijn wel plannen voor windmolens van 248 meter in Flevopolder maar is in een beginstadium en staan niet tegen de bewoonde wereld aan in tegenstelling tot die bij Oosterhout die op ca. 1km dan het Landonk en Kloosterhoeve komen. Ik ben daar nu tegen aan vechten en hoop op steun vanuit onze gemeente.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Hierbij een rapport dat ik heb gemaakt over deze windmolens. Ik heb Ooste4rthout gesuggereerd om molens op de Noordzee te adopteren.

Reactie

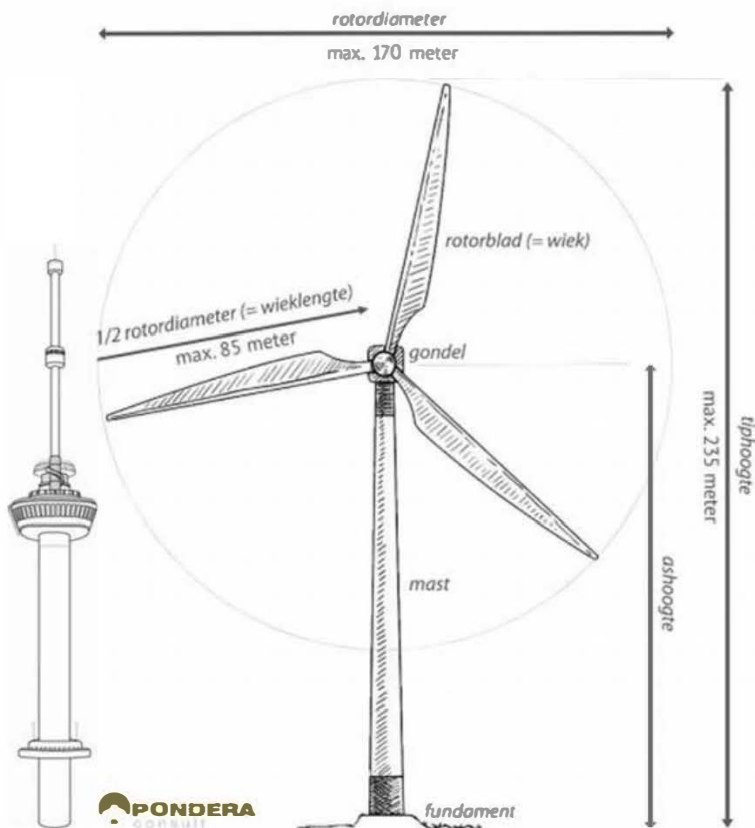
Gevolgen grote Windturbines Oranjepolder Oosterhout

Ik heb eens geprobeerd te onderzoeken wat de gevolgen zijn als deze 3 windturbines van 235 meter hoogte worden gebouwd in de Oranjepolder. De afstanden heb ik gepakt uit Google Maps.

N.a.v. van dat rapport heb ik een onderzoeksrapport gekregen via wethouder
We weten nu de plaats waar de 3 molens mogelijk gaan komen.

In dat rapport zijn de afmetingen van de molens gegeven.

Totale hoogte 235 meter. De wieken zijn 85 meter, dus een cirkel van 170 meter!
Dit is ongeveer de Euromast in Rotterdam met een as in het midden die gaat ronddraaien. Het is echt ongelooflijk dat ze zoiets tussen twee woongebieden willen plaatsen.
Het zal veel mensen gaan storen. De hele dag het naar dat gewapper kijken. Verder komen er natuurlijk nog flikkerende lampen op de turbine staan die dag en nacht aanstaan.

De blauwe randen zullen er niet zijn

Afstand van de bestaande molens tot de kleine polder tussen Kloosterhoeve en Landonk. Dit is 2,1 km

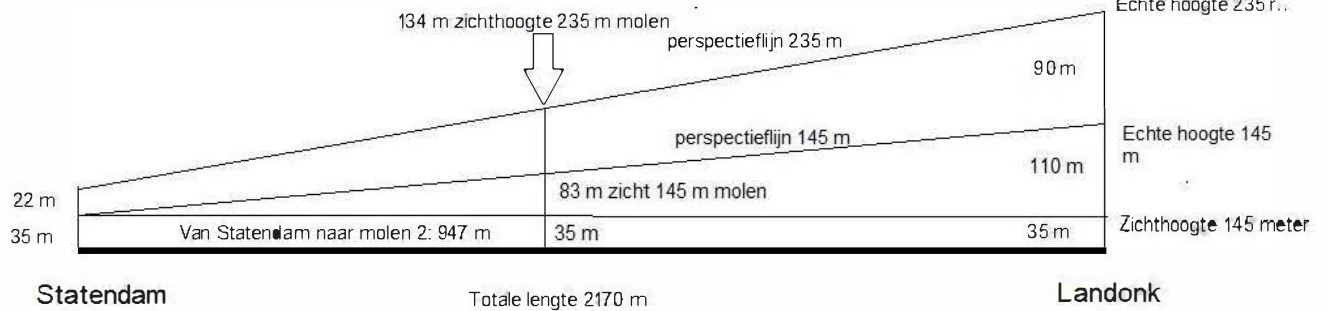
De nieuwe molen 2 komt ca. 950 meter dichterbij Raamsdonksveer

De bestaande molens zijn 145 meter hoog. Als we die bestaande in de Oranjepolder zouden zetten zouden ze voor het zicht vanaf dat poldertje ca. 83 meter hoog zijn. Nu is dat voor het zicht ca. 35 meter vanaf het Landdonk. Als ik vanuit ons huis aan de Anemoonlaan kijk komen de wieken net boven de huizen aan het Landonk uit. Wij kijken de Gentiaanstraat in. Deze molens storen ons niet maar fraai zijn ze geenszins.

De nieuwe molens worden 235 hoog!! Molen 2 komt ook nog 947 meter dichterbij.

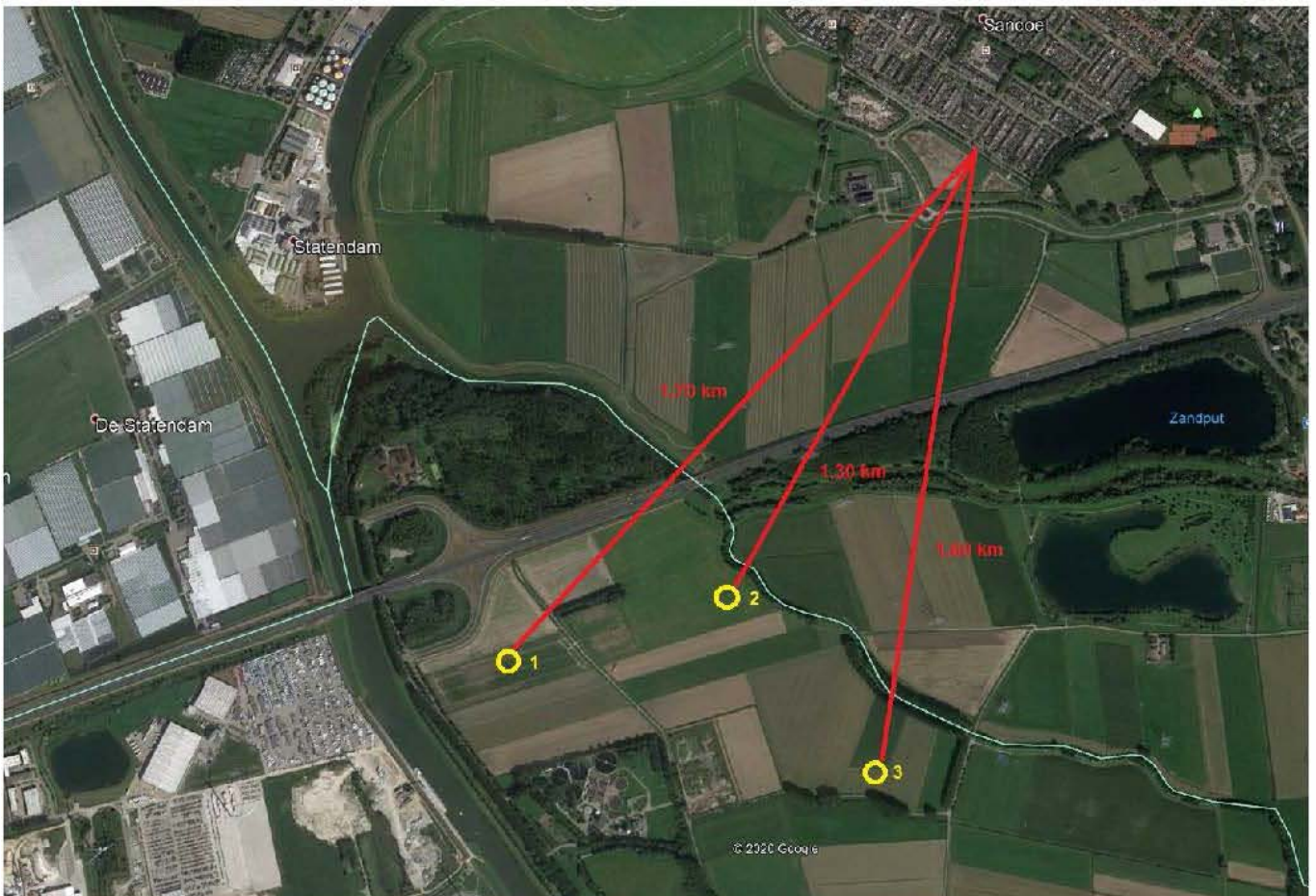
Ik heb getracht het een beetje te berekenen.

Het is gebaseerd op onderstaand schema:

Als de molens op het Landonk staan hebben ze de ware grootte. Hoe verder hoe kleiner. Dus als we alle molens in de Oranjepolder zetten zijn de zichthoogtes voor de molens ongeveer als volgt. Voor de 145m hoge molen is dat ca. 83 meter en voor 235 meter hoge molen ca. 134 meter. Dus de bestaande molens zouden al ca. 2.3 x zo hoog worden voor het zicht. Ten opzichte van de molens in de Statendam zijn de 235 meter hoge molens dan 4x zo hoog. Ik heb getracht die plaatjes in fotoshop te maken.

Landonk:

Dit zijn de zichtlijnen op de molens vanaf het Landonk. Molen 2 staat het dichtstbij, 1300 m. De twee andere staan ongeveer net zo ver weg, ca. 1650 m.

Ik las dat de foto's in het onderzoeksrapport zijn gebruikt van Google Street Maps. Dit is een grote basisfout. Die plaatjes van Google zijn met een supergroothoek genomen. In het rapport staat een foto genomen op een hoger niveau. Fotopunt 03. Google heeft de camera hoog op het dak van een auto staan. Dit geeft al een ander beeld. Op ooghoogte ziet er echt anders uit. Verder staan er bomen in het blad er midden voor. Twee meter opzij en je ziet ze bijna alle drie.

Figuur 4.7 Fotovisualisatie fotopunt 3 –vanaf Landonk te Raamsdonkveer in zuidwestelijke richting

Dit zit in het Rapport van Pondera. Het is een uitsnede van onderstaande Street-foto.
De enige zichtbare molens die je kan zien op fotopunt 03 is wel op een heel dun getekend.

De bestaande molens zijn wel heel klein door de groothoekverking.

In het rapport zit een schets met afmetingen. Die schets heb ik "uitgeknipt" en op ongeveer de juiste grootte erin geplakt.

Figuur 4.7 Fotovisualisatie fotopunt 3 – vanaf Landonk te Raamsdonkveer in zuidwestelijke richting

Ik heb er twee molens ingezet met grotere proporties. Zo ziet het er al veel imposanter uit.
Ik heb zelf een nieuwe foto gemaakt in een benaderende neutrale zoom-stand op ooghoogte.

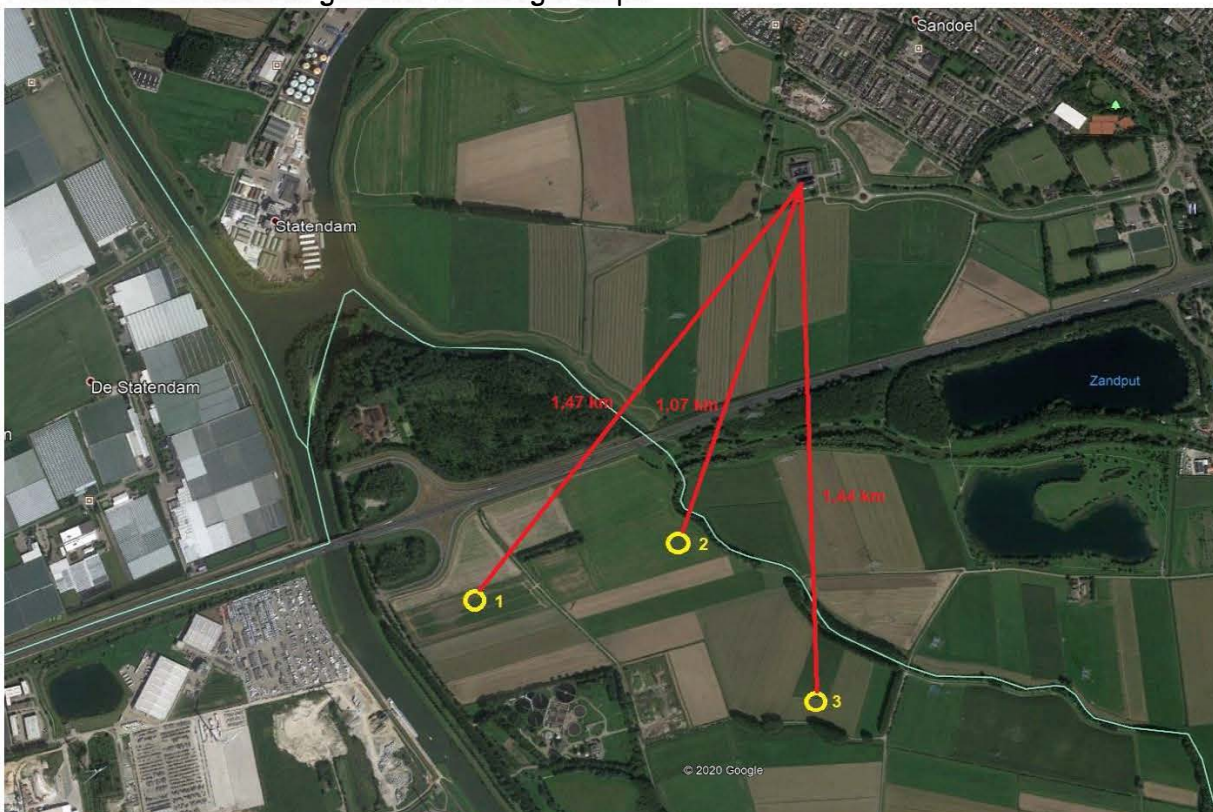
Dit is een meer realistisch beeld van de bestaande molens.

De nieuwe molens heb ik er ingezet ongeveer kloppend met de eerdere berekening. Dan zou dit ongeveer het zicht gaan worden. Hier word je niet vrolijk van.

Kloosterhoeve:

Hieronder de afstanden gemeten in Google Maps.

Voor de De dichtsbij de Kloosterhoeve staande molen is op ca. 1070 meter afstand.

Voor de Kloosterhoeve is het plan een regelrecht ramp. Helaas is in het rapport van Pondera geen onderzoek gedaan bij de Kloosterhoeve. Is dit vergeten??? Een ziekenhuis waar de mensen niet meer beter worden!!! Daarom mijn eigen onderzoek
Hier is dezelfde procedure gevolgd.

Dit wordt het zicht vanaf de ingang bij Kloosterhoeve.

Denk hier ook nog de nieuwe provinciale weg bij op 30 meter vanaf het terras en de knipperende lichten op de gondel van de molens. Dan is het drama voor deze mensen compleet voor wel 200%.

Dit kan en mag niet gebeuren.

Deze mensen zijn letterlijk doodziek. Ze komen van een weids polderuitzicht naar een drukke verkeersweg en zwiepende molens met knipperlichten dag en nacht.

Ik moet er niet aan denken.

Gentiaanstraat

Dit is de aangepaste impressie van het zicht door de Gentiaanstraat.

Dit is zicht vanuit de woonwijk naar de zijstraten van het Landonk. Ik vrees dat we hier allemaal ellende van krijgen. Als je de hele dag die grote dingen ziet draaien en als het donker is altijd die knipperende lichtflitsen op de gondels. Daar word je zeer onrustig van.

Hier kan ik goed aantonen wat groothoek doet met het zicht.

Dit is Google Street-foto. Het lijkt een enorme lange straat. De huizen in de verte zijn bijna niet meer te zien. Als je hier die molens van 235 meter in zou tekenen zijn ze zeer klein in de verhouding met bestaande molens in de verte.

Die zie je niet eens. Op het volgende blad is de foto die het meest lijkt op het zicht door het menselijk oog.

Zo zien wij de Gentiaanstraat. Van de bestaande windmolens komen normaal de wieken boven het dak van het huis op het Landonk.
 Het lukte elke keer net niet om het erbij te pakken. Ik heb in deze foto de nieuwe molens gezet met een wiek van de bestaande.

Boven het dak van het huis op het Landonk zien we de wiek van de bestaande molens van 145 meter die ca. 947 meter verder weg staan.

Oosterhout-noord

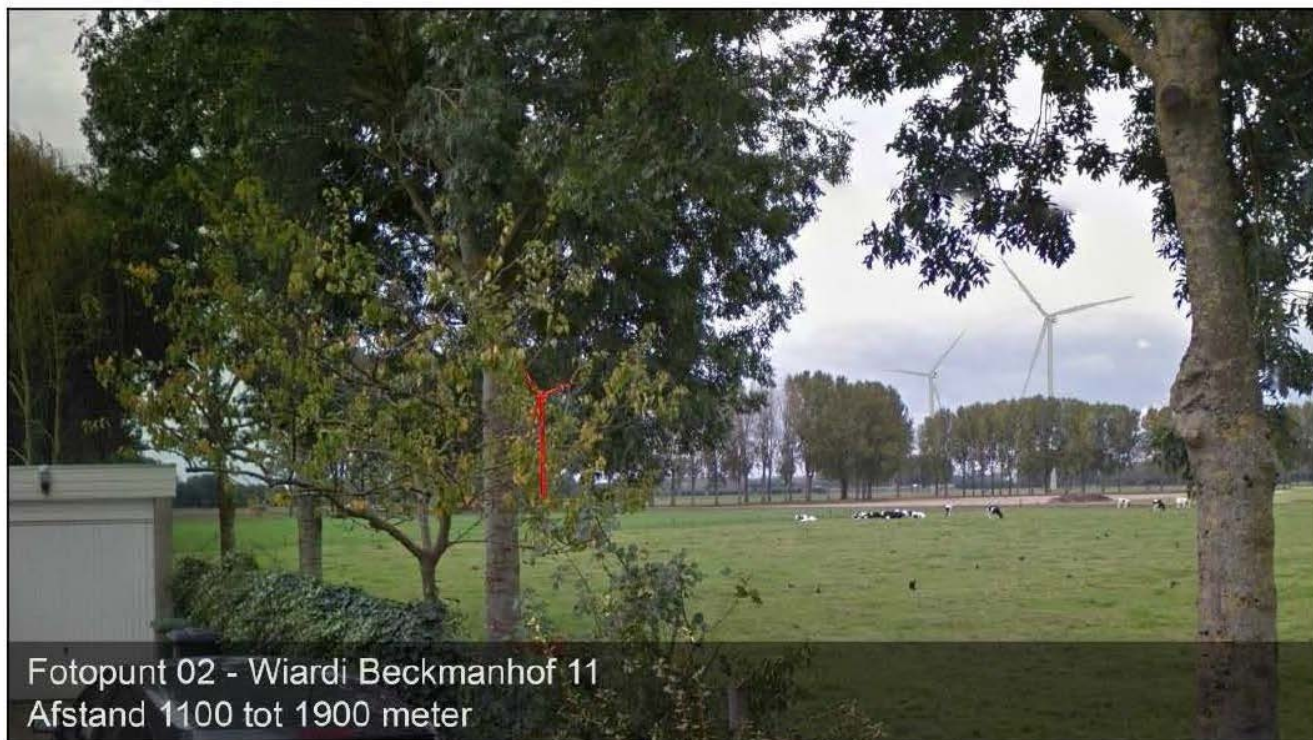
Hieronder de afstand van molen 3 tot de bebouwing. Dat is 945 meter.

De foto's in het rapport zijn ook weer uitsneden van Google Street. Ook dit geef: weer een vertekend beeld. Daarbij is dit de zomersituatie. De bomen staan vol in het groen, dus valt het meeste zicht van wieken weg. Ga je op de straat staan, dan is het alweer een stuk slechter. Ook hier zijn de foto's van

een hoger niveau genomen door camerastand.

Figuur 4.6 Fotovisualisatie fotopunt 2 – vanaf nabij het adres Wiardi Beckmanhof 11 te Oosterhout in noord-noordwestelijke richting te Oosterhout

Ook hier zijn de molens te klein weergegeven. De bomen aan de Domeinweg zijn m.i. ca. 40 meter hoog. Dus is molen 3, die bij de Domeinweg komt ca. 5,5x hoger dan de bomen. In het rapport van Pondera is het pakweg 2,5x.

Figuur 4.4 Fotovisualisatie fotopunt 1 – vanaf nabij het adres Keizersdam 91 te Oosterhout in noordwestelijke richting

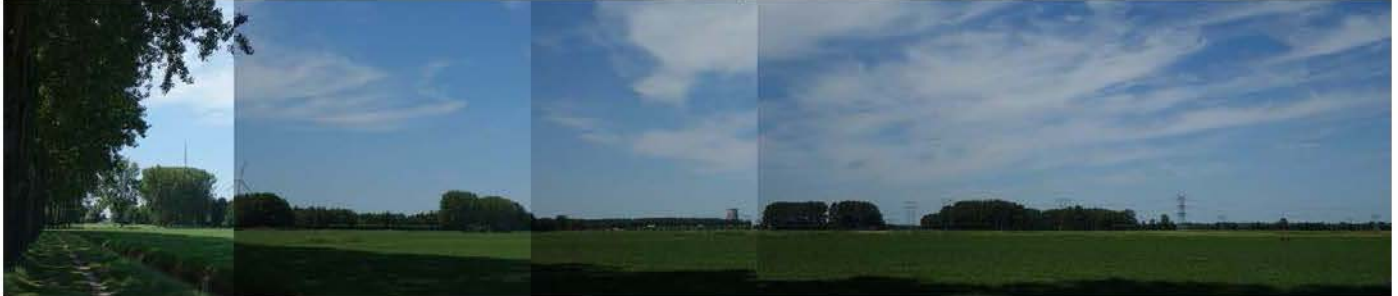
Hier zie je de invloed van de molens helemaal niet omdat ze achter het blad van de bomen verdwijnen. De hoogte kan aardig kloppen.

Daarom ben ik naar Dommelbergen gefietst en heb een serie foto's gemaakt bij het brugje bij de Heemraadsdam.

De Foto's zijn genomen op het wandelpaadje over het water. Vooraf heb de gepoogd de boomhoogtes te meten van de bomen aan de Domeinweg.

Die zijn toch wel vrij hoog. Hoger dan ik dacht. Ik dacht 35 meter, maar ik kwam toch op ca. 40 meter. Nu komt molen 3 dicht bij de Domeinweg te staan.

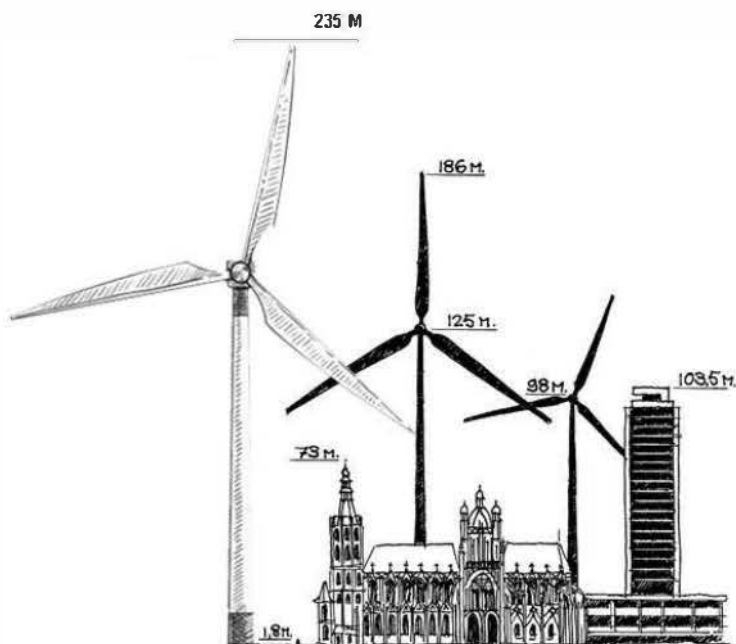
Hieronder de Panorama foto door 4 foto's aan elkaar te "plakken".

Er zit nog wat groothoek vorming in. Dit is het beeld nu. Links staan de molens in Stadendam.

Dit wordt beeld met de molens en de verhouding met de bestaande molens ca. 5,5 x hoger dan de bomen aan de Domeinweg.. Laten we hopen dat dit niet de toekomst gaat worden.

Als dit allemaal klopt vrees ik dat het woongenot erg teniet wordt gedaan. Het zou erg prettig zijn als hier professioneel naar gekeken gaat worden, zonder mooie plaatjes met groothoeklens. Wat hier op de foto staat is zeer reëel. Ter vergelijking. Deze molens zouden qua zicht 100 meter hoog zijn, vanaf de Anemoonlaan. De Euromast in Rotterdam is 170 meter hoog, zonder antenne en daarbij door bijna heel de stad dominant.

Zie ook de tekening hiernaast van windmolens t.o.v. de St Jan en het provinciehuis. Zulke dingen horen hier niet!!!!

3 HUIDIGE SITUATIE

3.1 Functionele structuur

Agrarisch gebied

Het plangebied bestaat in de huidige situatie vooral uit agrarische percelen die als grasland en voor akkerbouw worden gebruikt.

Woningen

Er zijn geen woningen gesitueerd in of direct om het plangebied. De dichtstbij het plangebied gelegen woning is de woning Belaertsweg 1 te Geertruidenberg op een afstand van 600 meter tot de rand van het plangebied en circa 800 meter tot de dichtstbijzijnde beoogde windturbinepositie. Verder liggen ten noordwesten van het plangebied de woning Schanseind 17 in Made op een afstand van 850-900 meter van de rand van het plangebied en aan de zuidzijde de rand van de woonbebouwing van de kern Oosterhout op gelijke afstand. Overige woningen liggen op grotere afstand.

Ze zijn wel de kloosterhoeve vergeten te melden. Een ziekenhuis op 1 km afstand!!!

Natuur

Er zijn geen natuurgebieden gelegen in het plangebied. Er zijn wel wat gebieden behorende tot het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en ecologische verbinding zone in de directe omgeving. Deze gebieden hebben geen externe werking. Er ligt een stiltegebied op circa 2 kilometer van de rand van het plangebied ten oosten van de Oosterhout en de A27. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is de Biesbosch op circa 3,5 kilometer.

Ze noemen niet de naastgelegen natuur langs de A59 met de twee zandputten, waar een mooie natuur is ontstaan met vele watervogels.

Obstakelverlichting

Voor een windturbine hoger dan 150 meter (tiphoogte) geldt dat de turbine op basis van opgave van de Inspectie Leefomgeving en Transport in het Informatieblad over obstakelverlichting (2016)²¹ voorzien dient te worden van obstakelverlichting (zie ook Kader 4.1). Dit geldt dus ook

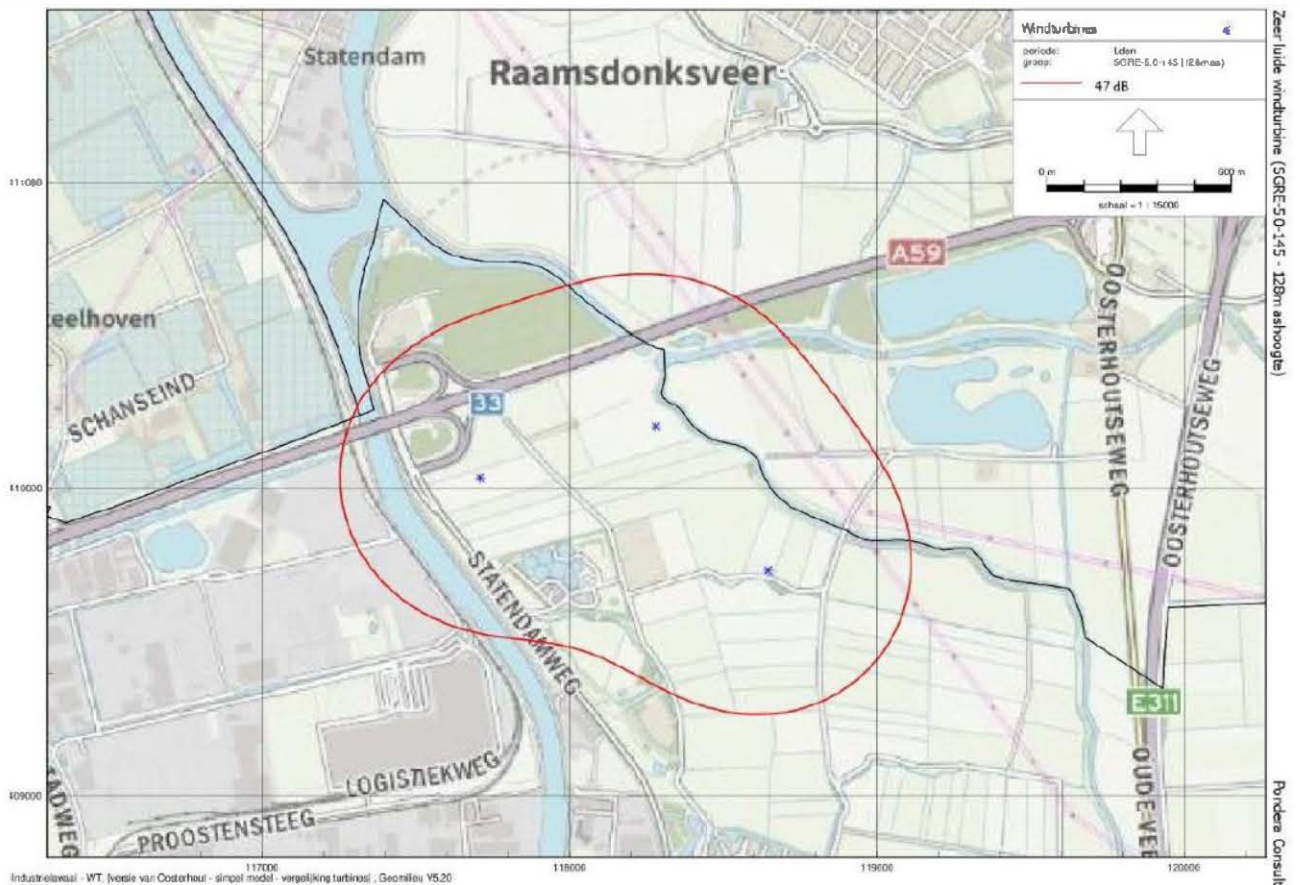
Ze zoeken nog naar nieuwe soorten verlichting, maar dat is nog niet uitontwikkeld. De kans is groot dat er toch flitslampen op komen.

Laagfrequent geluid

Daarnaast wordt ingegaan op laagfrequent geluid. Onder hoorbaar laagfrequent geluid worden geluiden met een frequentie tussen circa 20 en 100 Hertz (Hz) verstaan. In het besluit 'wijziging milieuregels windturbines' (2010)²⁴ is voor windturbines de norm voor de geluidbelasting buiten aan de gevel gesteld op $L_{den} = 47$ dB. Bij deze normen is uitgegaan van windturbinegeluid en de mate van hinderlijkheid die wordt ervaren op basis van empirisch onderzoek. Daarbij is ook rekening gehouden met het optreden van laagfrequent geluid, dat altijd een onderdeel van het geluidsspectrum van windturbinegeluid is.

Ik vind dit een prachtig verhaal, maar ik lees niets over het geluid van wieken in de wind. Dat echt van zooooem...zooooem... Met verandering in geluidsterkte. Het is geen constante herrie. Dus dat wordt als zeer storend ervaren. Wat hoort de Kloosterhoeve hiervan???

Figuur 5.1 Geluidcontour L_{den} 47 dB voor luide windturbine (SGRE-5.0-145 op 128 meter ashoogte)

Ik vind dat juist voor de Kloosterhoeve een goed onderzoek moet worden gedaan. Die mensen kunnen zeer onrustig worden, terwijl ze al zware lichamelijke problemen hebben. Ik vind het Zéér slecht dat hieraan totaal wordt voorbijgegaan. En nogmaals dat gewapper van die enorme wieken op 1 km afstand is waarschijnlijk zéér storend voor deze mensen. Zeker degene die aan de voorkant hun kamers hebben en als ze op hun mooie terras in het zonnetje zitten.

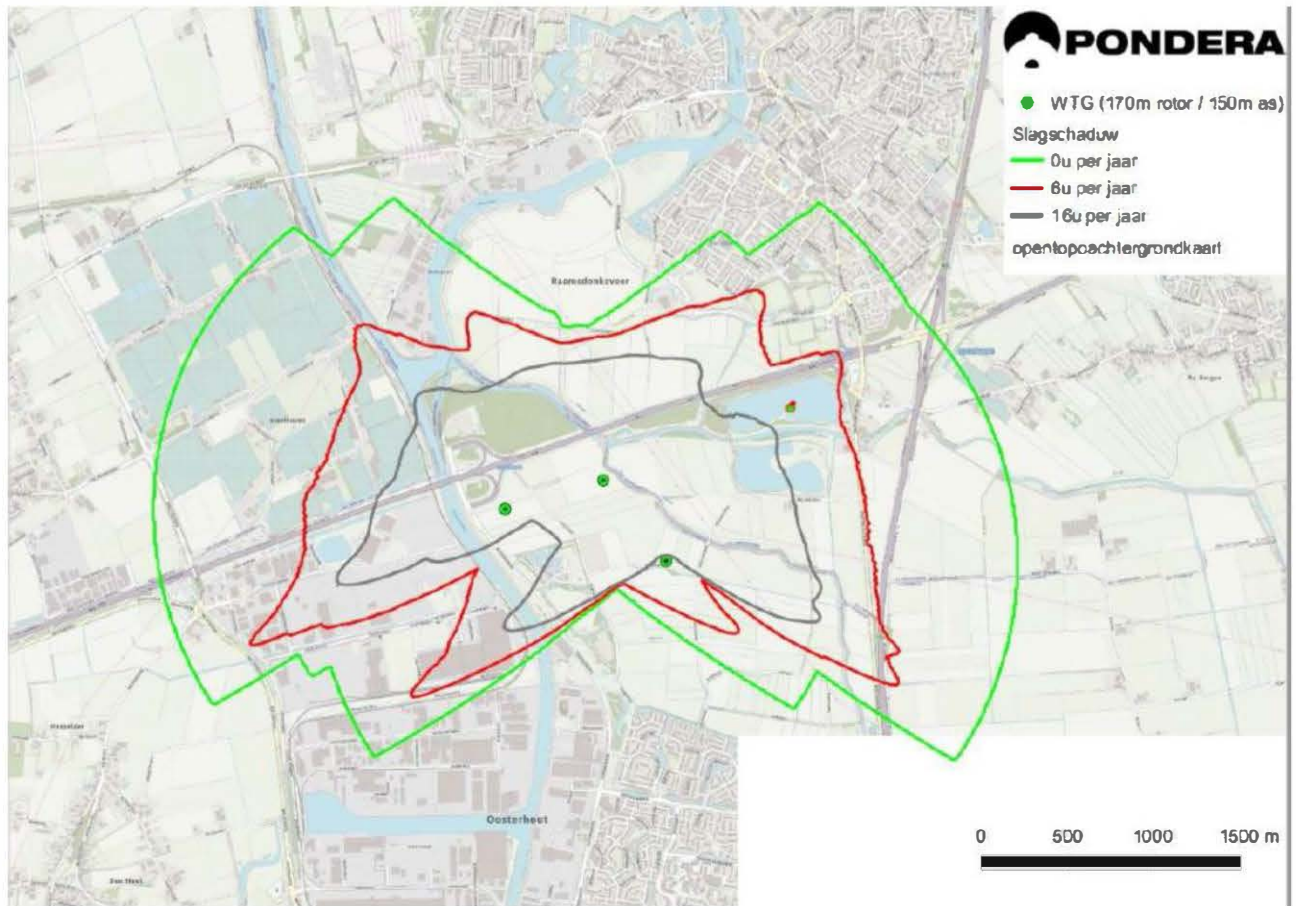
5.3 Slagschaduw

5.3.1 Afwegingskader

De draaiende rotoren van windturbines kunnen een bewegende schaduw op hun omgeving werpen. Deze 'slagschaduw' kan als hinderlijk worden ervaren. De maximale flikkerfrequentie, het contrast en de tijdsduur van blootstelling zijn van invloed op de mate van hinder die ondervonden kan worden. Slagschaduw met flikkerfrequenties vanaf 2,5 Hz wordt als extra hinderlijk ervaren en kan schadelijk zijn (dit komt bij gangbare turbines echter vrijwel nooit voor). De frequenties van de lichtflikkeringen van de voorbeeldwindturbines liggen, gezien hun afmetingen, tussen de 0,24 en 0,95 Hz en worden daarmee niet als extra hinderlijk ervaren en zijn niet schadelijk. De afstand van de blootgestelde locatie tot de windturbine, de stand van de zon, de weersomstandigheden en het al dan niet draaien van de windturbine zijn bepalende aspecten voor het optreden en de duur van de periode waarin slagschaduw plaatsvindt (slagschaduwduur).

Ik heb geen verstand van, maar ik weet ongeveer hoe hoog ze worden en ik weet zeker dat in hartje winter, van december tot februari, de zon erg laag staat dat wij in onze wijk daar zeker last van krijgen. Als er steeds zo'n wiek voor de zon komt word je stapelgek. Erger is dit weer voor de Kloosterhoeve patiënten. 6 uur per jaar???? Nog geen 6 minuten mag dit gebeuren. De Kloosterhoeve zit tegen die 6 uur aan. Als er toevallig een lange zonnige periode is wordt het zeker meer als 6 uur. Het weer verandert. Is daar rekening mee gehouden?

Figuur 5.2 Slagschaduwcontour windpark Oranjepolder

Onze wijk valt deels in het 0 tot 6 uur gebied. Als gezegd geen 6 minuten!!!!

Verder kunnen de eigenaren van de koophuizen in onze wijk nieuw Sandoel een verlaging van de waarde van hun koopwoningen verwachten. Zeker op het Landonk en in de Anemoonlaan. Ook appartementen die hoog liggen gaan er veel last van krijgen. Ik denk toch niet dat potentiële kopers van woningen die altijd tegen die wieken aan kijken graag zo'n huis willen kopen of het moet tegen een sterk gereduceerde prijs gaan. Ik vind dat hiermee ook gerekend moet worden door onze overheden.

Vergelijking met een proefmolen op de Maasvlakte.

Op de Maasvlakte is de grootste windmolen ter wereld gebouwd als proef voor het plaatsen van deze molens op zee. Deze molen is 10% groter dan geogde molens in Oosterhout-grens Geertruidenberg. Dit vond ik op Internet: Tiphoopte 260 meter t.o.v. 235 meter. Verschil; 25 meter.

De grootte van de molen valt weg in de ruimte omdat er geen referentiepunten zijn. Zet je het bij de bebouwing als bij ons dat zie je hoe enorm dit is. Deze molen is dus alleen bestemd om op zee geplaatst te worden. Zie onderstaande beschrijving:

WINDMOLEN MAASVLAKTE

De grootste windmolen ter wereld

Op de Maasvlakte in Rotterdam is de Haliade-X windturbine gebouwd. Met een hoogte van 260 meter is dit grootste windmolen ter wereld. De 107 meter lange bladen van de Haliade-X produceren maar liefst 12 MW. Dat is voldoende om tot wel 16.000 huishoudens van stroom te voorzien. Ter vergelijking, het langste blad ter wereld was voorheen slechts 88 meter. De turbine is ontwikkeld door GE en is bijna dubbel zo krachtig als hun vorige model.

De cijfers:

- Naam: Haliade-X
- Hoogte: 260 meter
- Wieken: 110 meter
- Stroomvoorziening: Tot 16000 huishoudens
- Megawatt: 12 tot 14
- Kosten: 320 miljoen
- Co2 besparing: 42000 ton (de uitstoot van 9000 voertuigen)
- Fabrikant: GE Renewable Energy
- Locatie: Pieter van Vollenhovenweg 101, Maasvlakte Rotterdam
- Projectinformatie: vijfjarige test voor nieuw type windmolen dat in zee kan worden geplaatst

Dit is het "gondeltje" van deze molen. Dit gaat toch buiten alle proporties?

Laten we hopen dat gemeente Oosterhout de plannen wijzigt in een groter zonnepanelen park. Als er in de polder onder die panelen een geleidelijke gleuf wordt gemaakt loopt regenwater naar die gleuf zodat er volde water in komt voor de planten. Laat schapen de boel begrazen en wel hebben de wilde natuur geholpen en de bewoners van beide gemeenten.

Ze kunnen beter 3 van deze molens adopteren op de Noordzee als er persé windenergie opgewekt moet worden.

27-06-2020

Lid van Wijkraad Raamsdonksveer-zuid.

Facebook: WijkraadRaamsdonksveerZuid (excuus voor eventuele schrijffouten)

Verzonden: Vrijdag 3 juli 2020 16:01
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Zaha Hadidplein
Huisnummer: 1
Postcode: 2030
Woonplaats: ANTWERPEN
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Zie brief in bijlage.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Zie brief in bijlage

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Zie brief in bijlage

Reactie

Bureau energieprojecten
via het digitale reactieformulier op de website

Antwerpen, 1 juli 2020

Betreft: Zienswijze IEA en MER fase 1 aanlanding Net op Zee IJmuiden Ver Alpha

Geachte mevrouw, heer,

Het Havenbedrijf Antwerpen is door uw schrijven d.d. 11 juni 2020 op de hoogte gebracht van de publicatie van de Integrale Effectenanalyse en het Milieueffectenrapport (MER) fase 1 Net op zee IJmuiden Ver Alpha. Deze documenten liggen ter inzage van 12 juni 2020 tot en met 10 juli 2020. Het Havenbedrijf maakt graag van de geboden gelegenheid gebruik om haar inbreng over te maken.

Het Havenbedrijf Antwerpen ondersteunt de initiatieven van de Nederlandse overheid in het kader van een duurzame energievoorziening. Het Havenbedrijf Antwerpen wenst er echter over te waken dat initiatieven – met nobele doelstellingen – niet negatief interfereren met het scheepvaartverkeer van en naar haar haven. Onderstaande reactie dient in dit kader geplaatst te worden.

Zoals reeds met een aantal onderbouwde argumenten - die we hier niet zullen herhalen - aangegeven in onze eerdere inspraakreacties blijft het Havenbedrijf overtuigd dat er andere en meer geschikte alternatieve tracés bestaan voor de aanlanding van IJmuiden Ver Alpha dan het tracé naar Borsele via de Westerschelde. Wij worden in deze stelling ondersteund door de Integrale Effecten Analyse. In de Integrale Effecten Analyse komt immers duidelijk naar voren dat het Westerschelde tracé vanuit de oogpunten milieu, techniek en kosten de uitgesproken minst gunstige optie is.

Bijkomend wil het Havenbedrijf nogmaals de aandacht vestigen op de problemen waar de reeds aangelegde Borsele kabels nu mee geconfronteerd worden. Gelet op de grote dynamiek in de Westerschelde blijkt het - niettegenstaande de modelmatige onderbouwde aanpak - bijzonder moeilijk om alle vier de kabels overal op de correcte diepte met de vergunde dekking te houden. Dit brengt uiteraard onaanvaardbare additionele risico's met zich mee voor de scheepvaart. Vanuit een voorzorgsbeginsel is het dan ook te vermijden om

CA/PD
Zaha Hadidplein 1
T , F
E
Contactpersoon:

voor de aanlanding van Ijmuiden Ver Alpha te opteren voor een nieuw tracé door het hoog dynamische gebied van de Westerschelde.

Hoogachtend,

Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht

Verzonden: Zaterdag 4 juli 2020 19:29
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Wat mij opviel is dat ProRail geen kabel dichtbij het spoor wil i.v.m. magnetisch veld e.d. Maar er liggen wel plannen om de kabel dicht langs huizen te leggen dit vind ik erg tegen strijdig.

Als jullie bronbemaling tijdens het aanleggen van de kabel gebruiken, wie dekt de gevolg schade van de toch al beperkte hoeveelheid zoetwater in zeeland?

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Om problemen met burgers en boeren te beperken en de stroom op een goede efficiënte manier aan land te brengen, is mijn advies leg hem buiten langs en laat hem door de Westerschelde aan land komen.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Let op in de Quarlespolder (sloedam) ligt heel veel munitie uit de tweede wereldoorlog, dit kan de project kosten zeer verhogen tijdens de aanleg.
ProRail weet er alles van.

Reactie

Verzonden: Zondag 5 juli 2020 13:36
 Onderwerp: Reactieformulier
 Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

de kwaliteit en leefbaarheid van het dorp Borssele. Geluidsoverlast is nu al aan de orde als gevolg aanlanding en verwerking/omzetting zeewind Borsele 1 en 2 . Daarnaast is er sprake van aantasting van de groenbuffer ('Groenprject 't Sloe') tussen het dorp Borssele en de het aangrenzend industriegebied 'Vlissingen Oost'.

De effecten van straling als gevolg van de lijn 380 kv boven en zo mogelijk ondergronds van conversiestation tot hoogspanning net aansluitingen.

Plaats converter station van Lichtensteinweg is van grote impact op geluidbelasting dorp Borssele.

Gezocht moet worden naar een evenwichtige balans tussen economische noodzaak en leefbaarheid dorp Borssele. Industrie Vlissingen Oost en 'Kanaalcone' (Terneuzen / Zeeuws Vlaanderen) hebben bijzonder belang van aankomst en aftakking 380 kv als vervanging van aardgas en opbouw waterstof. 'Commercieel belang' wat niet ten kosten mag gaan van de leefbaarheid in de omringende dorpen.

Compensatie in de vorm van vervolmaking van het groenproject 't Sloe rondom het dorp (resteren 30 ha)

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Dorp Borssele wordt opeenvolgend geconfronteerd met diverse ontwikkelingen op gebied energie transitie. Het ontbreekt aan een 'stip aan de horizon' wat op langere termijn valt te verwachten.

Een eindvisie is van belang om huidige stappen te kunnen plaatsen in een totaalbeleid.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Een permanent informatie en overleg structuur met betrokken partijen.

Tot nu toe beperkt zich dit tot een éézijdig incidenteel overleg (informatie verstrekking zonder het voorgestane beleid te kunnen of mogen beïnvloeden) met Tennet. Een structureel preventief overleg met de lokale vergunning verstrekker ontbreekt.

Tennet komt de 'kwade boodschap' vertellen.

Er is een 'formele' relatie tussen de dorpsraad(en) en de gemeente. Er is geen 'formele' relatie tussen Tennet en de dorpsraad(en)
Overheid, lokaal en regionaal (provincie) zullen initiatiefnemers moeten zijn voor overleg over dit project met de dorpsraad(en)

Reactie

Verzonden: Maandag 6 juli 2020 11:02
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:
Mede namens:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Zie bijlage

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Net op zee IJmuiden ver Alpha
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Onderwerp: Reactie IEA en Mer fase 1 Net op zee IJmuiden ver Alpha

Datum: Arnemuiden, 4 juni 2020

Geachte heer/mevrouw,

In het IEA/Mer fase 1 rapport staat te lezen dat de visserij op het Veerse Meer tijdelijk en permanent hinder heeft van de aanleg van de stroomkabels.

Echter mis ik een gedegen onderzoek of de stroomkabels gebundeld of ongebundeld permanente effecten heeft voor vis en schelpdieren en dus ook de visserij.

Ook mis ik in welke mate er rekening wordt gehouden met (kleinschalige) bedrijven die schade ondervinden van de aanleg van de kabel.

Hoogachtend,

Verzonden: Maandag 6 juli 2020 14:21
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Stationsstraat
Huisnummer: 115
Postcode: 3811 MH
Woonplaats: AMERSFOORT
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: KPN
Mede namens:

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Vanuit Tennet is KPN begin 2020 door benaderd. Vanuit KPN heb ik samen met mijn collega een nader overleg met gehad. De nodige gegevens zijn hierop bij aangeleverd. Ik heb IEA gelezen. Ik zie in de Bijlage dat het eigenaarschap en de status betreffende de kabel "Rembrandt 1" niet correct wordt beschreven. Op blz 403 van Bijlage XI-A en blz 341 van Bijlage XI-B staat dat de Rembrandt 1 kabel in eigendom is van KPN en in gebruik is. Beide is niet correct. Over het eigenaarschap verwijs ik naar de bijlage die ik apart heb toegevoegd. Verder geldt dat de kabel niet meer in gebruik is. Deze eigenschappen betreffende de Rembrandt 1 kabel heb ik op 13 januari 2020 aan gemeld. Het is bijzonder dat er nu wat anders in de Bijlagen staat vermeld. Ik ga er hierbij vanuit dat dit gecorrigeerd wordt.

Reactie

6 juli 2020, Amersfoort.

Betref: Statement vanuit KPN Legal:

“In 1999, with the foundation of KPNQwest, KPN B.V. transferred ownership of the Rembrandt cable to this aforementioned joint venture. This transfer of ownership happened before the actual completion date. KPN B.V. hasn’t been the owner of the Rembrandt cable since. Therefore and because of the fact that KPN B.V. doesn’t have or will have the cable in service (or had), KPN B.V. doesn’t object to crossing this Rembrandt cable without any protecting measures and/or recovery of sections.

From the moment that KPN B.V. transferred ownership of the Rembrandt cable to KPNQwest till the moment that KPNQwest became bankrupt, KPN B.V. was contracted by KPNQwest to carry out maintenance activities on the Rembrandt cable, due to the fact that KPNQwest lacked the required knowledge to carry out these activities itself.

Therefore, KPN can give a statement on the technical status of the cable which applies to the technical status at the moment of ending of the maintenance activities due to the bankruptcy of KPNQwest. The cable was in such a poor status that no service could be delivered using the Rembrandt cable.”

Met vriendelijke groeten,

Fixed Access Networks
Stationsstraat 115,
3811 MH Amersfoort

Verzonden: Dinsdag 7 juli 2020 15:05
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 399
Postcode: 4460 AT
Woonplaats: GOES
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: DNWG
Mede namens: DNWG - Enduris en Zebra

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

onze referentie dossier 2019-387 OM/ LE
behandeld door
telefoon
Publicatie -
bijlage(n) Kopie brief Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha d.d. 10-10-2019
onderwerp Zienswijze op de IEA en het MER fase 1 voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

DNWG Infra B.V.

POSTADRES
 Postbus 399
 4460 AT Goes

ADRESSEN
 A. Fokkerstraat 8
 4462 ET Goes

Stationspark 28
 4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
 www.DNWG.nl
 info@dnwg.nl

BANK
 BIC: RABONL2U
 NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
 BTW nr. NL811563285B01

Goes, 07 juli 2020

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 12 juni 2020 2019 het Integrale Effectanalyse (IEA) voor 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

Inleiding

DNWG Infra B.V. voert in opdracht van Enduris B.V. (verder: Enduris) het omgevingsbeheer uit en beheert en onderhoudt namens de regionale netbeheerder Enduris B.V. de elektriciteits- en gasnetten binnen de grenzen van de provincie Zeeland. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van Enduris.

Wij hebben op het MER en ontwerpbesluiten gereageerd, zie daarvoor de bijgevoegde brief, waarin wij een aantal punten hebben aangedragen om onze zorgen te uiten. Na bestudering van het IEA merken wij op dat voor de ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen en bijbehorende assets) van netbeheerders/leidingeigenaren aandacht is. Daar zijn wij blij mee.

Wij onderkennen het belang van het plan en onze contacten met TenneT T.S.O. B.V. (hierna: TenneT) is goed. Op basis van de beschikbare informatie en afhankelijk van de uiteindelijke keuze vragen wij u -naast de in de brief van 10 oktober 2019 aangedragen punten- tevens aandacht voor onderstaande zaken.

1. Locatie converterstations (Borssele)

In het IEA is er aandacht voor de kruisingen van de kabels en leidingen. Echter in hoeverre het station zelf impact kan gaan hebben op de in de nabijheid gelegen assets is voor ons niet duidelijk. Dat geldt voor de verschillende locaties: voor wat betreft het station of het op de locatie Belgiëweg A, Belgiëweg B of aan de Liechtensteinweg is beoogd.

Daarbij is niet duidelijk in hoeverre door het vestigen van het station op de aangegeven locaties mogelijk de uitbreiding van andere stations en of onder- en bovengrondse assets kan verhinderen danwel belemmeren binnen het Sloe-gebied oftewel het

Sloehaven (specifiek gemeente Borsele maar ook in de omgeving?) Is dit verder onderzocht en zo ja kunt u dat verder toelichten. Zoniet dan horen wij dan de reden.

2. Ruimtebeslag kabel

Voor de ondergrondse kabels en leidingen kan dit de nodige impact hebben (naast mogelijk elektromagnetische interferentie en/of andere soorten magneetvelden) brengt het mogelijk andere belemmeringen (beperkingen) danwel knelpunten mee bij de uitvoering van werkzaamheden danwel mogelijk aanleg van nieuwe kabels en leidingen en eventueel bijbehorende objecten. Zoals u terecht aangeeft:

'Het ruimtebeslag van de kabelverbinding brengt voor alle landtracés van de tracéalternatieven belemmeringen met zich mee.'

U geeft weliswaar aan dat het verder onderzoek (gedetailleerde berekeningen, QRA's etc.) gedaan zal worden en welke knelpunten er kunnen ontstaan danwel of deze te mitigeren zijn. U verwacht dat deze wel te mitigeren ondanks of het een gebundelde danwel ongebundelde kabeltracé aangelegd gaat worden. Gelet de complexiteit danwel de meerdere kruisingen en of parallel ligging van de regionale kabels en of leidingen worden wij graag in een vroeg stadium betrokken.

3. Opstalrecht en/of vergunning

De kabels en/of leidingen en de bijbehorende assets liggen niet altijd op zakelijk recht, om die reden mogen de netbeheerders niet benadeeld worden (beperkt worden) voor het gebruik van dezelfde gronden, danwel bij de uitvoering van werkzaamheden voor de aldaar gelegen kabels en/of leidingen en bijbehorende assets (zonder opstalrecht). Dat is zowel van toepassing voor de aldaar gelegen als voor het nieuw aan te leggen assets. Graag zouden wij daar meer duidelijkheid over willen, zodra duidelijk wordt welke tracé gekozen wordt en of het dan raakvlakken heeft.

4. Veiligheidsrisico's

Tevens zijn er veiligheidsrisico's, voor de omgeving (personen), de infrastructuur en het milieu (domino-effect). Om deze (veiligheids-) risico's te voorkomen en/of te beperken dienen (eventuele) maatregelen getroffen te worden. In de stukken wordt aangegeven:

"Tijdens de uitvoering van deze studies kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele beïnvloeding op de operatie van derden (b.v. de kerncentrale bij Borsele en andere elektriciteit producerende installaties). Iedere vorm van bovenstaande beïnvloeding (netsituatie of derden) kan gemitigeerd worden door het toepassen van andere (andere klasse of specificaties) of meer apparatuur (zoals elektrische filters)."

Is onderzoek gedaan wat de gevolgen kunnen zijn op de mogelijke cumulatieve- en domino-effecten van de (veiligheids)risico's die daardoor mogelijk kan ontstaan?

Om mogelijk onacceptabele (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde maatregelen getroffen kunnen worden en of past binnen het risicobeheersmanagementsysteem van de beheerder.

Wij willen u benadrukken dat het voor ons met nog niet geheel duidelijk is wat voor impact 'gelijkstroom' (afstand, paralleligging, klimaatveranderingen en de mate van beïnvloeding, Nen-Normen, ervaring, Best Available Technology, etc.) gaat hebben. Graag worden wij over de verder onderzoeken op de hoogte gehouden en hierbij betrokken.

5. Toekomstige en lopende projecten TenneT

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact gaat zijn van de bestaande en toekomstige situatie – inclusief de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie. Er wordt wel uitgegaan dat het 'toekomst vast' is, graag worden wij ook in deze verder fase en onderzoeken betrokken waarbij ook de gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur inzichtelijk wordt. Daarbij benadrukken wij het voor ons vooralsnog op basis van de beschikbare informatie (waaronder gelijkstroom) niet volledig in te schatten. Er wordt weliswaar aangegeven dat er wordt uitgegaan dat de maatregelen wel te mitigeren zijn, echter dat is voor ons nog onduidelijk. Graag worden wij onder de voortgang van deze onderzoeken betrokken.

Conclusie

Zoals wij onze zorgen in onze brief 10 oktober 2019 hebben aangedragen en de aanvullingen hierop middels deze reactie verzoeken wij u, afhankelijk van de keuze, een treden wij graag in nader overleg met u en of de initiatiefnemers om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken, waarin advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld.

Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

onze referentie dossier 2019-387 OM/ LE
behandeld door
telefoon
Publicatie -
bijlage(n) Kopie brief 'Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha' d.d. 10-10-2019
onderwerp Zienswijze op de IEA en het MER fase 1 voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

DNWG Infra B.V.

POSTADRES
 Postbus 399
 4460 AT Goes

ADRESSEN
 A. Fokkerstraat 8
 4462 ET Goes

Stationspark 28
 4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
 www.DNWG.nl
 info@dnwg.nl

BANK
 BIC: RABONL2U
 NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
 BTW nr. NL811563285B01

Goes, 07 juli 2020

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 12 juni 2020 2019 het Integrale Effectanalyse (IEA) voor 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

DNWG Infra B.V. voert in opdracht ZEBRA Gasnetwerk B.V. (verder: ZEBRA) het omgevingsbeheer uit. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van ZEBRA.

ZEBRA exploiteert en onderhoudt meerdere hoogcalorische, hoge druk aardgas-transportleidingen. ZEBRA is de exploitant van de hoge druk gasleidingen van Enduris B.V. en DELTA Pipe B.V. en draagt zorg voor de leveringszekerheid en de veilige bedrijfsvoering. Enduris B.V. en DELTA Pipe B.V. zijn eigenaar van gasleidingen met een druk van meer dan 16 bar. Deze partijen hebben ZEBRA aangewezen als exploitant zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen. ZEBRA heeft als exploitant het omgevingsbeheer van deze hoge druk gasleidingen uitbesteed aan DNWG Infra B.V. en namens ZEBRA vragen wij graag uw aandacht voor het volgende.

Wij hebben op het MER en ontwerpbesluiten gereageerd, zie daarvoor de bijgevoegde brief, waarin wij een aantal punten hebben aangedragen om onze zorgen te uiten. Na bestudering van het IEA merken wij op dat voor de diverse ondergrondse infrastructuur van netbeheerders/leidingeigenaren aandacht is. Daar zijn wij blij mee.

Wij onderkennen het belang van het plan en onze contacten met TenneT T.S.O. B.V. (hierna: TenneT) is goed. Op basis van de beschikbare informatie en afhankelijk van de uiteindelijke keuze vragen wij u -naast de in de brief van 10 oktober 2019 aangedragen punten - tevens aandacht voor onderstaande zaken.

1. Locatie converterstations (Borssele)

In het IEA is er aandacht voor de kruisingen van de kabels en leidingen van de kabel. Echter in hoeverre het station zelf impact kan gaan hebben op de in de nabijheid gelegen assets is voor ons niet duidelijk. Dat geldt voor de verschillende locaties: voor

wat betreft het station of het op de locatie Belgiëweg A, Belgiëweg B of aan de Liechtensteinweg is beoogd.

Daarbij is niet duidelijk in hoeverre door het vestigen van het station op de aangegeven locaties mogelijk de uitbreiding van andere stations en of (bijbehorende) onder- en bovengrondse assets kan verhinderen danwel belemmeren binnen het Sloe-gebied oftewel het Sloehaven (specifiek gemeente Borsele maar ook in de omgeving?). Kunt u aangeven of dat is onderzocht en verder toelichten.

2. Ruimtebeslag kabel

Voor wat betreft de aanleg danwel aanwezigheid (in bedrijf zijnde) van de kabel kan dit voor de ondergrondse kabels en leidingen de nodige impact hebben (naast mogelijk elektromagnetische interferentie en/of andere soorten magneetvelden) brengt het mogelijk andere belemmeringen (beperkingen) danwel knelpunten mee bij de uitvoering van werkzaamheden. Zoals u terecht aangeeft:

'Het ruimtebeslag van de kabelverbinding brengt voor alle landtracés van de tracéalternatieven belemmeringen met zich mee.'

U geeft weliswaar aan dat het verder onderzocht (gedetailleerde berekeningen, QRA etc.) dient te worden en welke knelpunten er kunnen ontstaan danwel of deze te mitigeren zijn. U verwacht dat deze wel te mitigeren zijn ondanks of het een gebundelde danwel ongebundelde kabeltracé aangelegd gaat worden. Gelet de complexiteit danwel de meerdere kruisingen en of parallel ligging worden wij in een vroeg stadium betrokken.

3. Opstalrecht en/of vergunning

De infrastructuur ligt niet altijd op zakelijk recht, om die reden mag onzes inziens de netbeheerder niet benadeeld worden (beperkt worden) voor het gebruik van dezelfde gronden, danwel bij de uitvoering van werkzaamheden voor de aldaar gelegen kabels en of leidingen en of bijbehorende assets (zonder opstalrecht). Dat is zowel van toepassing voor de aldaar gelegen als voor het nieuw te leggen assets. Graag zouden wij daar meer duidelijkheid over willen, zodra duidelijk wordt welke tracé gekozen wordt en of het dan mogelijk nog raakvlakken heeft.

4. Veiligheidsrisico's

Tevens zijn er veiligheidsrisico's, voor de omgeving (personen), de infrastructuur en het milieu (domino-effect). Om deze (veiligheids-) risico's te voorkomen en/of te beperken dienen (eventuele) maatregelen getroffen te worden. In de stukken staat:

"Tijdens de uitvoering van deze studies kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele beïnvloeding op de operatie van derden (b.v. de kerncentrale bij Borssele en andere elektriciteit producerende installaties). Iedere vorm van bovenstaande beïnvloeding (netsituatie of derden) kan gemitigeerd worden door het toepassen van andere (andere klasse of specificaties) of meer apparatuur (zoals elektrische filters)."

Is hier onderzoek naar gedaan wat de gevolgen kunnen zijn op de mogelijke cumulatieve- en domino-effecten van de (veiligheid)risico's die daardoor mogelijk kan ontstaan?

Om mogelijk onacceptabele evenzeer (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde (mitigerende) maatregelen getroffen kunnen worden en of deze past binnen het risicobeheersmanagementsysteem van de beheerder.

Wij willen u benadrukken dat het voor ons met nog niet geheel duidelijk is wat voor impact gelijkstroom (afstand, paralleligging, klimaatveranderingen en de beïnvloeding, Nen-Normen, ervaring, Best Available Technology, etc.) gaat hebben. Graag worden wij over de verder onderzoeken op de hoogte gehouden en of worden daarbij betrokken.

5. Toekomstige en lopende projecten TenneT

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact gaat zijn van de bestaande en toekomstige situatie – inclusief de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie. Er wordt wel uitgegaan dat het 'toekomst vast' is, graag worden wij ook in deze verder fase en onderzoeken betrokken waarbij ook de gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur inzichtelijk wordt. Daarbij benadrukken wij het voor ons vooralsnog op basis van de beschikbare informatie (w.o. gelijkstroom) niet volledig is in te schatten. Er wordt weliswaar aangegeven dat er wordt uitgegaan dat de maatregelen wel te mitigeren zijn, echter dat is voor ons nog onduidelijk. Graag worden wij onder de voortgang van deze onderzoeken betrokken.

Zoals wij onze zorgen in onze brief 10 oktober 2019 hebben aangedragen en de aanvullingen hierop middels deze reactie verzoeken wij u, afhankelijk van de keuze, in nader overleg met u en of de initiatiefnemers te treden om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken, waarin advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld. Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

onze referentie dossier 2019-387 OM/ LE
behandeld door
telefoon
Publicatie 29-8-2019 (nummer 47655)
bijlage(n) -
onderwerp Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

DNWG Infra B.V.

POSTADRES
 Postbus 399
 4460 AT Goes

ADRESSEN
 A. Fokkerstraat 8
 4462 ET Goes

Stationspark 28
 4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
 www.DNWG.nl
 info@dnwg.nl

BANK
 BIC: RABONL2U
 NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
 BTW nr. NL811563285B01

Goes, 10 oktober 2019

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 29 augustus 2019 het plan 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

1. Inleiding

DNWG Infra B.V. voert in opdracht ZEBRA Gasnetwerk B.V. (verder: ZEBRA) het omgevingsbeheer uit. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van ZEBRA.

ZEBRA exploiteert en onderhoudt meerdere hoogcalorische, hoge druk aardgas-transportleidingen. ZEBRA is de exploitant van de hoge druk gasleidingen van Enduris B.V. en DELTA Pipe B.V. en draagt zorg voor de leveringszekerheid en de veilige bedrijfsvoering.

Enduris B.V. en DELTA Pipe B.V. zijn eigenaar van gasleidingen met een druk van meer dan 16 bar. Enduris en DELTA Pipe hebben ZEBRA aangewezen als exploitant zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen. ZEBRA heeft als exploitant het omgevingsbeheer van deze hoge druk gasleidingen uitbesteed aan DNWG Infra B.V. en namens Zebra vragen wij graag uw aandacht voor het volgende.

Wij hebben het ontwerpbesluit geanalyseerd en beoordeeld. Na bestudering van het ontwerpbesluit merken wij op dat in het plangebied diverse ondergrondse infrastructuur van netbeheerders/leidingeigenaren is gesitueerd. Voor zover de huidige beschikbare informatie een goede beoordeling toelaat, hebben de beoogde ontwikkelingen mogelijk gevolgen voor de alhier aanwezige ondergrondse infrastructuur. Wij lichten dat hieronder toe.

1. Aanleiding

In de nabijheid van het voorgenomen alternatieven voor het aan te leggen van de kabels, bevinden zich buisleidingen en de bijbehorende objecten van ZEBRA. Deze constatering is de aanleiding tot het indienen van de onderhavige zienswijze. De

buisleidingen vallen onder het wettelijke regime van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Een aantal van de aangegeven alternatieve tracés doorkruisen en/of lopen parallel aan de ondergrondse buisleidingen/infrastructuur op verschillende plaatsen. Tevens worden er in de nabijheid van de buisleidingen/ infrastructuur station(s) gebouwd.

Overleg

Er is een bijeenkomst geweest waarbij de voorgenomen tracés zijn toegelicht en is aangegeven dat een van de alternatieve tracés – Rilland - is komen te vervallen. Deze bijeenkomst heeft o.a. in aanwezigheid van andere netbeheerders/leidingeigenaren en de landelijk netbeheerder TenneT TSO B.V. (verder: TenneT) plaatsgevonden. De contacten met TenneT is verder goed en wij onderkennen het belang van het plan. In het overleg is in het kort toegelicht, wat de mogelijke knelpunten kunnen zijn.

Graag willen wij u het volgende (nogmaals) onder de aandacht brengen.

Elektromagnetische interferentie

Dat er sprake van invloed zal zijn als gevolg van het elektromagnetische veld op de (o.a. stalen) buisleidingen/ infrastructuur is evident.

Bij de uitwerking van de voorgenomen tracés blijkt dat de effecten in het kader van elektromagnetische interferentie en in het bijzonder elektromagnetische compatibiliteit (EMC) beïnvloeding naar onze mening in onvoldoende mate is meegenomen. Het onderwerp komt niet duidelijk uit de stukken naar voren. Helaas concluderen wij dat dit aspect vaak in een vrij laat stadium pas aandacht krijgt.

In het plan wordt bij de voorgenomen alternatieven wordt weliswaar aandacht gevraagd voor de ondergrondse infrastructuur:

- *Houd rekening met kruisingen (primaire) waterkeringen, watergangen, spoorlijn, rijksweg A58 en andere kabels en (gas)leidingen op het landtracé;*

Daarbij willen wij aangeven dat het niet enkel om het kruisen van de leidingen gaat, maar ook sprake is van parallel ligging.

Zover wij uit de stukken kunnen herleiden is er (nog) geen rapport in het kader van Externe Veiligheid beschikbaar gesteld voor de betreffende alternatieven.

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact kan zijn van de bestaande en toekomstige situatie - met de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie.

De gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur van het uiteindelijk voorgenomen tracé dient conform de huidige normen (NEN-EN *NE*derlandse Norm – Europese Norm) te voldoen en zijn vooralsnog op basis van de beschikbare informatie niet volledig in te schatten. Waarbij vooralsnog niet duidelijk is welk maatregelen moeten worden getroffen en of deze passen binnen het (risico-) beheersysteem van de betreffende netbeheerder, conform artikel 4 van het Bevb.

Voorafgaand aan de vaststelling van het tracé is het noodzakelijk om in de resultaten van het rapport terug te zien op welke wijze er ten aanzien van de aanleg van de beoogde kabels danwel tracé rekening is gehouden met de buisleidingen/infrastructuur.

Om mogelijk onacceptabele evenzeer (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde maatregelen getroffen kunnen worden en of past binnen het risicobeheermanagement systeem van de beheerder.

Overige zaken

Zoals wij eerder hebben aangegeven spelen naast ECM-beïnvloeding (en de wetgeving) ook andere zaken een rol waarbij volgens ons de belangen van buisleidingen/infrastructuur in het geding kunnen komen. Hieronder lichten wij dat verder toe.

Uitvoering en maatregelen

Wij verzoeken u de definitieve plantekeningen zo spoedig mogelijk aan ons kenbaar te maken, zodat wij u enerzijds op de hoogte kunnen stellen van de kosten van de te nemen maatregelen en anderzijds een planning kunnen opstellen van de noodzakelijke werkzaamheden, maatregelen en/of voorzieningen als gevolg van het aan te leggen tracé. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken waarin het advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld.

Gelet op de mogelijke aanpassingen aan de ondergrondse infrastructuur, alsmede in het kader van de leveringszekerheid, is het voor ons van het grootste belang om tijdig inzichtelijk te krijgen welke aanpassingen er waar en wanneer uitgevoerd zullen gaan worden.

Daarnaast zal er, indien er geen rekening gehouden wordt met het beschikbaar stellen van ruimte voor nieuwe buisleidingen/ondergrondse infrastructuur in het definitief (plan)ontwerp danwel dat er voldoende ruimte blijft om werkzaamheden aan de bestaande buisleiding/infrastructuur uit te voeren, zonder te worden beperkt door de aanwezigheid van de kabels. Vervolgens dat gezocht moeten worden naar andere te nemen maatregelen, zoals liggingsmogelijkheden.

Wellicht ten overvloede attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Daarbij is ook de toegang tot werkstroken en toegangsroutes van belang. Een en ander zal wellicht gevolgen hebben voor de planning en mogelijk leiden tot financiële consequenties.

Verder is er sprake van opstalrechten van opstal van de alhier gelegen buisleiding(en)/infrastructuur met de bijbehorende belemmeringenstrook. Daarbij gaan wij er vanuit dat hiermee rekening wordt gehouden.

Tenslotte de kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen door u, danwel de initiatiefnemer, gedragen te worden.

2. Conclusie

Vanuit maatschappelijk oogpunt is het voor alle partijen beter dat het plan zo ontwikkeld wordt dat de ondergrondse infrastructuur zoveel mogelijk kan blijven liggen en er geen omlegging en of extra maatregelen noodzakelijk zijn. Hier komt bij dat de omvang van de benodigde voorbereiding- en/of uitvoeringstijd groot is en de (financiële/maatschappelijke)gevolgen van de noodzakelijke werkzaamheden omvangrijk kunnen zijn.

Het treffen van maatregelen is - afhankelijk van het gekozen tracé - niet te ontkomen. Te denken valt aan het nemen van preventieve, maar ook aan repressieve (beheers) maatregelen. Enerzijds om aantasting van de technische integriteit van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen en anderzijds de interactie met (veiligheid kritische) werkzaamheden of objecten in omgeving van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen/beperken.

De ondergrondse infrastructuur dient op alle plaatsen waar de ligging in het gedrang komt te worden aangepast, verlegd of beschermd. Graag treden wij in nader overleg met u en of de initiatiefnemers om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn.

Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Kortom, zoals wij hierboven hebben uiteengezet verzoeken wij u met bovengenoemde aspecten rekening te houden bij de definitieve keuze van het vaststellen van het tracé en met de belangen van de netbeheerders/leidingeigenaren en indien nodig tot het komen van de juiste (financieel en maatschappelijke) maatregelen om de knelpunten weg te nemen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Verzonden: Dinsdag 7 juli 2020 16:09
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

De effecten die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de bedrijven in het gebied.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Indien de kabel wordt gelegd via kavel perceel aan de _____ (voor ons huis aan de _____), heeft dat als gevolg dat alle drainagebuizen in perceel worden afgesneden. De drainagebuizen monden uit op sloot aan de _____. De aanvoer vanuit de aanwezige zoetwaterbron wordt tevens afgesneden. Zoet water is essentieel voor de bedrijfsvoering. De kabel komt 25 meter van onze woning aan de _____ waarbij risico op straling.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Zijn de stralingsrisico's wel voldoende in beeld gebracht van een kabel met een dergelijke capaciteit? Is er een dergelijke kabel al ontwikkeld en zijn hiervan rapportages beschikbaar? Zijn de mogelijke belemmeringen van gebruikers van percelen voldoende in beeld gebracht bij de verschillende traces? Zijn hiervan rapportages beschikbaar?

Reactie

Verzonden: Woensdag 8 juli 2020 10:06
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:
Mede namens: Zeeland Refinery N.V./Total opslag en Pijpleiding Nederland N.V.

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Effecten op de buisleiding en raffinaderij van Zeeland Refinery. Zie verder bijlage.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Ligingsgegevens van buisleidingen Zeeland Refinery.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Zo spoedig mogelijk aanvragen met impactanalyses.

Reactie

Goes, 8 juli 2020

Bureau Energieprojecten
Digitaal per webformulier:

[https://respons.itera.nl/Formulier/Integrale%20Effectenanalyse%20\(IEA\)%20Net%20op%20zee%20Ijmuiden%20Ver%20Alpha](https://respons.itera.nl/Formulier/Integrale%20Effectenanalyse%20(IEA)%20Net%20op%20zee%20Ijmuiden%20Ver%20Alpha)

Onderwerp: Inspraakreactie op IEA Net op Zee Ijmuiden Ver (Alpha)

Geachte mevrouw, meneer,

Refererend aan de Kennisgeving IEA_NOZ Ijmuiden Ver Alpha, d.d. 12 juni jl. brengen wij hierbij namens Zeeland Refinery N.V./Total opslag en Pijpleiding Nederland N.V. (hierna: ZR) de volgende inspraakreactie onder Uw aandacht.

In voornoemde kennisgeving maakt U kenbaar dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de landelijk beheerder van het hoogspanningsnet TenneT werken aan het project 'Net op zee Ijmuiden Ver Alpha'. Dit is een van de twee verbindingen voor het transport van elektriciteit vanaf het windenergiegebied Ijmuiden Ver op zee tot aan het vasteland. Mogelijke aansluitlocaties zijn de bestaande hoogspanningsstations in Geertruidenberg en Borssele. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gebracht een reactie te geven tot en met 10 juli 2020 op de gepubliceerde documenten.

ZR is vanwege twee aspecten belanghebbende voor wat betreft de kabelroute naar Borssele. Enerzijds exploiteert ZR buisleidingen welke onder het regime van het Besluit Externe Veiligheid (hierna: Bevb) vallen en in het beoogde tracé richting Borssele zijn gelegen. Anderzijds is de raffinaderij van ZR zeer nabij het hoogspanningsstation Borssele en de beoogde locatie van het Converterstation gelegen.

Wij hebben de stukken doorgenomen en constateren dat er op een aantal punten nader onderzoek zal moeten plaatsvinden om de impact op de buisleidingen en raffinaderij in kaart te brengen, in geval voorkeustracé Borssele. Gelet op de fase waarin het project zich bevindt is het weliswaar wat vroeg om deze punten onder Uw aandacht te brengen, maar positief meedenkend brengen wij graag de volgende zaken onder Uw aandacht.

1. Effecten van hoogspanningsverbindingen op buisleidingen

Hoogspanningsverbindingen kunnen effecten hebben op de veilige instandhouding van buisleidingen. Met belangstelling zien wij uit naar de, hiervoor gebruikelijk, te maken impactanalyses waarin onder andere de elektromagnetische beïnvloeding van de hoogspanningsverbinding op de buisleiding in kaart wordt gebracht. Wellicht ten overvloede benadrukken wij dat ZR in overleg wenst te treden wanneer deze rapporten beschikbaar zijn. Voorkeur van ZR gaat uit naar geen enkel (negatief) effect op de buisleidingen maar in geval van, dan is ZR bereid positief mee te denken voor zover de veilige en ongestoorde ligging van de buisleidingen niet in het geding komt en de effecten passen binnen het veiligheidsbeheersysteem. Gelet op de beperkte liggingruimte van kabels en leidingen in de omgeving van hoogspanningsstation Borsselle en de complexiteit van dergelijke impactanalyses is het raadzaam in een vroeg stadium aan te vangen met het maken van voornoemde berekeningen. Dit omdat uit de berekeningen naar voren zou kunnen komen dat het beoogde kabeltracé anders aangelegd dient te worden dan nu beoogd is.

Bovendien is de buisleiding van onder andere ZR voor een deel parallel naast de verbinding Zuidwest 380kV gelegen. In het verleden is het effect van deze verbinding op de naastgelegen buisleidingen aangetoond en ten gevolge hiervan zijn mitigerende maatregelen genomen aan onder andere de kathodische bescherming van de buisleidingen. Onderzocht zal moeten worden of de effect- berekeningen van de Zuidwest 380kV verbinding nog afdoende zijn in verband met de mogelijke toename van stroom die door deze verbinding zal lopen en daarmee samenhangende extra effecten c.q. extra te nemen mitigerende maatregelen.

2. Effecten van hoogspanningsverbindingen en converterstation op de Raffinaderij

Direct naast de beoogde locatie van het Converterstation is de Raffinaderij van ZR gelegen. Op deze locatie maakt ZR van ruwe aardolie brandstoffen. In een geavanceerd raffinageproces wordt uit ruwe aardolie een aantal brandstoffen gehaald. Veiligheid staat hoog in het vaandel bij ZR en in de installaties zijn veiligheidsmaatregelen ingebouwd zoals brandblussystemen, signaleringssystemen, overdrukventielen, noodstopsystemen enzovoort. Duidelijke, snelle (digitale) communicatie is hierbij van cruciaal belang. Gelet op de hoge voltages waarin kabeltracés om en nabij de Raffinaderij zijn beoogd én het Converterstation direct naast de raffinaderij is het van belang om te onderzoeken of de ingerichte veiligheidssystemen en communicatiesystemen ongestoord blijven werken wanneer het Converterstation in werking wordt gesteld en dergelijke.

3. Effecten van de werkzaamheden op de raffinaderij en de buisleidingen

De raffinaderij is 24 uur per dag, 7 dagen per week in bedrijf. Hiervoor staan tal van collega's klaar die de raffinaderij veilig in bedrijf houden. De raffinaderij dient te allen tijde zeer toegankelijk te zijn en blijven. Transport van complexe materialen of afsluiten van wegen en dergelijke zal in goed overleg moeten plaatsvinden waarbij rekening gehouden wordt met een ongestoorde toegankelijkheid van de raffinaderij.

Daarnaast attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Gelet op de hoeveelheid belangen van ZR, de nog te maken keuzes voor het project en hiermee samenhangende impactanalyses stellen wij voor dat wanneer er een definitieve keuze gemaakt wordt voor aansluiten op het station Borssele, ZR als bijzondere stakeholder verder betrokken wordt in de onderzoeken en impactanalyses. Tot zover is ZR goed betrokken en hebben er een aantal overleggen plaatsgevonden waarop ZR positief terugkijkt.

Wij vertrouwen hiermee deze inspraakreactie namens ZR voldoende toegelicht te hebben en zien met vertrouwen en belangstelling de verdere ontwikkelingen in het traject tegemoet. Mocht een nadere toelichting gewenst zijn, dan zijn wij daartoe als vanzelfsprekend bereid.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Woensdag 8 juli 2020 10:18
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Koning Albert 2-laan
Huisnummer: 20 bus 2
Postcode: 1000
Woonplaats: BRUSSEL
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Vlaamse Overheid
Mede namens: Departement Mobiliteit en Openbare Werken

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Zie bijlage

Reactie

**Inspraakreactie MOW op
de Integrale Effectenanalyse (IEA) en het MER Fase 1 van het project Net op zee IJmuiden Ver
Alpha**

Geachten,

Wij ontvingen op 12 juni uw schrijven waarin de publicatie van de MER fase 1 en de Integrale Effectenanalyse meegedeeld wordt, evenals een uitnodiging om hierop een inspraakreactie in te dienen. Hier maken wij als departement MOW graag gebruik van. Dit schrijven moet dan ook gezien worden als onze formele reactie.

Op 4 oktober 2019 diende MOW reeds een zienswijze in op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Hierin uitten wij bezorgdheden over toegankelijkheid, beperkingen in functionaliteit en mogelijke impact op toekomstige baggerinspanningen op het riviertraject, mocht een kabeltracé naar Borssele via de Westerschelde gekozen worden (BSL1). Deze bezwaren en bezorgdheden blijven op vandaag bestaan ook al worden ze niet herhaald in deze zienswijze.

We beperken ons in deze reactie tot de tracé-alternatieven op zee met aanlanding te Borssele. Dit aangezien andere aspecten van de aanleg niet tot onze bevoegdheden horen of de mogelijke impact voor ons als overheid onbestaande is (aanlanding Geertruidenberg 1 en locatie converterstations).

Wij lezen met aandacht de gepubliceerde documenten (MER1 en IEA) en juichen de grondigheid waarmee de analyses gebeurd zijn toe. De veronderstellingen, vaststellingen en bezorgdheden die geregistreerd werden lijken de werkelijkheid op een correcte manier te weerspiegelen. In de IEA zien we dan ook zoals verwacht bevestigd dat het tracé via de Westerschelde(BSL1) beduidend slechter scoort op vlak van milieu, omgeving en techniek, dan het tracé via het Veerse meer (BSL2). De uitdagingen voor een tracé via de Westerschelde zoals ook meegedeeld in de diverse workshops zijn in deze analyse 1 voor 1 opgenomen. Als we deze naast het tracé Veerse meer leggen wordt duidelijk dat de complexiteit van dit alternatief dermate hoger is dat een keuze ervoor rondt onlogisch zou zijn. Wij zijn er tevens van overtuigd dat de onvoorspelbaarheid van het tracé BSL1 dermate groot is dat een afweging dient gemaakt te worden of dit alternatief nog steeds als haalbare optie dient beschouwd te worden. Getuige daarvan is de problematiek rond de aanleg van de Alpha en Beta kabels voor Net op Zee Borssele. Ondanks duidelijke afspraken en goeie bedoelingen lijken de doelstellingen voor minimum-dekking van de kabels moeilijk haalbaar. Dit werkt kosten- en risico verhogend en is een onwenselijke situatie voor alle betrokken partijen. Wanneer de minimum dekkingen niet gehaald kunnen worden, vallen namelijk ook aan aantal aannames en studies weg rond ankeren en gegarandeerde toegankelijkheid.

Op vandaag is het ook nog steeds onduidelijk wat de mogelijke effecten zullen zijn van de baggerwerkzaamheden voor aanleg van energiekabels in de Westerschelde op de vaargeul (verhoogde aanzanding). Hierbij gaat onze aandacht in de eerste plaats naar de Drempel van Borssele.

De vraag dient gesteld te worden of Tennet nogmaals eenzelfde stap in een nu nog complexere situatie wenst te zetten. Dit met alle mogelijke gevolgen van dien en zonder echte duidelijkheid over

de huidige situatie. De realiteit heeft namelijk geleerd dat de aanleg van energiekabels in een dynamisch systeem als de Westerschelde uiterst complex en mogelijks niet duurzaam is. Het Departement MOW geeft dan ook de duidelijke voorkeur aan het tracé BSL2 via het Veerse meer.

Verzonden: Donderdag 9 juli 2020 11:13
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Operationele geluidhinder en (magnetische) straling.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Wat betref geluidhinder wonen we nu vlakbij het 380 kV station in Geertruidenberg. Nu al ondervinden we zelf al overdag een hinderlijk monotoon gebrom dat van de transformatoren af komt. Hoe wordt bij de realisatie van het project gezorgd dat de geluidhinder onder een acceptabel niveau blijft van 30 dB(A) met een tolerantie naar boven van 5 dB(A) op 100 meter afstand vrije veld gemeten?

De hoogspanningskabels liggen meer aan het oppervlak. Hierdoor is de afstand tussen mens en veld kleiner dan in de huidige situatie met de hoogspanningsmasten. Hoe wordt gegarandeerd dat de straling op mens en dier nu en in de toekomst geen negatief effect zal hebben.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Mogelijk kan geluidhinder voorkomen worden door de conversie ondergronds te doen in geluiddempende geïsoleerde bunkers.

Stralingseffecten kunnen gereduceerd worden door de kabels goed diep (> 3 m) in de grond te leggen.

Reactie

Verzonden: Donderdag 9 juli 2020 14:31

Onderwerp: Reactieformulier

Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat: Edisonweg

Huisnummer: 37

Postcode: 4382 NV

Woonplaats: VLISSINGEN

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: Smart Delta Resources

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

zie bijlage

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

zie bijlage

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

zie bijlage

Reactie

Van	Smart Delta Resources (SDR)
Aan	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)
Datum	9 juli 2020
Onderwerp	Reactie Integrale Effectenanalyse (IEA) en het MER fase 1 Net op Zee IJmuiden Ver Alpha

Belang industriecluster Zeeland/ Delta-regio voor Nederland

De SDR-regio¹ huisvest een krachtig grensoverschrijdend industriecluster van chemie, staal, energie en food. De economisch toegevoegde waarde van het industriële cluster is groot belang voor Zeeland (ca. €5,6 mld en de directe en indirecte werkgelegenheid van 33.000). De SDR-bedrijven behoren tot de innovatieve wereldtop. Verduurzaming van het cluster is van vitaal belang om de huidige industrie te behouden én voor het creëren van een attractief vestigings- en investeringsklimaat. De impact van het behalen van de klimaatdoelstellingen van het cluster is essentieel voor het behalen van het Nederlandse Klimaatakkoord. De schaal van de SDR regio is groot op zowel CO₂-uitstoot (ruim 22 Mton/jr waarvan 11 Mton/jr voor het Nederlandse deel) als waterstofconsumptie² (580³ kton H₂/jr, meer dan 1/3 van de totale Nederlandse industriële consumptie binnen een straal van 30 km).

Belang voldoende groene elektriciteit voor industriecluster Zeeland/ Delta-regio

Door het vaststellen van het Klimaatakkoord van Parijs heeft de internationale gemeenschap de ambitie, om in 2050 de globale temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C ten opzichte van het pre-industriële niveau, geconcretiseerd. Het Europese en mondiale klimaatbeleid betekent een fundamentele verandering voor de industrie. In 2018 heeft SDR haar Roadmap⁴ "Towards a climate neutral industry" gepubliceerd. Hierin staat een vijftal technologieën centraal waarmee de industrie in de Delta-regio in 2050 voor 85%-95% klimaatneutraal kan produceren. Op basis van deze roadmap is in 2020 het SDR CO₂-reductiepad ontwikkeld. Deze zal later dit jaar gepubliceerd worden via de SDR Cluster Energie Strategie (CES). Het SDR CO₂-reductiepad beschrijft helder de route tot een klimaatneutrale industrie. Middels prioritaire programma's en projecten zullen vier technologieën toegepast worden. Deze technologieën en tevens waardeketens betreffen CCUS, waterstof, elektrificatie en warmte.

Deze waardeketens ervaren een grote afhankelijkheid van elkaar én hebben gemeen dat ze direct afhankelijk zijn van voldoende aanvoer van duurzame energie:

- De huidige en toekomstige vraag naar waterstof voor de regionaal gebruik is gigantisch en binnen de SDR-regio voldoet North Sea Port aan alle voorwaarden om als strategische waterstofhub op te treden ten behoeve van waterstof invoer, opslag, gebruik en doorvoer.
- De benodigde elektrificatie op industriële schaal behoeft tevens een significant vermogen aan energie.
- Een gezamenlijke voorwaarde voor de productie van CO₂-vrije waterstof, de toepassing van CCUS en elektrificatie is de toegang tot en beschikbaarheid van grote en voldoende hoeveelheden groene elektriciteit.

¹ **SDR-regio:** West-Brabant, Provincie Zeeland, provincie Oost-Vlaanderen. **SDR:** Smart Delta Resources is een initiatief van 13 energie- en grondstof intensieve bedrijven binnen Zeeland, West-Brabant en Oost-Vlaanderen die inzetten op verduurzaming van de industrie en industriële symbiose. De SDR-regio strekt zich uit van het Nederlandse Vlissingen tot in Gent, België via het Kanaal Gent – Terneuzen. Het consortium wordt actief ondersteund door Provincie Zeeland, Provincie Oost-Vlaanderen, North Sea Port en NV Economische Impuls Zeeland. **SDR-bedrijven:** ArcelorMittal, Cargill, Dow, Engie, Fluxys, Gasunie, Lamb Weston Meijer, North Sea Port, PZEM, Suiker Unie, Trinseo, Yara, Zeeland Refinery.

² Studie "Large scale potential of green H₂ in the Hydrogen Delta", Arthur D. Little, juli 2020.

³ Berekening: H₂-productie en gebruik 2020. Zeeland 520 kt/a: 420 kt/a SMR + 100 kt/a by-product. Vlaanderen: 60 kt/a by-product. Totaal in 2020 580 kt/ H₂.

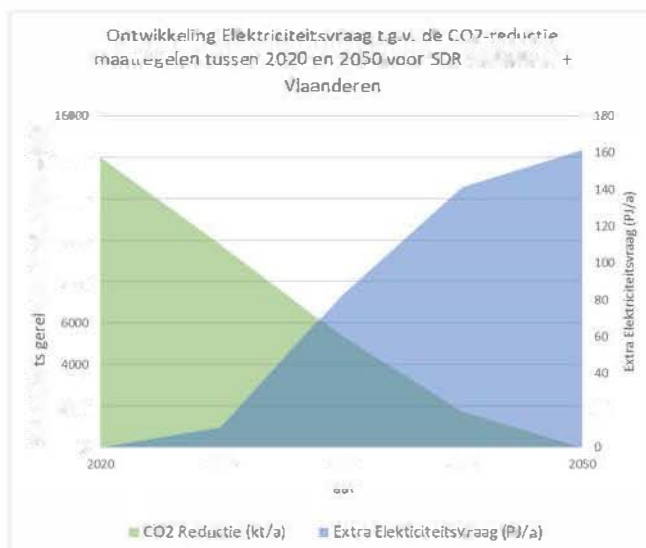
⁴ SDR Roadmap "Towards a climate neutral industry", CE Delft 2018.

- De regio biedt uitstekende randvoorwaarden voor zeer nabije afname van zuurstof (met name in het staalproces in Gent) en voor restwarmte dat vrijkomt tijdens elektrolyse. Restwarmte kan bijv. worden ingezet in waardeketens richting de industrie in het havengebied en richting gebouwde omgeving in nabijgelegen woonkernen.

Groene elektriciteitsvraag, aanbod én tekort SDR-regio

Op basis van het SDR CO₂-reductiepad zal het jaarlijkse lokale elektriciteitsverbruik stijgen tot 70 PJ (2,2 GW) in 2028 en doorgroeien naar 160 PJ (5 GW) in 2050. Afhankelijk van de lokale opwekking van waterstof (alles tot gedeeltelijk), de import van waterstof (niet tot gedeeltelijk), de import van groene ammoniak (t.b.v. Yara) en de toepassing van waterstof in de gebouwde omgeving zal de totale elektriciteitsvraag⁵ variëren tussen de 5 en 7 GW in 2050. Het totale aanbod lokale duurzame en CO₂-neutrale energie zal rond 2028 circa 38 PJ bedragen afkomstig van windparken Borssele I-II-III-IV (1,5 GW) en de kerncentrale Borssele (485 MW). Dit betekent een lokaal tekort van 32 PJ (1 GW) in 2028 oplopend naar 122 PJ (3,9 GW) in 2050. In 2028 komt dit overeen met 2 GW⁶ aan wind op zee productie met 4500 vollasturen.

De additionele elektriciteit van windpark IJmuiden Ver Alpha kan daarom direct lokaal worden gebruikt! Aanlanding van windpark IJmuiden Ver Alpha zal het gat in 2050 niet volledig kunnen dichten maar biedt wel een substantiële verbetering.

Figuur 1: Ontwikkeling elektriciteitsvraag ten gevolge van SDR CO₂-reductiepaden

Argumentatie voor aanlanding IJmuiden Ver in Zeeland

Groene energie is randvoorwaarde voor vergroening industrie

- Voor de SDR-bedrijven is het cruciaal dat er een robuuste en betrouwbare toegang komt tot voldoende duurzame energie. Zoals in de paragraaf hierboven beschreven betreft dit een belangrijke randvoorwaarde om het SDR CO₂-reductiepad te kunnen realiseren.

⁵ "Systeemstudie energie-infrastructuur Zeeland 2020-2030-2050", CE Delft en Royal HaskoningDHV, maart 2020.

⁶ Het lokaal tekort CO₂-vrije elektriciteit gaat groter zijn, de behoefte is baseload 2,2 GW maar de productie van windparken niet! 1,5 GW windparken = 4500 (uren) * 1,5 GW * 3,6 = 24 PJ. Daarnaast 485 MW * 8000 (uren) * 3,6 = 14 PJ Dus in totaal 38 PJ aan CO₂-vrije productie, een tekort van (70-38) 32 PJ wat overeenkomt met 2 GW wind op zee.

- Zoals hierboven beschreven zal de totale lokale consumptie zal rond 2028 stijgen naar 2,2 GW, met doorgroei naar 5-7 GW in 2050. Het totale aanbod lokale duurzame en CO₂-neutrale energie zal rond 2028 circa 2 GW zijn (windparken Borssele I-II-III-IV 1,5 GW en kerncentrale Borssele 485 MW). Hierdoor ontstaat een lokaal tekort van 1 GW rond 2028 oplopend naar 3,9 GW in 2050. Aanlanding van windpark IJmuiden Ver Alpha zal het gat in 2050 niet volledig kunnen dichten maar biedt wel een substantiële verbetering.
- Het adviesrapport⁷ van de Taskforce Infrastructuur Klimaatakkoord Industrie (TIKI) onderschrijft de noodzaak en urgentie van een nieuwe energie-hoofdinfrastuctuur met focus op waterstof en CO₂. Daarnaast adviseert de TIKI dat de robuustheid van het elektriciteitsnetwerk gewaarborgd moet worden om maximale benutting van elektrificatie-mogelijkheden in de industrie veilig te stellen. Dit sluit volledig aan op de toegang tot duurzame energie.
- In de kamerbrief "Visie verduurzaming basisindustrie 2050"⁸ schets het Rijk de mogelijkheden tot het behalen van synergie in het laten samenvallen van aanlandingspunten van wind op zee met industriële clusters aan de kust. Hierbij wordt de link gelegd met de waterstofvisie van het kabinet⁹, waarin het kabinet aankondigt om onderzoek te doen naar de koppeling van wind op zee aan de productie van waterstof. Ook het belang van samenwerking met het ARRRRA-cluster¹⁰, om een schaa sprong van waterstof op het gebied van productie en transport te kunnen realiseren, wordt aangemerkt.
- Kort gezegd: zonder aanlanding van windpark IJmuiden Ver Alpha hebben de SDR-bedrijven beperkende mogelijkheden om de doelstellingen van het Nederlands Klimaatakkoord te behalen.

Windpark IJmuiden Ver Alpha meest zuidelijk gelegen geplande windpark voor de Nederlandse kust

- Het is wenselijk om de aanlanding van de elektronen zo dicht mogelijk bij de toepassing van de elektronen te laten landen.
- Het is alom bekend dat het windpark IJmuiden Ver Alpha het meest zuidelijk gelegen geplande windpark voor de Nederlandse kust is. De overige te realiseren windparken zullen noordelijker gerealiseerd worden.
- Met andere woorden: aanlanding van meer noordelijk gelegen windparken wordt allicht minder realistisch daarom moet deze kans nu worden verzilverd.

Grootste waterstofregio van Europa

- De SDR-regio produceert en verbruikt momenteel 580 kt/a waterstof. Deze enorme omvang maakt dat de regio het grootste waterstofcluster van Nederland en zelfs van Europa is. Verwacht wordt dat deze vraag tevens exponentieel zal groeien naar ~1 Mt/jaar in 2050 (zie ADL studie, voetnoot 2)
- Het ambitieuze SDR Hydrogen Delta Programma zet vol in op doorontwikkeling van waterstof in de regio. Realisatie van een groene waterstofplaat op ~ 100-200 MW schaal voor 2025 en op grootschalige groene waterstofproductie op ~ GW schaal in 2030. Blauwe waterstof middels CCS, groene waterstof middels elektrolyse gevoed door wind en zon, en mogelijk oranje waterstof middels de kerncentrale in Borsele. Daarnaast voldoet de SDR regio (North Sea Port) aan alle voorwaarden om als strategische waterstofhub op te treden voor waterstof invoer, opslag, gebruik en doorvoer (gele waterstof).
- Bovendien beschikt het havengebied al gedeeltelijk over een backbone én kan hierbij op termijn gelinkt worden naar mobiliteit en de gebouwde omgeving. Niet voor niets is hebben de SDR bedrijven de ambitie om als grootste waterstofcluster van Europa internationaal koploper te blijven in de industriële waterstofeconomie.

⁷ Adviesrapport "Taskforce Infrastructuur Klimaatakkoord Industrie, meerjarenprogramma infrastructuur energie en klimaat, DNV-GL april 2020.

⁸ Kamerbrief "Visie verduurzaming basisindustrie 2050; de keuze is aan ons", Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, mei 2020.

⁹ Kamerbrief "Kabinetvisie waterstof", Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, maart 2020.

¹⁰ ARRRRA-cluster: Antwerpen, Rotterdam, Rijn- en Roergebied.

- Deze ambitie wordt ondersteund door het Rijk. In het adviesrapport¹¹ “Wind in de zeilen, een nieuwe start” wordt de koppeling van de SDR op het terrein van waterstof bevestigd en zegt het Rijk toe om, in samenwerking met de regio, een verdere impuls aan de ontwikkelingen van de waterstofeconomie te geven. Middels dit programma zullen Rijk en regio samen vorm aan een ontwikkelplan voor een waterstofhub flagship project in Zeeland geven. Het Rijk heeft tevens toegezegd actieve beschikbare subsidiemogelijkheden in te zetten om zowel de realisatie van een demofabriek (2025) inclusief een (grensoverschrijdende) waterstof backbone als een grootschalige waterstoffabriek (2030) te faciliteren.
- Om dit kracht bij te zetten en tevens de voorwaarden ter realisatie te scheppen, is voldoende aanlanding van duurzame energie noodzakelijk. Aanlanding van wind op zee is hiervoor cruciaal.

Belang Kanaalzone energietransitie

- De elektriciteitsinfrastructuur in de Kanaalzone Terneuzen-Gent is momenteel onderontwikkeld en wordt uitsluitend gevoed middels een 150kV-verbinding vanuit Borssele. Via de Bevelanden loopt een nieuw aangelegde 380kV leiding en zuidelijk van de Kanaalzone in België loopt eveneens een 380kV netwerk, echter het ontbreekt aan een noord-zuid verbinding die de Kanaalzone voorziet van voldoende capaciteit.
- De huidige vraag naar elektriciteit in de Kanaalzone wordt grotendeels ingevuld door eigen warmtekrachtinstallaties op aardgas. Deze zullen naar verwachting minder gaan produceren of zelfs volledig uit gefaseerd worden in de energietransitie. Hiermee wordt het aanbod in de regio fors minder dan de huidige situatie terwijl de vraag juist significant zal stijgen.
- Door deze omstandigheden heeft de hier gesitueerde industrie zeer beperkte mogelijkheden tot zowel waterstofproductie als elektrificatie. Bijvoorbeeld Dow en ArcelorMittal hebben zowel een 380kV netwerk als de aanlanding van windpark IJmuiden Ver Alpha nodig voor enerzijds de elektrificatie van de fornuizen (Dow) als de verduurzaming van de processen in de hoogovens door koolstof door o.a. waterstof te vervangen (ArcelorMittal). Daarnaast hebben beide bedrijven plannen om samen te werken om de CO₂-emissies van de staalproductie te gebruiken als grondstof voor de chemie (project Steel2Chemicals, demonstratieproject is momenteel operationeel). Op volledige commerciële schaal leidt dit tot een verdubbeling van het huidige waterstofgebruik.

Additionele voordelen van aanlanding in Borssele

- In de Kabinetsvisie waterstof (voetnoot 7) wordt gerefereerd naar de mogelijkheid een gecombineerde wind op zee waterstof-tender. Deze mogelijke directe koppeling van windparken aan elektrolyse op land zou in de SDR-regio gerealiseerd kunnen worden.
- In Borssele is de Sloecentrale (gascentrale) actief. Deze faciliteit maakt het mogelijk om het variërende aanbod van groene energie op een flexibele manier te compenseren door in perioden waarin mogelijk minder groene energie beschikbaar is, het tekort op te vangen met grijze energie.
- Indien de SDR-regio rechtstreeks op windstroom wordt aangesloten, is kostbare verzwarende van het elektriciteitsnetwerk op land niet of in geringere omvang noodzakelijk.

Reactie op de Integrale Effectenanalyse en op het MER fase 1

Zowel de Integrale Effectenanalyse als het MER fase 1 duiden aan dat de keuze voor het tracé (via het Veerse Meer) naar aanlanding in Borssele het meest verantwoord is. Op alle drie de facetten techniek, kosten en milieu komt deze route het beste naar voren. SDR onderschrijft dit pleidooi ten behoeve van aanlanding in Borssele. De toekomstbestendigheid voor aanlanding in Borssele is gegarandeerd gezien de grote en continuele vraag naar duurzame energie (zoals hierboven beschreven).

¹¹ Advies compensatiepakket Vlissingen en Zeeland “Wind in de zeilen, een nieuwe start”, Bernard Wientjes (speciaal adviseur), juni 2020.

Conclusie

Aanlanding van wind op zee is voor de SDR-regio van onmiskenbaar belang en tevens één van de randvoorwaarden om de industriële energietransitie ten behoeve van de Nederlands klimaatdoelstellingen te behalen. Sterker nog, de totaal benodigde vraag aan groene energie voor lokaal verbruik overstijgt zelfs het aanbod van windpark IJmuiden Ver Alpha. Het is de SDR-regio dan ook alles aan gelegen om aanlanding in Zeeland te realiseren. De geografische ligging van de regio ten opzichte van windpark IJmuiden Ver Alpha, in vergelijking met de locatie van noordelijker gelegen nog te realiseren windparken, maakt dat aansluiting op IJmuiden het meest realistisch is. Zowel de Integrale Effectenanalyse als het MER fase 1 geven een helder beeld van de voordelen van aanlanding in Borssele (via het tracé Veerse Meer) boven aanlanding in Geertruidenberg. SDR kan dan ook niet anders concluderen dan dat aanlanding van windpark IJmuiden Ver Alpha vanuit alle invalshoeken (economie, toekomstbestendigheid, kosten, techniek en impact op het milieu) het meest gerechtvaardigd is.

Verzonden: Donderdag 9 juli 2020 16:30
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

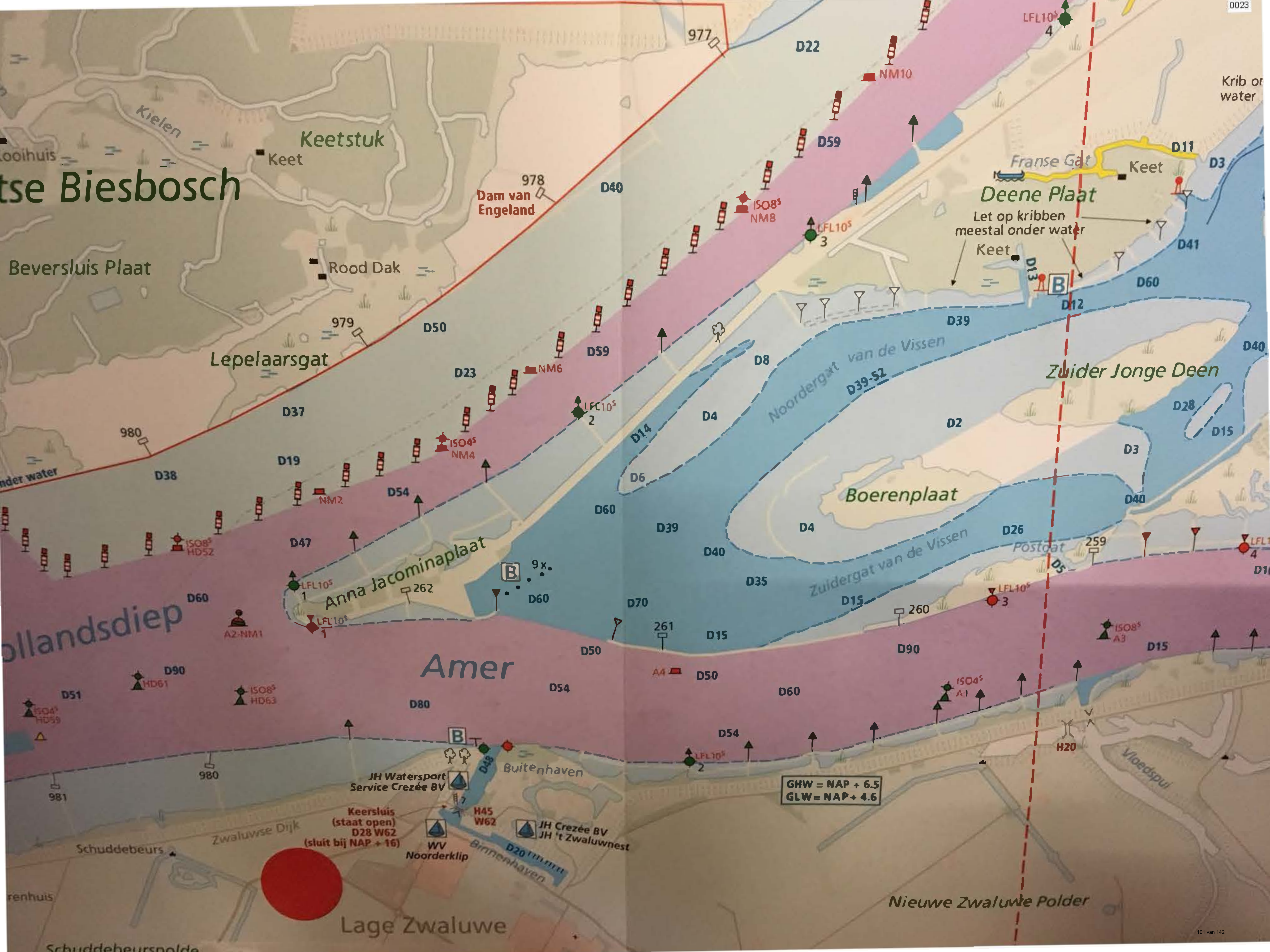
Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters: .
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:
Mede namens:

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Welke beperkingen hebben wij te verwachten? Wij willen graag weten wat de gevolgen voor ons bedrijf zijn; tijdens het ingraven en nadat de kabel ingegraven is. Indien u kiest voor aansluiting met hoogspanningsstation Geertruidenberg komt u met de kabel langs Lage Zwaluwe.

Reactie

De Biesbosch

Verzonden: Donderdag 9 juli 2020 16:58
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als:
Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Effecten op landbouwgewassen en onze gezondheid

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Blijvende verstoring bodemprofiel, verzilting zoetwaterlens, verdroging grond, verstoring methoden precisielandbouw, effecten (quasi) DC magneetvelden op menselijke gezondheid. Zie voor uitwerking van deze punten de bijlage. Deze punten pleiten allen tegen aanleg kabeltracé op land.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Kabeltrace via Noordzee en de Westerschelde is de beste oplossing

Reactie

Reactie op Integrale effecten analyse Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Als langdurig grondgebruiker hebben we geen inspraak gehad op het gekozen voorkeustracé midden over land maar het heeft grote invloed op onze bedrijfsvoering.

Bezwaren tegen midden tracé

- Open ontgraving geeft blijvende verstoring van het bodemprofiel. Het bodemprofiel van tracé midden bestaat tot ruim 3 meter onder het maaiveld uit klei. Een zandlaag van 50 cm diep die nieuw aangebracht zal worden tussen 230 en 180 cm onder het maaiveld voor het leggen van de kabels zal permanente verstoring van de bodemopbouw geven met als gevolg meer uitdroging van de landbouwgrond en lagere opbrengst van gewassen in de omgeving van het kabel tracé.
- De bij open ontgraving optredende verstoring van de bodemlagen kan een blijvende verzilting van de zoetwaterlens tot gevolg hebben. Hierdoor wordt beregening in een groot gebied dat afhankelijk is van deze bron onmogelijk.
- Rondom de kabels wordt een temperatuur verwacht van 45-65° C bij de kabels tot een temperatuurstijging van 2-5° C aan het maaiveld. Hierdoor zal de grond uitdrogen en gewasschade ontstaan in de omgeving van het kabel tracé. Diep wortelende gewassen als tarwe en suikerbieten zullen door de hoge temperatuur schade aan hun wortels krijgen.
- Precisielandbouw wordt in de landbouw steeds op grotere schaal toegepast, er is nu al hinder van invloedssferen van elektriciteitskabels door het wegvallen van signaal waardoor bewerkingen en aansturingen van hightech apparatuur worden verstoord. Dit heeft overigens ook veiligheidsaspecten in zich. Technische ontwikkelingen gaan snel en gebruikte systemen worden steeds verfijnder en dus gevoeliger voor dergelijke verstoringen.
- De blootstellingslimiet aan DC magneet velden van 400.000 μ T zijn afkomstig van de richtlijnen van de ICNIRP uit 2009. Tussen 2009 en heden zijn veel nieuwe publicaties, waarin veel gevoeliger en meer geavanceerde technieken gebruikt zijn dan voor 2009, verschenen over de effecten van DC magneetvelden op levende organismen of onderdelen daarvan. Hierin

worden verschillende negatieve effecten gevonden, zelfs bij lagere hoeveelheden μT afkomstig van (quasi) DC magneetvelden als de hoeveelheden die ten gevolge van de kabels aan het maaiveld en daarboven zullen ontstaan.

Bij de huidige technieken van ongebundelde aanleg is niet aangetoond dat de magneetvelden laag genoeg zijn om geen gezondheidseffecten te verwachten.

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 16:47

Onderwerp: Reactieformulier

Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

verstoring bodemprofiel, verzilting zoetwaterlens, opwarmen van de landbouwgrond, bemoeilijken precisielandbouw, gezondheidseffecten magnetische velden

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Onderzoek of de zeedijk van de Jacobpolder tussen de Sloedam (Postweg) en de Oude Veerweg geschikt is voor aanleggen van het kabeltrace

Reactie

Verzonden: Donderdag 9 juli 2020 17:09
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Schelpenpad
Huisnummer: 2
Postcode: 4531 PD
Woonplaats: TERNEUZEN
Telefoonnummer: +31-115647400
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: North Sea Port
Mede namens:

Reactie

Contactpersoon:
E-mail:

Terneuzen, 9 juli 2020

Betreft: Reactie Integrale Effectenanalyse (IEA) en het MER fase 1 Net op Zee IJmuiden Ver Alpha

Geachte,

Gelieve hierbij de reactie te vinden van North Sea Port op de Integrale Effectenanalyse (IEA) en het MER fase 1 Net op Zee IJmuiden Ver Alpha.

North Sea Port biedt werkgelegenheid aan bijna 100.000 mensen en is met € 14,5 miljard toegevoegde waarde de derde haven van de Europa. Door het aanwezige industriële weefsel vormt North Sea Port één van de motoren van de Nederlandse en Zeeuws economie zetten we daarbij in op het creëren van toegevoegde waarde.

Noodzaak aanlanding Borssele

Het havengebied en daarin aanwezige grote industriële clusters hebben ook een klimaatopgave van formaat. North Sea Port en de daarin opererende bedrijven hebben de CO₂ uitstoot inmiddels weten te reduceren c.q. beperken tot 22 mio ton CO₂ in 2017. Nederland moet, in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs, de CO₂-uitstoot vergaand terug brengen. De industrie in de haven North Sea Port zal in lijn met deze klimaatdoelstellingen haar CO₂-uitstoot verder moeten reduceren. In deze context is de aanlanding van het Net op Zee IJmuiden Ver Alpha in Borssele één van de belangrijke pijlers in het bereiken van deze klimaatdoelstellingen.

Gelegen in de Delta-regio willen we als haven blijvend een proactieve rol spelen op het vlak van klimaat, energietransitie en industriële symbiose. De energietransitie is een grote uitdaging. Als haven hebben we hierbij een cruciale positie in het bijdragen inzake de economische ontwikkeling én het decarboniseren van het aanwezige industriële cluster. Voor realisatie van beoogde broeikasgasreducties én voor onze toekomstige economie zal elektrificatie en waterstof een belangrijke rol in onze industrie gaan vervullen.

Vestigingsklimaat

Om de internationale topbedrijven en hun toegevoegde waarde voor Nederland en de regio te behouden én voor het blijvend handhaven van een attractief vestigings- en investeringsklimaat is het succes van de energietransitie van cruciaal belang. De aanlanding van het Net op Zee IJmuiden Ver Alpha in Borssele is hierbij een essentiële pijler. Vanuit economisch oogpunt en voor de industrie is de beschikbaarheid van duurzame elektriciteit onontbeerlijk. Het is voor nieuwe bedrijven een belangrijke vestigingsvoorwaarde. En het is voor de reeds aanwezige industrie noodzakelijk voor de (verdere) elektrificatie van hun productieprocessen. De elektrificatie op industriële schaal behoeft een significant vermogen aan energie waardoor binnen North Sea Port de vraag en afname van duurzame stroom verder substantieel zal toenemen.

North Sea Port Netherlands N.V.

Havennummer 1151 | Schelpenpad 2, 4531 PD Terneuzen, Nederland | Postbus 132, 4530 AC Terneuzen, Nederland
t. +31 (0) 115 647 400 | f. +31 (0) 115 647 500 | KvK 50987496 | port@northseaport.com | www.northseaport.com

Waterstofregio

Vertrekkende vanuit de bestaande situatie wenst North Sea Port mee te geven dat de aanwezige industrie nu al een totaal van 520 kt/a waterstof produceert en gebruikt in het Zeeuwse havengebied van North Sea Port. Dat is ongeveer de helft van het gebruik in industrie in heel Nederland. Voor de noodzakelijke of gewenste vergroening van de waterstofproductie zijn grote hoeveelheden duurzame stroom noodzakelijk. De recent uitgevoerde ADL-studie naar grootschalige productie van waterstof op basis van wind op zee toont aan dat verscheidene locaties binnen North Sea Port uitermate geschikt zijn voor de grootschalige groene waterstof productie met industriële elektrolyzers.

Ambities transitieregio North Sea Port

De aanlanding in Borssele is voor North Sea Port van belang voor een fysieke koppeling met het industrieel cluster. De bovengenoemde elektrificatie- en grootschalige waterstofambities staan garant voor de toekomstbestendigheid van de aanlanding van het Net op zee IJmuiden Ver Alpha in Borssele gezien de grote en permanente vraag naar duurzame energie. De recente aanduiding van de havenregio van North Sea Port District als NOVI gebied vult daarbij belangrijke randvoorwaarden in voor een regionale inpassing. Dit evenals de aandacht die uitgaat naar de havenregio als experimenteeromgeving en het werk van de Commissie Donner-Berx m.b.t. grensoverschrijdende infrastructuur daartoe.

Maatschappelijk dragen deze ontwikkelingen tevens bij aan het versneld behalen van de Nederlandse klimaatdoelstellingen en de realisatie van de gezamenlijk met provincie Zeeland, Portiz¹, en de Zeeuwse milieufederatie vastgestelde progressieve en vooruitstrevend milieuconvenant 'Duurzaamheidsambitie 2030'. North Sea Port wenst tevens de reactie op de Integrale Effectenanalyse en op het MER fase 1 van Smart Delta Resources (SDR) van 9 juli 2020 te onderschrijven.

De aanlanding van het Net op Zee IJmuiden Ver Alpha in Borssele biedt een noodzakelijke opportuniteit in het verzilveren van zowel de economische als de maatschappelijke kansen voor het duurzaam behoud van het industrieel cluster in onze Delta Regio.

Hoogachtend,
Mede namens

¹ PORTIZ is de belangenbehartiger voor de Zeeuwse havengebonden bedrijven.

Verzonden: Donderdag 9 juli 2020 22:28
 Onderwerp: Reactieformulier
 Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie:
 Mede namens:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

De meest belangrijke drijfveer om te reageren is de te verwachten negatieve effecten op de leefomgeving bij een keuze voor de locatie Borssele van het converterstation. De andere aspecten hebben veel minder directe invloed op de leefomgeving van omwonenden.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Het dorp Borssele heeft door zijn ligging altijd al te maken met negatieve aspecten van nabij gelegen industrie. Gelukkig zijn er in het verleden ook wel eens keuzes gemaakt om plannen, die aanvankelijk een groot negatief effect zouden hebben, wat aan te passen zodat de leefbaarheid van het dorp niet verder in het gedrang kwam. Ik doel daarbij op verplaatsing van de COVRA naar het Sloegebied. Daarna is er een strook bos aangeplant voor een visuele en ook akoestische afscherming naar het industriegebied. Helaas door de keuze van de gemeente Borssele om niet te onteigenen, slechts beginnend aangelegd.

Tijdens mijn 35 jarige huisartswerk in het dorp Borssele heb ik vaak mensen horen klagen over geluidsoverlast. Dit treedt vooral op tijdens de nacht, zodat de nachtrust wordt verstoord en het slechts mogelijk is om met gesloten ramen te slapen. In contacten met gemeente en havenschap krijgt deze overlast niet de aandacht die het m.i. verdient. De klachten worden altijd gepareerd met de mededelingen dat er bij de meldpunten voor overlast niet wordt geklaagd door mensen uit ons dorp.

Ook is de geluidscontour van 52(?)dB voor het Sloegebied die juist over onze dorpsgrens liep in de afgelopen tijd nog eens verhoogd naar 60dB!

Op een vraag van de dorpsraad is een 0-meting van het geluid toen toch niet uitgevoerd, met ook toen weer als reden dat er te weinig klachten waren uit het dorp om zo'n onderzoek op te starten. Op verzoek van de dorpsraad hebben meerdere mensen toen wel geklaagd, maar hierop kwam ook geen reactie.

Nu is de bron van de geluidsoverlast ook zeer divers. Er valt te denken aan: geluid van diverse bedrijven in het industriegebied Vlissingen-Oost. Scheepsterminal van de Zeeland Refinery Zeekade waar grondstoffen worden aan- en afgevoerd. Scheepvaart op de

Westerschelde (de grote containerschepen). Vliegtuigen op 3-5 km hoogte. Landbouw in oogstperiode ook 's nachts. Windturbine binnen straal van 1 km van het dorp en de laatste tijd ook de laagfrequente brom van het converterstation van windmolenpark Borssele I-II. Soms komt daar ook nog het geluid van affakkelen van DoW Chemical uit Terneuzen bij.

De tolerantie van al deze geluidsoverlast neemt bij de Borssele bevolking sterk af. De verschillende instanties wijzen naar elkaar en zeggen dat je geluid niet bij elkaar mag optellen. Maar voor ons komt al dat geluid werkelijk binnen en moeten we er noodgedwongen 's nachts binnen voor schuilen.

Als dan in het MER rapport de geluidsoverlast bij keuze voor locaties Borssele in het laagfrequente segment afgedaan wordt als licht negatief, heb ik gezien het bovenstaande bij voorbaat grote reserves. Een grondig geluidsonderzoek van de huidige situatie als 0-meting vind ik sterk aan te bevelen.

Tevens zou ik bij het ontwerp van het converterstation willen pleiten voor het meest geluidsarme alternatief. Als dit al is gedaan, graag onderzoek naar mogelijkheden voor verder geluidswerende maatregelen als onverhoopt voor Borssele zou worden gekozen.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Een voor mij nieuw (bestuurskundig) begrip na uw presentatie van de Webinar op 23 juni was het woord "meekoppelkans".

Er wordt door de provincie Zeeland hard gelobbyd voor een fabriek voor waterstof opwekking met duurzame stroom.

Als die fabriek ergens in Vlissingen-Oost wordt gepland (en niet in het zuid-westelijk deel), dan kan bij de uitgangspunten voor keuze voor de Liechtenstein-locatie deze meekoppelkans misschien wat meer expliciet worden benoemd.

Reactie

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 13:00
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Noordlangeweg
Huisnummer: 42 B
Postcode: 4486 PR
Woonplaats: COLIJNSPLAAT
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: ZLTO

Reactie

Retour: 4460BA460

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee Dmuiden Ver Alpha
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Datum
8 juli 2020
Onderwerp
IEA en MER fase 1

Contact

Kenmerk
20kdregt181oky

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageren wij als ZLTO op de IEA en MER fase 1.

Wij hebben kennis genomen van de plannen om het windmolenpark op de Noordzee te verbinden met het vaste land, zijnde richting Borsele dan wel Geertruidenberg, en de bijbehorende stukken IEA en MER.

Het betreft aanlanding richting Geertruidenberg dan wel Borsele.

Bij de situering van de tracés voor aansluiting bij Borsele betreft het een tracé dat loopt via het Veerse Meer en vervolgens door landelijk gebied naar Borsele. Het zuidelijke tracé gaat volledig langs de kust door de Westerschelde naar Borssele.

Onze voorkeur, indien voor Zeeïand wordt gekozen, gaat onverkort uit naar het laatste tracé, zijnde door de Westerschelde.

Wij zijn fel gekant tegen een tracé via het Veerse Meer vanwege:

- Niet duidelijk is welke gezondheidsrisico's voor grondgebruikers en aanwonenden er zijn voor ondergrondse kabels gelijkstroom.
- Niet duidelijk is welke gezondheidsrisico's voor grondgebruikers en aanwonenden er zijn voor ondergrondse kabels wisselstroom, nabij station Borsele.
- Er bevinden zich kwetsbare zoetwaterlenzen in landbouwgronden die van cruciaal belang zijn voor de land- en tuinbouw. Verstoring hiervan en de gevolgen zijn niet onderzocht.
- Precisielandbouw neemt in de landbouw een vlucht en nu reeds is er hinder van invloedssferen van elektriciteitskabels door het wegvallen van signaal waardoor bewerkingen en aansturingen van hightech apparatuur worden verstoort. Dit heeft overigens ook veiligheidsaspecten in zich. Technische ontwikkelingen gaan snel en gebruikte systemen worden steeds verfijnder en dus gevoeliger voor dergelijke verstoringen.
- Doorsnijding van landbouwgronden gaat gepaard met verstoring van bodemprofiel wat niet 100 % hersteld kan worden en permanente schade geeft.
- Er gelden agrarische gebruiksbepalingen in een zone op en ter weerszijden van de kabels.
- Boomgaarden met windsingels zijn niet toegestaan in de beheer strook en bestaande booggaarden moeten dus geroid en bestemmingsplan matig mag niet automatisch elders

Noordlangeweg 42-B
4486 PR Colijnsplaat
Postbus 46
4460 BA Goes
KvK 18054307

Datum
29 juni 2020
Onderwerp
IEA en MER fase 1

Blad
2 / 2

worden ingepland

-Alle kavels zijn gedraineerd en in veel gevallen betekent dat dus doorsnijding en verlies hiervan terwijl nieuwe drainage met een andere richting in meeste gevallen wegens afwateringsrichting niet kan

Gezien bovenstaande dus alle redenen om in ieder geval de Veerse Meer variant, met een deel van tracé door landelijk gebied, te mijden.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 15:54
 Onderwerp: Reactieformulier
 Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat: Het Spijk
 Huisnummer: 20
 Postcode: 8321 WT
 Woonplaats: URK
 Telefoonnummer: 0527-698151
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Nederlandse Vissersbond

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

De Nederlandse Vissersbond vindt dat de impact van (voorbereidende werkzaamheden voor) grootschalige windenergie op zee onvoldoende wetenschappelijk is onderzocht. Het is onzeker wat de invloed op het zeeleven en de visstand is. In de bijlage kunt u een brief vinden waarin onze ernstige zorgen hieromtrent naar voren gebracht worden.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

De Nederlandse Vissersbond uit haar zorg over de visbestanden van de doelsoorten waarop de Nederlandse vissersvloot momenteel commercieel vist in de Noordzee. Momenteel is er te weinig bekend over de effecten van windparken of bijbehorende constructies op zee op het bestaande ecosysteem en de daarin voorkomende, gezonde, visbestanden. Initiële onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd tonen aan dat er een aanmerkelijke kans is dat de plaatsing van windparken in zee op termijn effect zal, dan wel kan, hebben op de samenstelling van diverse soorten binnen het ecosysteem. In de bijgaande brief worden verschillende onderzoeken genoemd die aantonen wat de (mogelijke) negatieve effecten van de windparken (op termijn) kunnen hebben. De Nederlandse Vissersbond is dan ook van mening dat in het kader van het 'voorzorgsbeginsel' nader onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek dient plaats te vinden, nu te veel onduidelijk is aangaande de impact op het ecosysteem. En indien nodig dienen door de exploitanten van windparken maatregelen te worden genomen om significant negatieve effecten op het ecosysteem te mitigeren.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

De Nederlandse Vissersbond is van mening dat de nog te ontwikkelen en te realiseren windparken op zee geplaatst moeten worden in gebieden die weinig worden bevestigd. Het plaatsen van de kabels zal rijke visgronden doorkruisen. Doordat de plaatsing van kabels onmisbaar is voor de realisatie van het windpark zal de Nederlandse Vissersbond graag willen zien dat er gekozen wordt voor de tracé met de minste impact op visserij, namelijk het tracé met de kortste route door de zeebodem. Aansluitend streeft de Nederlandse Vissersbond ernaar dat de kabels op voldoende diepte worden gegraven. De visserijsector heeft in het verleden vaker zorgen geuit over kabels van windmolenparken die bloot komen

te liggen op de bodem van de Noordzee, omdat netten eventuele schade zouden kunnen aanrichten aan deze kabels.

Reactie

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt: 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha'
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

No.: -
Onderwerp: Reactie beroepsvisserij inzake de Integrale Effecten Analyse Net op zee IJmuiden Ver Alpha
Uw schrijven: -
Urk, 10 juli 2020
Bijlage: Ruimtegebruik Noordzee (1), systematische effecten van grootschalige implementatie van offshore windparken (2)

Geachte heer mevrouw

Door middel van deze brief dient belangenorganisatie voor de Nederlandse beroepsvisserij, de Nederlandse Vissersbond, namens haar leden, zijnde diverse betrokken visserijbedrijven, een zienswijze inzake de 'Integrale Effectenanalyse Net op Zee IJmuiden Ver Alpha' gepubliceerd <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/nu-ter-inzage> vanaf 12 juni tot en met 10 juli 2020.

Schaden belang

De beroepsvisserij is een erkend belang op de Noordzee. Het plaatsen van kabels en platforms voor nieuwe windmolenparken op zee betekent voor de beroepsvisserij een beperking voor het uitvoeren van een commerciële (beroeps-)visserij. In de reeds bestaande en al gegunde windmolenparken heeft de overheid ervoor gekozen, ondanks de vele gesprekken, dat medegebruik en doorvaart slechts zeer beperkt, en naar mening van de beroepsvisserij veel te beperkt, kan worden toegestaan. De sleepnetvisserij lijdt nagenoeg het volledige verlies en krijgt daar niets voor terug.

Het plangebied en directe omgeving vormen een behoorlijk intensief gebruikt deel van de Nederlandse kustzone en de toenemende claims op gebieden zijn een bedreiging voor beroepsvisserij. Bij een geografische analyse van de visserijactiviteit kwam naar voren dat de plaatsing van de windmolenparken voor de beroepsvisserij een groot verlies van belangrijke visgronden betekenen.

De beroepsvisserij pleit voor het ontzien van belangrijke visbestekken, de zogenaamde 'visserij hotspots', bij het bestemmen van gebieden voor windenergie, het maken van afspraken aangaande de onderlinge afstand tussen individuele windturbines en bijvoorbeeld over het diep(er) in de zeebodem plaatsen en houden van de kabels van en naar de windparken. Op deze wijze kan er een situatie worden gecreëerd waarbij er voor de beroepsvisserij visserijmogelijkheden deels blijven behouden om te kunnen vissen in en nabij de windparken. Ondanks de diverse stakeholderbijeenkomsten waar de visserijvertegenwoordigers deze zaken naar voren hebben gebracht, zijn er besluiten genomen tot voorbereidende werkzaamheden en uiteindelijk tot plaatsing van windparken, waarbij ons inziens onvoldoende gehoor is gegeven aan onze inbreng.

De visserman ziet steeds grotere delen van de Noordzee, waar hij tot dan toe reeds generaties lang heeft gevist, "verdwijnen" door claims van andere partijen voor onder andere de realisatie van windparken, voor de visserij gesloten natuurgebieden, vaarwegen en ankergebieden. De besluiten inzake de genoemde windparken betekenen voor de vissers dat ze wederom visrijke gebieden

verliezen en ook nog moeten omvaren om de resterende visgronden te kunnen bereiken. De overige scheepvaart zal onbedoeld ook tot meer hinder gaan leiden omdat de scheepvaart een steeds kleiner wordend deel van de drukbezette Noordzee tot haar beschikking heeft. De ontstane “drukte” op zee zal zeker toenemen als in de nabije toekomst nu er meer windmolenparken worden gerealiseerd waar ook de doorvaart beperkt wordt tot een kleine selecte groep scheepsverkeer of gesloten gebieden worden. Ter illustratie hebben wij een kaart van de Noordzee met voorgenomen en bestaande activiteiten bijgevoegd (zie bijlage 2). Het baart ons ernstige zorgen dat de nog beschikbare ruimte op de Noordzee steeds intensiever gebruikt zal gaan worden, waarbij wij onze ernstige zorgen uiten over het verlies aan visgronden. De Noordzee lijkt in rap tempo te veranderen in een industrieterrein. Op termijn wordt het voor onze beroepsvissers moeilijk, zo niet onmogelijk, om nog een inkomen te kunnen realiseren. De Nederlandse Vissersbond vindt dat de ontwikkeling van windenergie op zee de sector minder zou kunnen schaden dan dat nu het geval is, mits er bij het toewijzen van plangebieden en de daadwerkelijke bouw van windparken op zee ook daadwerkelijk rekening gehouden wordt met de belangen van de visserijsector. Het mijden van visgronden bij de aanleg van windparken is een belangrijke voorwaarde voor de duurzame ontwikkeling van de windenergiesector én het behoud van een duurzame, economisch gezonde, visserijsector.

De Nederlandse Vissersbond is van mening dat er momenteel een dusdanige drang is ontstaan binnen overheidsinstanties om de Noordzee “vol te bouwen”, om zo aan diverse (internationale) afspraken te kunnen voldoen, waaronder het Europese Energieakkoord in relatie tot (i.r.t.) de bestaande en te realiseren windparken op zee, en de Natura2000-instandhoudingsdoelstellingen i.r.t. het behoud en de ontwikkeling van de natuur op en in zee. Echter, de belangen van de beroepsvissers worden naar onze mening te weinig erkend in de belangenafweging en realisatie van plannen in de Noordzee. De visserijsector is in alle plannen, en zeker de plannen voor de aanleg van windparken op zee, het spreekwoordelijke ‘ondergeschoven kindje’.

Ecologie

De Nederlandse Vissersbond vindt dat de impact van (voorbereidende werkzaamheden voor) grootschalige windenergie op zee onvoldoende wetenschappelijk is onderzocht. Het is onzeker wat de invloed op het zeeleven en de visstand is.

Rasenberg et al. (2015) beschreef dat de algemene verwachting is dat, vanwege de harde substraten, dat wil zeggen steenstort rond de kolommen (= windturbines en platforms) en de kolommen zelf, alsmede het ontbreken van sleepnetvisserij de visstand zal toenemen. Echter, deze verwachting is niet gestoeld op daadwerkelijk uitgevoerd onderzoek. Daarnaast beschreef Rasenberg et al. (2015) ook het volgende: *“geïnterviewde Britse vissers, die daadwerkelijk in de windparken hebben gevist stellen dat de kabeljauwstand zelfs is verminderd, wat zij wijten aan elektromagnetische straling van de kabels en/of lawaai van de windturbines. De zeebaars- platvis- en schaaldieren stand zou niet noemenswaardig veranderd zijn. Ook stellen zij dat de visgronden in de parken erg te lijden hebben onder een explosieve toename van zeesterren, die af zouden komen op de mossels die zich aan de kolommen hechten”*.

De bevindingen van de door Rasenberg et al. (2015) geïnterviewde Engelse vissers baart de Nederlandse Vissersbond en haar leden ernstige zorgen. Daarnaast melde Gyimesi et al. (2018) dat bij de vismonitoring van PAWP en OWEZ echter weinig effecten aantoonde van het verbod van visserij (inclusief bodem beroerende visserij) op bodemvissen in het windpark (in het bijzonder bodemvissen). Het lijkt erop dat er vooralsnog geen positief effect is van een verbod van bodem beroerende visserij in het plangebied op de vispopulatie.

Het is aangetoond dat de beoogde blijvende constructies, zijnde platforms en de windturbines, ongunstige effecten zullen hebben op het ecosysteem en, als gevolg daarvan, de visserij. Ongunstige effecten zoals voor benthische organismen zijn inmiddels onderzoek reeds aangetoond: benthische organismen komen in kleinere hoeveelheden voor in niet bevisbare delen van zee (een bestaand

gasplatform is onderzocht met als doel ook een uitspraak te kunnen doen over de toekomstig te bouwen windmolenparken) dan gebieden waar gevist wordt (Glorius et al., 2016) en de benthische soortensamenstelling in en rondom de Nederlandse windmolenparken komen nauwelijks overeen met de soortensamenstelling in en rondom Nederlandse natuurlijke riffen (Coolen et al., 2017). In het onderzoek van Coolen et al. (2017) werd een toename gevonden in het aantal soorten in en rondom windmolenparken, maar in dit onderzoek werd voornamelijk 'nieuwe' soorten aangetroffen, soorten die voorheen niet werden aangetroffen in het gebied. Er is dus sprake van verandering in de soortensamenstelling.

Naar verwachting zal een verandering in de benthische soortensamenstelling ook doorwerken in de voedselketen en kan in potentie zodoende dus ook effect hebben op de aanwezigheid van de nu aangetroffen vis/schaaldiersoorten in de windmolenparken en de directe omgeving. Hier kan uit worden gelezen dat een ingreep in het ecosysteem (verdwijnen of aanpassen van visserij en plaatsen van windturbines) grote gevolgen kan hebben voor het ecosysteem. De effecten zijn in tegenstelling tot wat doorgaans wordt verondersteld niet positief voor de 'originele' aanwezige (doel)soorten. Zo melde Gyimesi et al. (2018) bijvoorbeeld dat bij een onderzoek met gezenderde tongen (de tong/*Solea solea* is voor de Nederlandse demersale visserij een van de meest belangrijke soort) er geen kraamkamerfunctie van het OWEZ park kon worden aangetoond (Winter et al. 2010, van Hal et al. 2012).

De Nederlandse Vissersbond uit haar zorg over de visbestanden van de doelsoorten waarop de Nederlandse vissersvloot momenteel commercieel vist in de Noordzee. Momenteel is er te weinig bekend over de effecten van windparken of bijbehorende constructies op zee op het bestaande ecosysteem en de daarin voorkomende, gezonde, visbestanden. Initiële onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd tonen aan dat er een aanmerkelijke kans is dat de plaatsing van windparken in zee op termijn effect zal, dan wel kan, hebben op de samenstelling van diverse soorten binnen het ecosysteem. De Nederlandse Vissersbond is dan ook van mening dat in het kader van het 'voorzorgsbeginsel' nader onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek dient plaats te vinden, nu te veel onduidelijk is aangaande de impact op het ecosysteem. En indien nodig dienen door de exploitanten van windparken maatregelen te worden genomen om significant negatieve effecten op het ecosysteem te mitigeren.

In opdracht van Rijkswaterstaat heeft Deltares onderzoek gedaan naar de mogelijke systematische effecten van grootschalige windparken. Het onderzoek toont aan dat de schaalvergroting in offshore wind voor 2030 en zelfs nog meer voor 2050 in de Zuidelijke Noordzee op zeer fundamentele manieren invloed zal hebben op het functioneren ervan. Offshore wind op grootschalig niveau heeft direct effect op wind en golven (Boon et al., 2018). Gezien het feit dat vissers volledig afhankelijk zijn van getij, stroming en watertemperaturen, uit de Nederlandse Vissersbond haar bezorgdheid over deze fundamentele veranderingen in het ecosysteem wanneer windparken op grootschalig niveau actief worden. Ter illustratie kunt u in bijlage 3 een versimpelde illustratie vinden van de effect-keten benadering zoals opgesteld door Boon et al. (2018) van offshore windmoleneffecten vanuit verschillende factoren waaruit het ecosysteem van de Noordzee bestaat.

Een langere tijd worden er al zorgen gebaat over de geluidsproductie tijdens werkzaamheden ten behoeve van het realiseren van windmolenparken. Als voorbeeld refereren we naar een artikel in Vroege Vogels met een interview van dhr. W. Verboom en de schokkende titel: "Windmolenparken in zee catastrofaal voor vissen en zeezoogdieren" (Vroege Vogels, 2005). De verontrustende beweringen welke dhr. Verboom aanhaalt in dit interview zorgt er voordat de Nederlandse Vissersbond zich nader heeft verdiept in dit onderwerp. De Nederlandse Vissersbond wil er op wijzen dat door de promotie (deel)onderzoeken van zowel gedragsbioloog dhr. Errol Neo en geluidsdeskundige dhr. Özkan Sertlek nieuwe inzichten zijn verkregen in de gevolgen van geluid op een ecosysteem. Dit is zeker van belang gezien het feit dat er maar een beperkte hoeveelheid aan onderzoeksgegevens naar het effect van geluid op onderwaterleven beschikbaar is. De beroepsvisserij pleit voor nader onderzoek naar het

mogelijk onbedoeld verstoren of verjagen van vissen door middel van geluid in het geplande tracé wel overwogen wordt meegenomen in de besluitvorming. Wat zijn de effecten van geluid bij plaatsing van de windturbines op zee? Wat zijn de effecten van het geluid van de draaiende windturbines en de bijbehorende trillingen van de turbines richting de zeebodem? Het zijn relevante vragen waarop vooralsnog geen sluitende antwoorden gegeven zijn.

Neo et al. (2015) constateerde in een onderzoek dat zeebaarzen zich naar enige tijd herstelden naar hun normale zwemgedrag en dat ze gewend leken te raken aan de geluiden. Opmerkelijk was wel dat de vissen eerder wendden aan een harder geluid dat langdurig werd afgespeeld dan aan een zachter geluid met pauzes (Neo et al., 2015). Na elke pauze leken de vissen telkens weer te schrikken van het geluid (Neo et al., 2015). Dit onderzoek bevestigt dat we met menselijke perceptie snel een verkeerde interpretatie kunnen maken zonder degelijk onderzoek. Dit zou betekenen dat de onderwater geluidseffecten (zeker met de toenemende scheepsverkeer op kleiner deel van Noordzee) mogelijk sterker zijn dan nu vaak wordt verondersteld en het onderzoek van Sertleket al. (2016) had dit mogelijk beter inzichtelijk kunnen maken. Want het onderzoek van Sertleket al. (2016) leverde een belangrijke bijdrage aan het in modellen vatten van geluidverspreiding wat van belang is voor het voorspellen van effecten.

De beroepsvisserij heeft te maken met diverse natuurbeschermingsregels en daartoe behorende wetgeving. Het wordt steeds lastiger om de benodigde vergunningen op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb-vergunningen) te verkrijgen. De beroepsvisserij heeft te maken met vele kritische (ecologische) eisen waaraan zij moeten voldoen en hier werken de vissers met zorg aan mee. Daarom wil de beroepsvisserij, een activiteit welke al eeuwenlang plaatsvindt op de Noordzee, voorkomen dat er negatieve effecten optreden op het ecosysteem van de Noordzee en aangrenzende wateren, voortkomend uit dit windenergieproject. Zeker als eventuele negatieve gevolgen in de toekomst worden gebruikt om de beroepsvisserij (wederom) verder in te perken vanwege cumulatieve effecten.

Evenals het plan 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha' dient de beroepsvisserij ook (periodiek) vergunningen aan te vragen voor de beroepsmatige visserijactiviteiten die zij uitvoert. Hierbij dienen Passende Beoordelingen geschreven te worden, waarbij o.a. de effecten van de visserijactiviteiten dienen te worden gecumuleerd met de effecten van overige (reeds bestaande/gedunde) activiteiten binnen het Noordzeegebied. Gelet op het feit dat dit voorbereidende werkzaamheden zijn voor het uiteindelijke beoogde doel van deze activiteit (= realisatie windmolenparken) zullen de grootschalige en blijvende activiteit omvat, in combinatie met de eventuele negatieve effecten op het ecosysteem van deze activiteit, is de verwachting dat het verkrijgen van de benodigde vergunningen voor de beroepsvisserij zullen worden bemoeilijkt.

Meulensdijk (2018) vermeldt dat de provincie Groningen de windmolens stil zet om de vogelsterfte tegen te gaan. De windmolens zijn stilgelegd op basis van het verslag van Krijgsveld et al. (2016), welke concludeerden dat er gemiddeld 33 vogels per turbine per jaar slachtoffer werden (in de Eemshaven, geen landelijk gemiddelde). Vogels genieten, op basis van (inter)nationale wet- en regelgeving, een goede bescherming. De Nederlandse Vissersbond wil er graag op attenderen dat de gevolgen voor de vogels van groot belang zijn voor het verkrijgen van de gewenste vergunningen en dat er nu nog vele onzekerheden zijn over de gevolgen van (voorbereidende werkzaamheden voor) windmolens op zee. Een concreet voorbeeld van de gevolgen van de bescherming van vogels op visserij is dat er een project is opgezet om de interactie tussen Zwarte-zee-eenden en Spisulavisserij te volgen, namelijk: 'Ruimte voor vogels en vissers: handelingsperspectief voor een duurzame visserij op *Spisula subtruncata* in de Nederlandse kustwateren'. Dit project heeft het mogelijk gemaakt om een tijdelijke Wnb-vergunning te krijgen met een aantal strenge voorwaarden. Een belangrijk gebied voor zowel de Spisulavisserij als Zwarte-zee-eenden bevindt zich ten westen van IJmuiden, omdat de hoogste aantallen en biomassa van *Spisula* bij Nederland is waargenomen in 2017 en hier met een onregelmatig patroon ook hoge aantallen (duizenden) Zwarte-zee-eenden worden aangetroffen (Troost et al 2017 en Liliypaly et al

2018). De Nederlandse Vissersbond wil erop wijzen dat de voorbereidende werkzaamheden van de windmolens gepland staan in een belangrijke gebied van Spisula en Zwarte-zee-eenden. Hierdoor bestaat de kans dat er verstoring optreedt en Spisulabanken irreversibele schade toe worden gebracht. Dit zou grote gevolgen kunnen hebben voor de afgifte van Wnb-vergunning voor Spisulavisserij in andere jaren. Zo zal het bijvoorbeeld men dit gebied kunnen sluiten voor (Spisula)visserij zodat de populaties weer kunnen aansterken van de geleden schade van de voorbereidende werkzaamheden voor de windmolenpark.

Onderzoek

Samengevat betekent één en ander dat het aangewezen gebied “onbruikbaar/minder bruikbaar” is voor visserij groter is dan enkel de windmolenparken zelf. Daarnaast zijn concrete alternatieve mogelijkheden voor de visserij in Nederlandse windmolenparken beperkt en niet goed in de praktijk getest (Rasenberg et al., 2015). Het is van groot belang dat er meer en gedegen onderzoek wordt verricht naar de gevolgen op het ecosysteem d.m.v. het plaatsen van windmolenparken en aanverwant is er gericht onderzoek benodigd naar de opties voor doorvaart en medegebruik. Zo ligt het in de verwachting dat de visserij op krabben en kreeften in windparken op zee wellicht rendabel kan worden, maar ook dit is afhankelijk van diverse randvoorwaarden (Rasenberg et al., 2015). Tegelijkertijd wordt door de meeste vormen van medegebruik de doorvaartmogelijkheid belemmert (Bolman et al., 2019). Zo is het noodzakelijk om (meer) rekening te houden met de belangen van de demersale sleepnetvisserijaangezien deze groep vissers de meeste hinder en bijbehorende (financiële) schade ondervindt van de windparken op zee.

Ondanks alle consultaties de afgelopen jaren stelt de Nederlandse Vissersbond dat het belang van de beroepsvisserij en dat van het ecosysteem te weinig erkend en meegenomen is in de plannen. De visserijsector voelt zich dan ook niet serieus genomen en de betrokkenen hebben onvoldoende gevoel bij de verliezen die door deze beroepsgroep geleden worden. De visserij is gebaat bij een gezond ecosysteem en aantasting ervan dient te worden voorkomen.

De kansen van de visserij zijn afhankelijk van de kennis van welke organismen goed gedijen in deze nieuwe ecosysteem. Daarom dienen er opnames te worden gedaan wat betreft de impact en de gevolgen van de installaties op het mariene milieu inclusief de visbestanden. Daarnaast is het voor het aanvragen van diverse vergunningen, onder andere op basis van de Wet natuurbescherming, voor visserij-activiteiten zeer belangrijk om te weten wat de cumulatieve effecten zijn van diverse activiteiten op zee. Hiervoor zijn de gezamenlijke effecten van diverse activiteiten op zee voornamelijk belangrijk voor vogelbestanden. Daarom zou de Nederlandse Vissersbond graag zien dat deze cumulatieve effecten nader worden onderzocht.

Plaatsing kabels

De Nederlandse Vissersbond is van mening dat de nog te ontwikkelen en te realiseren windparken op zee geplaatst moeten worden in gebieden die weinig worden bevestigd. Het plaatsen van de kabels zal rijke visgronden doorkruisen. Doordat de plaatsing van kabels onmisbaar is voor de realisatie van het windpark zal de Nederlandse Vissersbond graag willen zien dat er gekozen wordt voor de tracé met de minste impact op visserij, namelijk het tracé met de korstte route door de zeebodem. Aansluitend streeft de Nederlandse Vissersbond ernaar dat de kabels op voldoende diepte worden gegraven. De visserijsector heeft in het verleden vaker zorgen geuit over kabels van windmolenparken die bloot komen te liggen op de bodem van de Noordzee, omdat netten eventuele schade zouden kunnen aanrichtingen aan deze kabels. Zo stelde TenneT in het verleden bij het ontwerpbesluit “Net op zee Hollandse Kust (noord) en Hollandse Kust (west Alpha)” het volgende hierover: “Dat kabels niet bloot komen te liggen is ook het belang van TenneT. Blootliggende kabels kunnen makkelijker beschadigen, door o.a. noodankers, visnetten en gezonken afval. TenneT kiest daarom voor een begraafdiepte die in principe geen onderhoud vergt gedurende de levensduur van de kabels. Ook geldt er vanuit de Waterwet een verplichte begraafdiepte met daarbij een monitorings- en herstelverplichting”. We

hopen dat ook tijdens deze werkzaamheden TenneT ervoor kiest om de kabels op voldoende diepte in de zeebodem te willen gaan plaatsen, waarbij het de voorkeur geniet om dit op minimaal drie meter diepte te plaatsen. Aanvullend is het voor de beroepsvisserij van belang dat de werkzaamheden in een korte tijd gebeuren i.v.m. overlast, door middel van verstoring doelsoorten en fysieke verstoring van vismogelijkheden bijvoorbeeld door kabels of werktuigen. Wij pleitten daarom voor een korte periode, gezamenlijk geen meerdere kwartalen/jaren duurt, voor het legen en daadwerkelijk ingraven van de kabels.

Daarnaast blijft de Nederlandse Vissersbond bezorgd over de gevolgen van de toekomstige realiseren windmolenparken en meer specifiek ten aanzien van de gevolgen van windmolenparken op de beroepsvisserij die in de directe omgeving plaatsvindt. Duidelijk is dat het ecosysteem in de voormalige visgronden en directe omgeving zal gaan veranderen met deze nieuwe “kunstwerken” en aanverwant de beperkingen van de visserijactiviteiten rondom de windparken.

Tot slot

In de recentelijke bezwaarperiode van ontwerpbesluiten voor “Net op zee Hollandse Kust (noord) en Hollandse Kust (west Alpha)” waarbij dezelfde werkzaamheden worden uitgevoerd als voor dit project, is naar onze mening te weinig aandacht geschonken aan de belangen van de beroepsvisserij. In de beschikbare diverse documenten werd slechts zeer beperkt gerefereerd aan de belangen van de beroepsvisserij en blijkt dat de beroepsvisserij van ondergeschikt belang werd geacht. De visserijsector heeft aangegeven zich zorgen te maken over een mogelijk negatief effect voor de visvangst. Gedurende dat ontwerpbesluit had TenneT aangegeven: “dat de periode van aanleg relatief kort is en dat het ruimtebeslag van de werkzaamheden klein is. Er kan gesproken worden van geen tot een zeer klein effect op de visvangst”. Echter wordt hier vergeten dat deze werkzaamheden ten dienste staan van de plaatsing van de gehele windmolenparken en moeten deze werkzaamheden als onlosmakelijk één geheel worden beschouwd. Wij hopen dat gedurende dit participatiemoment de wensen van de beroepsvisserij wel worden gehoord.

Wij gaan ervan uit dat we u voldoende hebben geïnformeerd omtrent het belang van visserij door middel van deze zienswijze. Wij willen als belanghebbende worden gekend in de verdere besluitvorming en zouden graag nadere mondelinge toelichting van deze zienswijze willen geven. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met

, via telefoonnummer 0527-698151 of per e-mail . Ik vertrouw erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt. Bij voorbaat dank voor uw medewerking en in afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groeten,

NEDERLANDSE VISSERSBOND

Referenties

Bolman, B., Boon, A., Maarse, M., Roetert, T., Schouten, J.J. en Vergouwen, S., 2019. Verkenning toekomstig medegebruik windparken. Deltares rapport 11203133-002-ZKS-0007

Coolen, J.W.P., van der Weide, B., Cuperus, J., van Moorsel, G., Blomberg, M., Faasse, M., Bos, O.G. en Lindeboom, H. J. Chapter 6: BENTHIC BIODIVERSITY ON OLD PLATFORMS, YOUNG WIND FARMS AND ROCKY REEFS, onderdeel van thesis verslag: Coolen, J.W.P. North Sea Reefs. Benthic biodiversity of artificial and rocky reefs in the southern North Sea 203. PhD thesis, Wageningen University & Research, Wageningen, NL, 2017. DOI 10.18174/404837.

Boon, A.R., Caires, S., Wijnant, I.L., Verzijlbergh, R., Zijl, F., Schouten, J.J., Muis, S., van Kessel, T., van Duren, L. en van Kooten, T., 2018. Assesment of system effects of large-scale implementation of offshore wind in the southern North Sea. Deltares rapport 1202792-002-ZKS-0006

Glorius, S., van Hal, R., Kaag, K., van der Weide, B., Chen, C., van Kooten, T., 2016. Benthic development around a gas platform in the North Sea - a small scale closure for fisheries; A trait based approach. Wageningen, Wageningen Marine Research (University & Research centre), Wageningen Marine Research report C121/16, pp: 422.

Gyimesi, A.E.L., Rebolledo, B., Kleyheeg-Hartman, J.C., de Jong, J.W., Teunis, M., Didderen, K., Boonman, M., Schutter M. en Fijn R.C., 2018. Achtergronddocument ten behoeve van MER en PB windenergiegebied Hollandse Kust (noord). Kavel V en VI: vogels, vleermuizen, vissen en benthos. Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-068. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Krijgsveld, K.L., Kleyheeg-Hartman, J.C., Klop E. en Brenninkmeijer, A., 2016. Stilstandsvoorziening windturbines Eemshaven. Mogelijkheden en consequenties. Bureau Waardenburg-rapportnr 16-100. Altenburg & Wymenga, Veenwouden en Bureau Waardenburg, Culemborg

Lindeboom, H. J., Kouwenhoven, H. J., Bergman, M.J.N., Bouma, S., Brasseur, S., Daan, R., Fijn, R.C., de Haan, D., Dirksen, S., van Hal, R., Hille Ris Lambers, R., ter Hofstede, R., Krijgsveld, K.L., Leopold, M. en Scheidat, M., augustus 2011. Short-term ecological effects of an offshore wind farm in the Dutch coastal zone; a compilation. IOP Publishing Ltd, Environmental Research Letters, Volume 6, Nummer 3.

Lilipaly S., Arts, F.A., Sluijter, M. en Wolf, P.A., 2018. Midwintertelling van zee-eenden in de Waddenzee en Nederlandse kustwateren in november 2017 en januari 2018. Rapport RWS–Centrale Informatievoorziening. Rapport BM 18.24 DPM Rapportnr. 2018-05. Delta ProjectManagement, Vlissingen.

Meulendijks, J., 18 april 2018. Groningen zet windmolens stil om vogelsterfte tegen te gaan: windboeren niet blij. Web artikel, de monitor, KRO_NCRV. Link: <https://demonitor.kro-ncrv.nl/artikelen/groningen-zet-windmolens-stil-om-vogelsterfte-tegen-te-gaan-windboeren-niet-blij>

Rasenberg, M., Smith, S., Turenhout, M. Taal, K. (2015) Vissen in windmolenparken: inventarisatie van de (on)mogelijkheden. IMARES Rapport [C030/15]

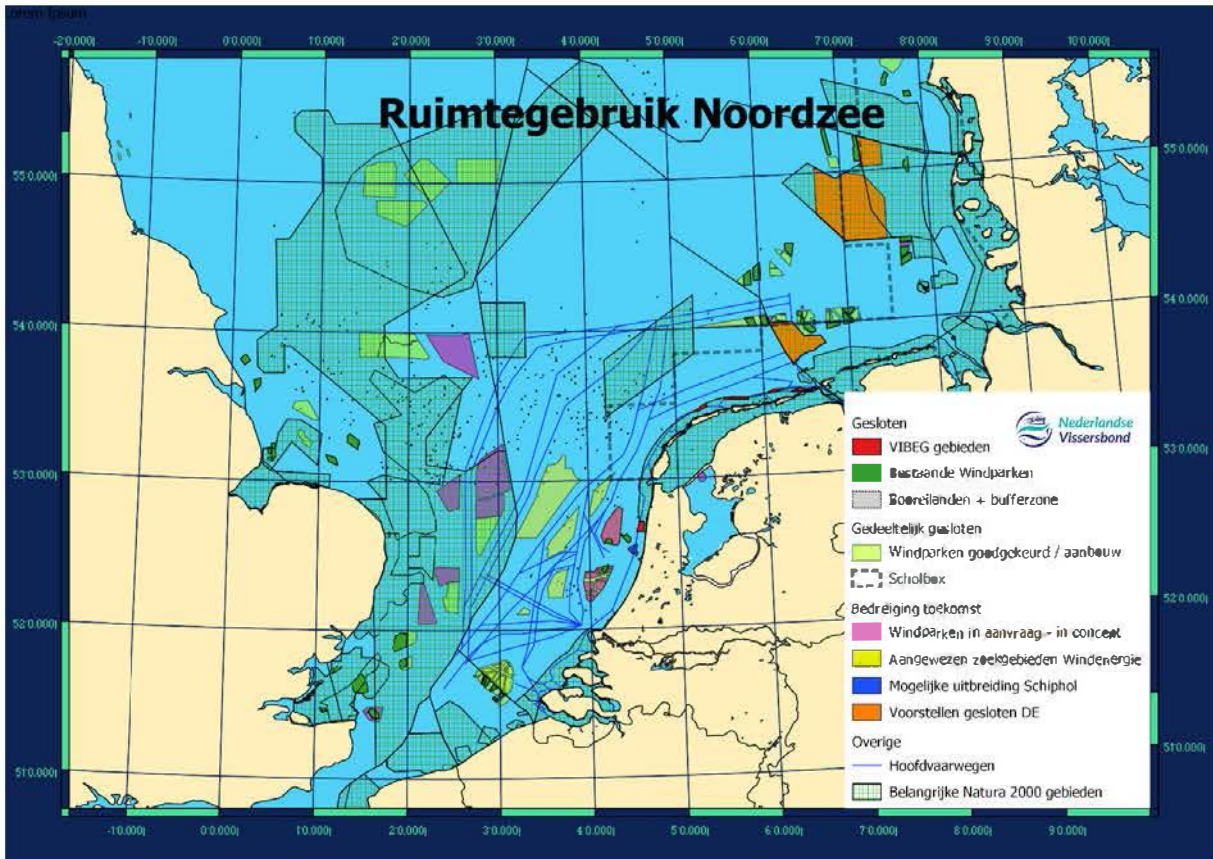
Troost, K., Perdon, K.J., van Zwol, J., Jol, J. en van Asch, M, 13 september 2017. Schelpdierbestanden in de Nederlandse kustzone in 2017. Stichting Wageningen Research Centrum voor Visserijonderzoek (CVO), CVO rapport: 17.014.

Van Hal R., B. Couperus, S. Fassler, S. Gastauer, B. Griffioen, N. Hintzen, L. Teal, O. van Keeken, E. Winter, 2012. Monitoring- and Evaluation Program Near Shore Wind farm (MEP-NSW) - Fish community. IMARES Report C059/12 OWEZ_R_264_T1_20121215_final_report_fish.

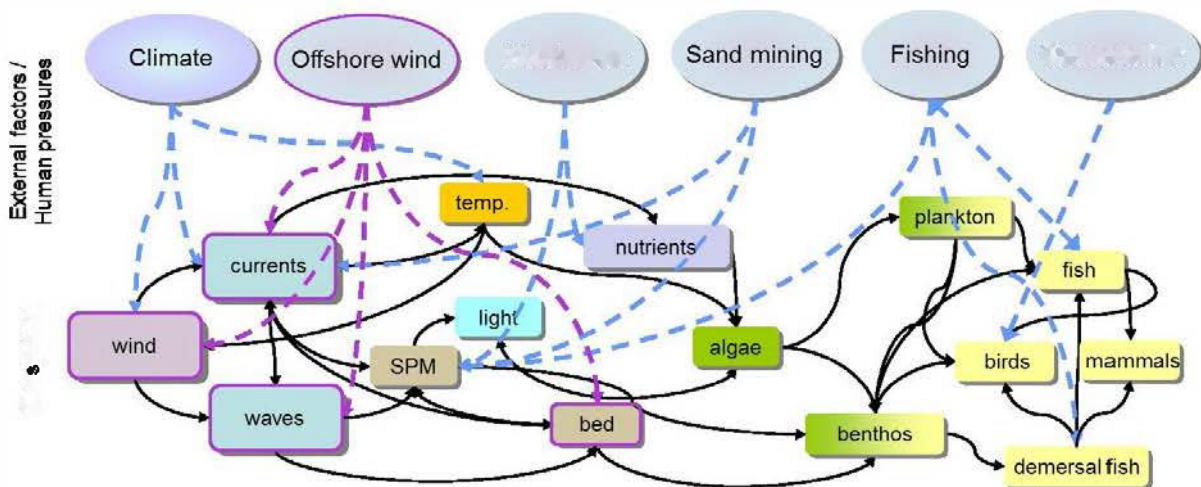
Vroege vogels, 3 juli 2005. Windmolenparken in zee catastrofaal voor vissen en zeezoogdieren. Artikel ten behoeve van interview met Wim Verboom, link: <https://vroegevogels.bnnvara.nl/nieuws/windmolenparken-in-zee-catastrofaal-voor-vissen-en-zeezoogdieren>.

Winter, H.V., G. Aarts & O.A. van Keeken 2010. Residence time and behaviour of sole and cod in the Offshore Wind farm Egmond aan Zee (OWEZ). Report number OWEZ_R_265_T1_20100916. Imares Wageningen UR.

Bijlage 1 Ruimtegebruik Noordzee

Bijlage 2 Systematische effecten van grootschalige implementatie van offshore windparken

BRON: Boon et al., 2018.

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 16:44
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 6622
Postcode: 3002 AP
Woonplaats: ROTTERDAM
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Havenbedrijf Rotterdam N.V.

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Zie hiertoe de brief in de bijlage.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Zie hiertoe de brief in de bijlage.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Zie hiertoe de brief in de bijlage.

Reactie

Aan:
 Platform Participatie
 Inzake Ministerie van EZK / TenneT
 Projecten Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta

Geachte heer/mevrouw,

In aanvulling op de al ingediende reactie van het Havenbedrijf Rotterdam (hierna te noemen: HbR) op de Integrale effect analyse (IEA) en de milieu effect rapportage fase 1 (MER) met betrekking tot het project 'Net op zee IJmuiden Ver Beta', hierbij een reactie specifiek op het aspect van de mogelijke passage van kabels door het Slijkgat. Deze reactie geldt tevens voor de parallel lopende analyse en rapportage met betrekking tot het project 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' (hierna te noemen: Alpha). Voorliggende reactie geldt als aanvullende reactie met betrekking tot het project 'Net op zee IJmuiden Ver Beta' (hierna te noemen: Beta).

Als gevolg van omgevingsafspraken rond de aanleg van Maasvlakte 2 is HbR verantwoordelijk voor het op diepte houden van het Slijkgat, de vaargeul naar de haven van Stellendam.

Betreffende Alpha

De stukken, met name het MER (deel A en B en de samenvattingen (MER en effectbepaling) leveren geen nieuwe inzichten op ten opzichte van eerder met HbR gedeelde informatie, in die zin dat er wat HbR betreft geen verrassingen in staan. In de stukken gaat het vooral over nautische hinder tijdens de aanlegfase (tijdelijk effect, bij GT-1A minder dan bij GT-1B) en over de baggervolumes. Bij GT-1A (het tracé langs de vaargeul) is het baggervolume het hoogst (en daarmee zijn de kosten ook veel hoger) en zijn er zorgen over de beschikbare capaciteit van de baggerstort en bij GT-1B (het tracé door de vaargeul) zijn de baggervolumes ook hoog, maar lager dan die bij GT-1A.

Er wordt verder in de stukken/documenten nergens gesproken over het onderhoudsbaggerwerk in de vaargeul Slijkgat zelf en de invloed van de aanleg en onderhoud van de kabel daarop, zowel niet bij GT-1A als bij GT-1B. Dit is wat HbR betreft een tekortkoming.

Betreffende Beta

In de integrale effectenanalyse is in paragraaf 5.4.5 (Zeebodemmobiliteit, morfodynamica) het volgende opgenomen: "Wat duidelijk wordt bij het bekijken van de dynamiek in het Slijkgat is dat de noordoost zijde van het Slijkgat langzaam verondiept en dat de 10 meter waterlijn naar het oosten verschuift. Na de sluiting van de Haringvlietdam is het Slijkgat versneld verzand. Het Slijkgat is in zijn geheel dynamisch te noemen. Op de locatie van MVL-2 lijkt er echter vrijwel geen dynamiek te zijn. De invloed van de dynamiek van het Slijkgat op MVL-2 is minimaal." (MVL-2 betreft het tracé-alternatief Maasvlakte 2 met zuidelijke aanlanding.)

Het is opmerkelijk dat hier de relatie Slijkgat- MVL-2 wordt benoemd, want het tracé van MVL-2 ligt op behoorlijke afstand van het Slijkgat. Het tracé SMH (1 en 2) gaat wel door en langs het Slijkgat. Daarover wordt in de integrale effectenanalyse slechts het volgende gezegd: "SMH-1B gaat via de vaargeul bij het Slijkgat richting de Haringvlietdam. SMH-1A gaat tussen de vaargeul en het gesloten gebied van de Hinderplaat door naar de Haringvlietdam." In de integrale effectenanalyse ontbreekt echter een effectbeschrijving van de aanleg en van het onderhoud van de kabel (tracé SMH 1 en 2) op het onderhoudsbaggerwerk in de vaargeul Slijkgat.

Over het baggervolume wordt in het MER (deel B) het volgende gezegd: "Tracévariant SMH-1A gaat ten noorden van de vaargeul langs over de Hinderplaat, waar lichte sedimentatie plaatsvindt en er meer gebaggerd wordt (Figuur 2-21). Tracévariant SMH-1B gaat meer door de vaargeul, waar de bodem daalt door het uitbaggeren van de vaargeul (Figuur 2-22). Baggervolumes in tracévariant SMH-1B zijn daarom kleiner." Dit lijkt HbR logisch en correct.

Over habitataantasting wordt in het MER (deel B) het volgende gezegd: "Variant SMH-1A heeft in de Voordelta bij het Slijkgat meer negatieve effecten dan SMH-1B. Dit komt doordat SMH-1A meer verstoring en habitataantasting veroorzaakt op de Hinderplaat." Ook dit lijkt HbR logisch en correct.

Over zand- en schelpenwinning zegt het MER het volgende: "Voor de Haringvlietsluis ligt in het Slijkgat verder nog een zandwingebied voor vaargeulonderhoud in tracévariant SMH-1B." Onduidelijk is hierbij welk zandwingebied wordt bedoeld. Graag ziet HbR verduidelijking op dit punt.

Over scheepvaart is in het MER het volgende opgenomen: "Daarnaast ligt SMH-1B in de vaargeul bij het Slijkgat richting de haven van Stellendam. De variant ligt circa 13 km in of parallel aan de vaargeul waarvan circa 7 km in een gedeelte dat wordt gebaggerd om toegang mogelijk te maken voor scheepvaart. In het Haringvliet kan er ook hinder ontstaan tijdens de aanleg. Naar verwachting kan de scheepvaart goed uitwijken in het Haringvliet. Dit is anders bij het Slijkgat waar de diepte van de vaargeul van 5,5 meter noodzakelijk is voor bijvoorbeeld de visserijschepen. Met een aanlegssnelheid van 0,2 km/u is het mogelijk om de aanleg in de vaargeul tussen maandag (vertrek dag van visserij) en vrijdag (aankomst dag van visserij) te plannen zodat er zo min mogelijk hinder ontstaat." Mijn opmerking hierbij: dit is wel een algemene formulering, die uitwerking behoeft om echt goed te kunnen bepalen of er hinder voor de scheepvaart in het Slijkgat gaat ontstaan of niet (of slechts beperkt).

Ten aanzien van de gronddekking van de kabel is in het MER aangegeven: "Nearshore SMH-1 (Slijkgat): kabel op 3 meter onder NMRL". Wat HbR betreft is deze dekking onvoldoende. De passage in de tekst is daarnaast opmerkelijk omdat door Tennet eerder aangegeven is om 10 meter – NAP aan te houden voor de bovenkant van de constructie rond de kabel, hetgeen equivalent is met circa 4 meter onder NMRL.

In de samenvatting van het MER (Beta) wordt niet (expliciet) ingegaan op de effecten van de aanleg en van het onderhoud van de kabel, zowel niet voor SMH-1A en SMH-1B. Dat is wat HbR betreft een gemis. Graag ziet HbR hierop aanvulling.

Samenvattend - gecombineerd Alpha en Beta

In alle stukken (MER deel B, integrale effectenanalyse en samenvatting MER) ontbreekt een effectbeschrijving van de aanleg en van het onderhoud van de kabel (tracé SMH 1 en 2) op het onderhoudsbaggerwerk in de vaargeul Slijkgat. Naar het oordeel van HbR dient dit nog toegevoegd te worden. Daarnaast is HbR van oordeel dat de bovenkant van de constructie rond de kabel op minimaal 10 meter – NAP dient te liggen, in zowel de tracévarianten voor Alpha (GT1 en GT2) als voor Beta (SMH 1A en SMH 1B).

Wij lichten het bovenstaande graag mondeling aan u toe. Een uitnodiging hiervoor zien wij met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Havenbedrijf Rotterdam N.V.

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 17:03
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Nog niet onderkende gevolgen voor de bodem en leefomgeving wat niet 100% hersteld kan worden en permanente schade gaat geven.
onze voorkeur gaat uit naar het trace ,zijnde door de Westerschelde.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Ongewenste doorsnijding van landbouwgrond en gebruiksbeperingen in de zone , en aan weerszijden van de kabels

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

veiligheidsaspecten , invloedsfeer van elektriciteitskabels, verstoring van apparatuur in toekomst door voortschrijdende technische ontwikkelingen en verdere verfijning, dus gevoeliger voor storingen

Reactie

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 17:14
Onderwerp: Reactieformulier
Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Zeedijk
Huisnummer: 32
Postcode: 4454 PM
Woonplaats: BORSSELE
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: N.V. EPZ

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

Zie bijlage.

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Zie bijlage

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Integrale effectenanalyse (IEA)

datum 10 juli 2020
uw ref.
onze ref. EPZ\APJ\20200710
beh. door
telefoon
e-mail

betreft Reactie IEA

Geachte mevrouw/heer,

Wij hebben kennisgenomen van de Integrale effectenanalyse (verder IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha. Wij danken u voor de mogelijkheid om onze visie op de IEA te kunnen geven.

Onze reactie richt zich vooral op de onderzochte trace alternatieven Borssele.

Kort gezegd houdt onze reactie in dat wij van mening zijn dat de effecten op het hoogspanningsnet en het belang van de N.V. EPZ in het algemeen met name door de werkzaamheden in de omgeving van de kerncentrale en meer specifiek rondom de koelwatervoorziening van de kerncentrale ingrijpend worden geraakt. Voor zover wij kunnen nagaan is in geen van de stukken relevante aandacht besteed aan de gevolgen van het Borssele trace voor de absoluut noodzakelijke garantie van handhaving van de nucleaire veiligheid en de continue bedrijfsvoering van de kerncentrale.

Als voorbeelden noemen wij de noodzaak van onderzoek naar de gevolgen van de het plan op:

- de nucleaire veiligheid in de breedste zin van het woord.
- de beschikbaarheid van het veiligheidsrelevante nood- en nevenkoelwatersysteem en het hoofdkoelwatersysteem. Hierbij valt te denken aan
 - de stabiele ligging van de nood- en nevenkoelwaterleidingen waar het voorziene tracé voor de kabels zeer dicht langs loopt.
 - de stabiele ligging van het hoofdkoelwaterleiding.
 - de bereikbaarheid van koelwaterinlaat in geval van calamiteiten.
 - de bereikbaarheid van het terrein van de kerncentrale in geval van calamiteiten.
 - vervuiling van het koelwater als gevolg van bagger/grafwerkzaamheden.
 - belemmering van de koelwaterinstallatie door geplande slibdepots.
 - verhoogd risico afsluiting koelwaterinlaat kanaal door werkschepen etc.
- de (stabiliteit van de) dijklichamen.
- (stabiliteit van) de strekdam waar zeer dicht bij wordt geankerd.
- het niveau van het grondwater in het cunet waarin de hoofdkoelwaterleiding ligt.
- de in de dijklichamen gesitueerde installaties van EPZ, waaronder doch niet uitsluitend de koelwaterinlaat en de vervangende waterkering.
- de aansluiting van een dergelijk windpark op (de stabiliteit van) het elektriciteitsnet en daardoor op de kerncentrale. Meer specifiek, de risico's van de nieuwe aansluiting van de

N.V. Electriciteits-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ

Blad 2 behoort bij

10 juli 2020

kabels (met daarachter een windpark) op het 380 kV-station en de mogelijke gevolgen hiervan op de veiligheid van en bedrijfsvoering met de kerncentrale.

Wij zijn van mening dat in het vervolg op zijn minst een **werkplan nucleaire veiligheid** en een **werkplan koelwatervoorziening kerncentrale** zou moeten worden opgesteld om alle risico's te inventariseren en de eventuele werkzaamheden af te kunnen stemmen.

Verder zijn wij van mening dat de effecten op het elektriciteitsnet onvoldoende zijn onderzocht en met de aangeslotenen zijn besproken. Dit klemt temeer daar in de huidige situatie - nu wind op zee Borssele wordt aangesloten op het hoogspanningsnet - de effecten op de bedrijfsvoering dagelijks merkbaar zijn en het net nu reeds van tijd tot tijd grote instabiliteit laat zien. Voor een toelichting hierop verwijzen we u naar de bijlage bij deze brief, onze zienswijze op het Ontwerp Investeringsplan van TenneT die hier als herhaald en ingelast moet worden beschouwd.

Wij verzoeken u met klem rekening te houden met alle hiervoor genoemde aspecten in het vervolgtraject.

Onze huidige verwachting is overigens dat het niet mogelijk is voor de initiatiefnemer aan al onze bezwaren tegen het tracealternatief IJmuiden Ver via Borssele – naast het reeds bestaande Wind op Zee Borssele trace - tegemoet te komen. We zullen op voorhand dan ook niet actief meewerken aan nog een wind op zee kabeltrace via de Borssele locatie.

Hoogachtend,

Bijlage(n) 1

Formulier indienen zienswijze investeringsplan

De ontwerpinvesteringsplannen van TenneT worden gedurende een periode van vier weken openbaar geconsulteerd. Middels dit formulier kunt u uw zienswijze op deze investeringsplannen indienen. Hieronder kunt u aangeven op welk van de beide ontwerpinvesteringsplannen u reageert.

Als u op beide plannen wilt reageren, vragen wij u om voor beide reacties een apart exemplaar van dit formulier te gebruiken. Ingevulde formulieren kunt u mailen aan servicecenter@tennet.eu. Alleen volledig ingevulde zienswijzen worden in behandeling genomen.

Ingediende zienswijzen en de reactie van TenneT daarop worden rond 1 juli gepubliceerd, samen met de versie van de ontwerpinvesteringsplannen die aan de ACM en – voor wat betreft het Ontwerpinvesteringsplan Net op land – aan de Minister worden aangeboden. Een zienswijze waarvan door de indiener – hieronder - is aangegeven dat de identiteit van de indiener niet openbaar mag worden gemaakt, wordt anoniem gepubliceerd.

1. Gegevens indiener

Organisatie:

Voornaam:

Achternaam:

E-mailadres:

Openbaar maken identiteit indiener: ja

Óók wanneer de indiener een organisatie is, vragen wij de voornaam, achternaam en e-mailadres van een (contact-)persoon om zo nodig contact te kunnen opnemen om verduidelijking van de zienswijze te vragen.

2. Zienswijze investeringsplan

Deze zienswijze heeft betrekking op het Ontwerp investeringsplan: .. Net op land
 (Graag een X vermelden bij wat van toepassing is) X.. Net op zee

Zienswijze:

Hoofdstuk:	Voorwoord en inleiding
Paragraaf:	Voorwoord en hoofdstuk 1
Betreft tekst:	<i>De ambitie om in het transitieproces naar duurzaamheid ook het hoge leveringszekerheidsniveau te handhaven én het elektriciteitssysteem betaalbaar te houden, is voor ons een sterke motivatie en voor de maatschappij van groot belang” en “Waarborging van de leveringszekerheid is voor TenneT niet alleen een wettelijke plicht, maar ook het leidende principe in haar taakuitvoering</i>
Zienswijze:	Hoe wordt de leveringszekerheid op lange(re) termijn (richting 2030) gewaarborgd? Er ontstaan namelijk steeds meer momenten van productieoverschotten op zonnige en/of windrijke dagen. Dit gaat ten koste van draaiuren van conventionele centrales. De vaste kosten van deze centrales moeten over een steeds kleiner aantal vollasturen worden terug verdiend. De kans bestaat dat conventionele centrales hierdoor hun deuren (vervroegd) moeten sluiten. Ook gaan onze gedachten uit naar de geleidelijke sluiting van Duitse, Belgische en Zwitserse kerncentrales, gevolgd door kolencentrales in Nederland én daarbuiten. De vraag is hoe we als sector rond 2030 het licht aanhouden op windstille, donkere winterdagen? In het Ontwerp IP Net op Land 2020-2029 lijkt Figuur 4.6 deze zorgen te onderschrijven.

Hoofdstuk:	Voorwoord
Paragraaf:	
Betreft tekst:	<i>Daarom willen we, samen met partners in de energiemarkt, werken aan de toepassing van nieuwe, slimme technologieën en systeemintegratie om de energietransitie haalbaar en betaalbaar te houden</i>
Zienswijze:	Wordt er ook nagedacht en/of gesproken over een nieuw marktmodel met capaciteitsmechanisme(n) als middel om de publieke belangen doelen (betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam) te bereiken? Steeds meer naburige landen schakelen hier namelijk (gedeeltelijk) op over. Waarom blijft Nederland hierin achter? Ook de toename van negatieve prijzen op de wholesale markt baart

EPZ (én ontwikkelaars van duurzame energieprojecten) zorgen. Die komen de *business case* niet ten goede en doen ontwikkelaars twijfelen over de haalbaarheid van hun plannen.

Hoofdstuk:	Hele investeringsplan
Paragraaf:	
Betreft tekst:	
Zienswijze:	<p>Mogelijke congesties op het Zeeuwse en West-Brabantse 380 kV net baren EPZ zorgen. De windparken op zee voor de Zeeuwse kust zijn nu in aanbouw en worden (volgens planning) operationeel in 2020, terwijl Zuid-West 380 kV west (Borssele-Rilland) volgens de laatste inzichten op z'n vroegst in 2023 in bedrijf is. Voor Zuid-West 380 kV oost (Rilland-Tilburg) wordt momenteel uitgegaan van inbedrijfname in 2029. Vooral de eerstkomende jaren impliceert dit schaarste aan transportcapaciteit. Volgens de vigerende wet- en regelgeving (NetCode 9.9) is deelname aan congestiemanagement niet van toepassing voor elektriciteitsproductie-eenheden, die uitsluitend gebruik maken van één of meer niet-regelbare energiebronnen (lees: duurzame bronnen). Dit betekent dat Zeeuwse wind op zee (maximaal 1.500 MW) en Zeeuwse wind op land (maximaal 500 MW) samen al de volledige N-1 veilige exportcapaciteit voor hun rekening nemen en er geen transportruimte meer overblijft voor conventionele eenheden. We vrezen dat dit ten koste zal gaan van draaiuren. TenneT lijkt dit overigens zelf ook te onderkennen in het Ontwerp IP Net op Land 2020-2029 (pag. 81), maar de verwoording ervan is nogal behoedzaam/genuanceerd.</p> <p>EPZ kan in het Ontwerp IP Net op zee 2020-2029 niets ontdekken over de beheersing van de doorwerking van hogere harmonischen van vermogen-elektronische omzeters, frequentie- en/of spannings-ondersteuning van de windparken op zee. Onze zorg is dat hiervoor vooralsnog vooral een beroep zal worden gedaan op conventionele centrales. Echter als deze centrales steeds meer en vaker "uit de markt worden gedrukt", wie gaat deze <i>ancillary services</i> dan leveren? En hoe houden we het kortsluitvermogen voldoende hoog om beveiligingen correct te laten functioneren? Dit laatste vooral omdat kortsluitstromen en nominale stroomsterkten op de hogere netvlakken dicht in elkaars buurt (zelfde orde van grootte) kunnen komen te liggen.</p> <p>Verder heeft EPZ vragen bij de beheersing van de spanningshuishouding in Zeeland. Gaandeweg worden steeds meer hoogspanningskabels aan de netten toegevoegd (vooral op 150 kV en 220 kV niveau). Tezamen met veel decentrale opwekking o.a. in de vorm van wind op land en zon-PV, kan dit overdag leiden tot</p>

“nagenoeg lege transportnetten”, d.w.z. netten waarvan de verbindingen v er beneden hun natuurlijke vermogen worden belast. Dit leidt tot overschotten aan blindvermogen, c.q. hoge spanningen. Onze zorg is dat zolang er geen blindlastcompensatiespoelen in Zeeland worden opgesteld, de conventionele centrales de aangewezen partij zijn om tijdelijke overschotten aan blindvermogen op te nemen. Dit kan echter slechts binnen bepaalde marges  n brengt de stabiliteit van elektriciteitsproductie-eenheden in gevaar. Op welke wijze wil TenneT (op langere termijn) de blindlastbalans in Zeeland in evenwicht houden?

Heeft u zienswijzen op meer dan drie passages, dan graag hetzelfde format gebruiken (kopi eren) als hierboven.

Verzonden: Vrijdag 10 juli 2020 18:19
 Onderwerp: Reactieformulier
 Integrale Effectenanalyse (IEA) Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie:
 Mede namens:

Welk effecten uit de IEA vindt u het meest belangrijk voor de keuze van een voorkeursalternatief en waarom?

de overschrijding van de maximale blootstelling voor publiek toegankelijke plaatsen. Is er echt rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen in het gebied aan het Veerse Meer?

Welke aanvullende informatie, die van belang is voor de keuze van een voorkeursalternatief, kunt u ons nog geven?

Ik denk dat het voorkeursalternatief voor TenneT al ruim wordt ingeleid door de IEA, qua kosten en andere zaken die in de weg zouden staan. In het alternatief dat door het Waterpark Veerse Meer gaat, is er echter volgens mij weinig tot geen rekening gehouden met toekomstige ontwikkeling van recreatiewoningen of ontwikkeling van natuur, enkel met bestaande natuur. het bestemmingsplan geeft echter aan dat hier een recreatieve zone zal komen. Hoe ver moet bebouwing van de hoogspanningslijn worden gesitueerd, en wordt hier rekening mee gehouden in de vergoeding. Ik vind dit nergens terug in een kostenberekening.

Heeft u overige suggesties of opmerkingen?

Mijn cliënt () is per brief gedateerd 11 juni j.l. voor de eerste maal op de hoogte gebracht van het voornemen van TenneT. Deze brief werd ontvangen op 22 juni door mijn cliënt. Dit is nalatigheid.

Is de ontwikkeling van het tracé en de levering van de energie uiteindelijk bedoeld voor commerciële doeleinden? Zo ja, worden de kosten toegerekend aan de energiemaatschappij(en) die gebruik zullen maken van het verkopen van deze energie?

Reactie

10 JUL 2020

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt : Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Evides Waterbedrijf
 Postbus 4472
 3006 AL Rotterdam
 www.evides.nl

KvK 24170650
 BTW NL0071.97.032.B01
 IBAN: NL23 BNGH 0285 0423 94 / BIC:
 BNGHNL2G

Uw kenmerk:
 kenmerk: Infra-AMI/LM/09-07-2020
 Bijlagen:
 Onderwerp: Zienswijze Evides N.V.

Contactpers.
 Afdeling:
 Telefoon
 E-mail:

Geachte heer, mevrouw,

Middels dit schrijven maakt Evides N.V. (hierna te noemen: Evides) haar zienswijze kenbaar inzake het project 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'. Onze zienswijze richt zich op de Integrale Effectanalyse (IEA), het milieueffectrapport fase 1 (MER) en de bijbehorende stukken.

Belang Evides

Evides staat voor een betrouwbare drinkwaterlevering aan ruim 2,5 miljoen klanten in zuidwest Nederland. Evides levert via haar 100% dochter Evides Industriewater B.V. tevens op de industrie afgestemd water, onder andere in het gebied zoals omschreven in de IEA en het MER 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'. De aanwezigheid van leidingnetten en installaties van Evides in dan wel in de directe nabijheid van de mogelijke kabelroutes en de locaties voor de converterstations, vormt een directe aanleiding voor Evides tot het geven van een zienswijze op de thans ter inzage liggende IEA, MER en bijbehorende stukken.

Ongestoorde ligging en bereikbaarheid Evides leidingen

Voor Evides is een ongestoorde ligging van haar drink- en industriewaterleidingen van wezenlijk belang teneinde de leveringszekerheid te kunnen waarborgen. Voorts is het essentieel dat de aanwezige Evides leidingen te allen tijde bereikbaar zijn en blijven, niet alleen in geval van calamiteiten en onderhoudswerkzaamheden, maar ook voor wijzigingen aan of uitbreidingen van haar leidingnetwerk.

De alternatieven

In de IEA en MER zijn twee hoofdalternatieven (Borssele en Geertruidenberg) beschreven en onderzocht voor de aanleg en realisatie van een kabelverbinding van het (nieuw te realiseren) platform op zee naar een eveneens nieuw te realiseren converterstation op land. Hierna geven wij voor beide alternatieven onze bezwaren.

De 525 kV (DC) en 380 kV kabels

Het voornemen behelst de aanleg van (onder meer) een (nieuw te realiseren) platform op zee waarop windparken op zee zullen worden aangesloten. De opgewekte elektriciteit wordt vervolgens naar land getransporteerd via een 525 kV (DC) hoogspanningsverbinding. Afhankelijk van de uiteindelijke voorkeursvariant vindt het transport plaats naar ofwel een converterstation in Geertruidenberg (variant GT) ofwel naar een converterstation in Borssele (variant BS). Vanaf het converterstation vindt via een 380kV hoogspanningskabel transport plaats naar het dichtstbijzijnde hoogspanningsstation alwaar de opgewekte windenergie wordt ingevoerd op het landelijke hoogspanningsnet.

Tijdens de aanlegfase worden bij beide hoofdvarianten de belangen van Evides in meer of mindere mate geraakt als gevolg van leidingkruisingen en paralleligging met Evides drinkwater- dan wel industriewatertransportleidingen. Tevens zijn in de beheer- onderhoudsfase gevolgen aanwezig.

Gevolgen voor beheer en onderhoud

Met initiatiefnemer TenneT hebben inmiddels gesprekken plaatsgevonden over de gevolgen van het project 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' voor de hiervoor genoemde belangen van Evides. Niet alleen met betrekking tot de aanlegfase, maar eveneens voor de fase van beheer en onderhoud van de in de nabijheid van de kabelverbinding gelegen Evides leidingen bestaat echter nog geen duidelijkheid.

Onze bezwaren zien op de volgende punten:

1. De gevolgen voor Evides als gevolg van de aanwezigheid van de 525 kV(DC) hoogspanningskabel voor de continuïteit en leveringszekerheid van drink- en industriewater in geval van calamiteiten of noodzakelijk onderhoud aan haar leidingen.
2. Niet duidelijk is welke voorwaarden TenneT hanteert indien Evides werkzaamheden aan haar leidingen uitvoert in directe nabijheid van de 525 kV (DC) hoogspanningskabel.
3. Evides zal op grond van (lokale) leidingverordeningen bij grondroerende werkzaamheden in de nabijheid van de 525 en/of 380 kV hoogspanningskabels eerst in overleg moeten treden met de leidingexploitant (TenneT). Tevens zal Evides mogelijk extra veiligheidsmaatregelen moeten nemen nu het gaat om een hoogspanningskabel en een stalen drinkwaterleiding (wederzijdse beïnvloeding). Niet duidelijk is welke extra maatregelen dit zijn en wat de bijbehorende meerkosten voor Evides zijn.
4. Tot slot maakt Evides zich zorgen over de vraag of het in de toekomstige situatie nog mogelijk is om nieuwe aansluitingen te maken op de bestaande drinkwater en industriewaterleidingen en indien dit wel het geval is, tegen welke meerkosten.

Bepaling tracé, keuze voorkeursvariant en MER

Uit de IEA, het MER en de bijbehorende stukken blijkt niet of bij de bepaling van het tracé al is getoetst aan de NEN 3654:2014.¹ Weliswaar ziet de NEN3654:2014 op AC hoogspanningssystemen, dit neemt niet weg dat ook bij een tracékeuze voor (DC) hoogspanningssystemen de afstand tussen een hoogspanningssysteem en een buisleiding voldoende groot moet worden gekozen en de noodzakelijke beïnvloedingstudies dienen te worden uitgevoerd. Artikel 9.1 NEN 3654:2014 bepaalt het volgende:

'Bij het projecteren van een buisleiding of een hoogspanningsverbinding moet naar een zodanige afstand worden gestreefd dat (...) beïnvloeding op de buisleiding zonder extra voorzieningen beneden het aanvaardbare niveau blijft en anderzijds het hoogspanningssysteem bij een leidingincident niet in gevaar wordt gebracht.'

Tevens dient u in het ontwerp van de (DC) hoogspanningssystemen rekening te houden met de uitgangspunten van de NEN-EN 50162:2004 artikel 7.7.

Uit de stukken blijkt niet dat de uitgangspunten uit de NEN 3654:2014 en NEN-EN 50162:2004 zijn gehanteerd bij de thans voorliggende alternatieven en (sub)varianten. Het kan niet zo zijn dat de eisen uit de bovengenoemde NEN normen eerst worden betrokken c.q. doorgeschoven naar de ontwerp- en uitvoeringsfase in plaats van bij de fase van projecteren van de betrokken leiding. De belangen van Evides dienen, mede aan de hand van de geldende normen en eisen, in een zo vroeg mogelijk stadium te worden betrokken bij de keuze van het voorkeurstracé.

Tracé Borssele

Het tracé naar Borssele via de Westerschelde (variant BSL-1) heeft voor Evides thans de minst nadelige gevolgen. Volledigheidshalve merken wij op dat de hiervoor genoemde bezwaren nadrukkelijk ook zien op tracévariant BSL-1.

Tracé Geertruidenberg

Daarnaast willen wij u specifiek voor het tracéalternatief richting Geertruidenberg nog wijzen op het innamepompstation Bergsche Maas dat op dit moment gerealiseerd wordt, zie www.spaarbekkens.nl.

Conclusie

Met de aanleg van de TenneT leiding heeft Evides een zorg dat zij haar beheer en onderhoud van haar leidingen in de nabijheid van de 525 (DC) kV en 380 kV hoogspanningskabels niet of onvoldoende kan continueren. Om te borgen dat Evides haar wettelijke taak nu en in de toekomst tegen de zo laagst mogelijke maatschappelijke kosten kan blijven uitvoeren, dient hier op voorhand duidelijkheid over te zijn. Naar de mening van Evides is de keuze van een voorkeursalternatief voor die tijd nog prematuur.

¹ NEN 3654:2014 *'Wederzijdse beïnvloeding van buisleidingen en hoogspanningssystemen'*.

Wij hopen middels deze zienswijze onze belangen en zorgen inzichtelijk te hebben gemaakt en vragen wij u deze mee te nemen bij de verdere planvorming. Verder blijven wij graag op de hoogte van het verdere verloop van het project. Een kopie van deze zienswijze zal ook worden gezonden aan TenneT.

Met vriendelijke groet,
Evides Waterbedrijf

Langs deze weg willen we graag ons bezwaar/visie ten aanzien van de Integrale Effectenanalyse Net op zee IJmuiden Ver Alpha uiteenzetten. Er zijn voor de route over land richting Borssele drie varianten in beeld gebracht. De potentiële geplande tracés zijn ingetekend op/bij percelen die ons eigendom zijn.

Wij stellen bij deze, dat wij deze leidingen niet op/bij onze percelen wensen, omdat niet te overzien is, welke gevolgen dit met zich mee kan brengen, zodra deze leidingen daar eenmaal geplaatst zijn. Wij constateren dat er weinig bekend is over de effecten op de lange duur op de omgeving.

Tevens zullen wij door de realisering van dit project (indien onze percelen erbij betrokken raken), in onze bedrijfsvoering worden belemmerd. We constateren dat we in onze bedrijfsvoering zullen worden beperkt, juist door de aanwezigheid van deze leidingen. De bij wetgeving bepaalde vergoedingen/vastrecht wegen daar absoluut niet tegenop.

Wij vragen ons af waarom niet gekozen wordt voor de veel minder omgevings belastende optie van de Noordzee-Westerschelde route waarbij jullie veel expertise aanwezig is, gezien de reeds geplaatste leiding. De genoemde argumenten in de stukken; de niet ontplofte bommen/munitie (kunnen door de EOD onklaar gemaakt worden) en de aanwezigheid van scheepswrakken staan niet in verhouding tot de veel zwaardere belasting die de andere routes/opties met zich mee brengen.

Ook vragen we ons af in hoeverre en vanaf welk moment de vertegenwoordigers uit de agrarische sector uitgenodigd zijn mee te denken over dit project en of deze betrokkenheid in evenredige verhouding is met de andere uitgenodigde partijen.

Wij constateren dat er veel onduidelijkheid is, met betrekking tot de volksgezondheidsrisico's en de onduidelijkheid ten aanzien van verstoring van het data verkeer, denk aan GPS gestuurde landbouwvoertuigen.

Resumerend constateren we dat we ernstig in onze bedrijfsvoering worden beperkt, mocht de route op/langs een of meerdere van onze percelen wordt gerealiseerd.

Wij behouden ons voor, bij nieuwe onverwachte ontwikkelingen in dit proces, aansluitende/aanvullende argumenten toe te kunnen voegen.

U veel wijsheid in uw keuze gewenst,